

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

BAVUL

Hayat bir yolculuktur, yanınızda bulunsun.

Mart 2018

Sayı: 30

Fiyat: 8 TL

Ercan Kesal
Ahmet Ümit
Şükrü Erbaş
Cahit Berkay
Neşin Mengü
İrfan Değirmenci
küçük İskender
İsmail Saymaz
Umay Umay
Fuat Güner
Otisabi
Emrah Karaca
Kaybedenler Kulübü
Şermin Yaşar
Emre Kongar
Gökhan Horzum
Gazapizm
İlhan İrem
Necati Tosuner
Ezginin Günlüğü
Haydar Ergülen
Elif Çongur
Veda Yurtsever İpek
Sedef Orman
Evrin Kuran
Alişer Delek
Esin İris
Ayşen Aksakal
Yasemin Sakallıoğlu
Nevzat Can Ünsal
Pınar Ergün
Alpay Erdem
Mehmet Atilla Güler
Burak Ağdemir
Can Duralı Ayar
Önder Abay

**Benim de bu cihandan gidişim,
memleket sevdasından...**

*"Onlar ki
toprakta karınca,
suda balık,
havada kuş kadar
çokturlar..."*

Nâzım

Yapı Kredi Yayınları'ndan 5000. kitap.

1945 yılında, ülkemizin kültür sanat yaşamını zenginleştirmek ve edebiyatın en iyi örneklerini sizlerle buluşturmak için yola çıktık. Bugün "Nâzım'ın Cep Defterlerinde Kavga, Aşk ve Şiir Notları" ile yayımladığımız eser sayısı tam 5000'e ulaştı. Bu yolculukta bize eşlik etmeye devam eden tüm okuyucularımıza teşekkürler.

MEHMET ALİ & AKSAMSÖZ YAYINLARI

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

YapıKredi

ŞÜKRÜ ERBAŞ

Tarçın adında bir yalnızlık – 2

Gözyaşlarımı topladım. Çocuğun ayak izlerini, Tarçın'ın gözlerini topladım. İstanbul başlıyordu. Herkesten yapılmış bir yüz geldi oturdu yüzüme. Gökyüzünü içime çektim. Geçmiş içime çektim. İskeleye yürüdüm. Binalar binalar... İnsanlar değil de binalar düşmüştü yollara. Sabahtan akşama, akşamdan sabaha, bir kapı ötekine, bir bina bir başka binaya gidip geliyordu. Toprakla, gökyüzüyle, canlılarla bağı kalmamıştı kimsenin. Ağaçlar yoktu; köpekler, kediler, martılar, güvercinler yoktu. Deniz anlamsız bir suydü. Uykulu bir yoldu. O da camdan ve betonndan bir örtünün altında martısını, balığını, köpüğünü unutmuştu.

Vapur, can sıkıntısının üzerinden, bir bölük can sıkıntısını, bir başka can sıkıntısına götürüyordu. Yalnızlığın acısını çoktan yitirmiş bir kalabalık, kenti, yaşama sevincinin dışına götürüyordu. Tarçın boğuluyormuş duygusuyla dönüp dönüp bakımdı. Vapur boşaldı. Rahat bir soluk aldım. Bir başka can sıkıntısı yumağı da buradan karşıya geçmek için birbirinin üzerinden koşuyordu. Birden Tarçın'ın sesini duydum. Gülümsemedim. İskeleye sekiz Tarçın daha vardı. İkisi koşarak geldi, beni kokladılar koptakılar. Bir şeyler söylediler. Ben de onlara söyledim. Tarçın'ın kokusunu sevdim. Birisi elimden tuttu, öteki ayağımdan, kocaman bir taş binanın önüne kadar getirdiler beni. Bildiğim bütün sevgi sözlerini unuttum!

Zaman değil de dünya geçiyormuş insanın üzerinden. Bir parçan yollarda hayal, bir parçan evlerde çürüme fotoğrafı, bir parçan

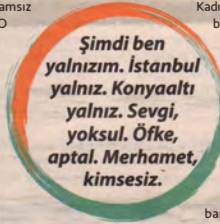
çarşıların ipinde arzu. Herkes kayıp. İnsan ölülerine yetişemiyor. Azıcık yavaşlasa, azıcık soluk alayım, hayal kurayım, yarımı seveyim... Dünyanın dışına düşecekmiş korkusuyla daha hızlı koşmaya başlıyorum. Ben de üç ay koştum. Girip çıktığım bütün kapıların önünde Tarçın vardı. Gözleri akışsız bir suydü. Bir çift çan kulesiydi. Tarçın beni kötütürm ediyordu: "Neden kendine inandırın!" Her yer İstanbul olmuştu. Hiç kimse hiçbir hayvanı sevmiyordu. Evler ölüyordu. İnsanlar her gün daha kötüydü.

Kadıköy Rıhtımı bütün martılarını başka denizlere gönderiyordu. Çocuklar merhameti öğrenecek bir canlı bulamıyordu.

Günler sonra rıhtımdaydım. Kalabalık aynı yalnızlığı, aynı can sıkıntısıyla, aynı uzaklığa götürüyordu. Tarçın'ın arkadaşları yanıma geldiler. Beşi birden gözlerini kederden siteme çevirerek, başlarını karşıdaki ara sokağa uzattılar. Beşi birden kuyruklarını

indirdiler. Sonra gidip yerlerine yattılar. Ellerim yaprak gibi titriyordu. Boğazım kurudu. Çocuğun sırt çantasını koyduğu yere oturdum. Üç ay bekledim! Kalktım, karşı sokağa girdim. Yalnızlıkla yoksulluk bir eşikten ötekine uzanıyordu. Yaşlı birkaç kadın vardı. Tüyleri kadınlardan yaşlı birkaç kedi. Gözlerinde bir bulanık hatıra olabilir diye hepsinin yüzüne bakımdı. Sonra rıhtıma inen bütün sokakları dolaştım. Hepsinden de kendimi ipe çekeceğim onlarca suçla döndüm.

Şimdi ben yalnızım. İstanbul yalnız. Konyaaltı yalnız. Sevgi, yoksul. Öfke, aptal. Merhamet, kimsesiz. Şimdi hepimiz, elimizde bir ölü dünya, koş koş bütün iyilikleri unuttuyma çalışıyoruz.

İSMAİL SAYMAZ

Ezogelin

“
**Ertesi gün evden,
kolalı beyaz
önlüğümü giyinmiş
halde çıktım. Ha
ben ha Lokman
Hekim... Zaten
eczacı dedğin,
doktor yarısı değil
miydi? İlk aşkım
doktorun kızı ise,
ben de eczacının
yeğeniydim. Fakat
itiraf etmeliyim
ki umurunda
olmadım.**

”

Ne vakit bir lokantanın önünden geçsem, gözüm vitrindeki ezogelin çorbasına takılır. Dumanı tüten ezogelinin buğusunda, ilkokuldan çıkmış siyah önlüklü bir çocuğun ikizler Lokantası'nın camekânından yemek tencerelerine merakla bakışını hatırlarım. Bol limonlu ve bol karabiberli ezogeline çalınan ilk kaşığımda, ömrünün ilk yevmiyesini kazanmış olmanın kıvançını bulurum. O çocuk benim...

İlkokul üçüncü sınıf biterken, Hasan amcam haber göndermişti. "Gelsin, eczanede çırağımız olsun, eli ekmek tutsun," demişti. Aile apartmanımızda Allah'tan sonra ve devletten önce, Hasan amcamdan korktuğumuz için kimse "İsmail daha küçük, biraz büyüsün hele," diyememiştir, itiraz edememişti. Okulumuz tatile girdikten birkaç gün sonra Sağlık Eczanesi'nde çıraklığa başladım. Eczanenin tam karşısında Rize Devlet Hastanesi vardı. Hastanede çalışan doktorlar, eczanemizin bulunduğu binanın üst katlarında oturuyordu. O doktorlardan birinin kızı da açılmadığım ilk aşkımdı.

Amcama gelince o, ceberut ve aşktan bihaberdi. Beni sinamak için ilaçların sarıldığı kağıt destelerinin arasına paralar bırakıp çalıp çalmayacağımı öğrenmek isterdi. Bulduğum parayı kasaya koyunca, farkına varmadan sinavi geçmiştik. Akşam amcam, "İçeriden bir beyaz önlük al, annen yıkasın, yarın giy gel," dedi. Ertesi gün evden, kolalı beyaz önlüğümü giyip çıktım. Ha ben ha Lokman Hekim... Zaten eczacı dedğin, doktor yarısı değil miydi? İlk aşkım doktorun kızı ise, ben de eczacının yeğeniydim. Fakat itiraf etmeliyim ki umurunda olmadım.

İkinci günümde İhsan kalfadan hayat iksirinin adını öğrendim: Calcium C Sandoz! Bir bardak suya atılan hap, aniden asit kabarcığı saçarak portakallı

gazozla dönüyordu. İlaç olduğunu umursamadan kana kana içiyordum. Sanırım, beni sarhoş eden ilk içki Calcium C Sandoz'du. Günlerim eczanenin önünde beklemekle, elinde reçete ile devlet hastanesinden çıkanları kolundan tutup içeriye çekmekle geçti. Sonra depoya serumları taşıdım, ilaçları raflara dizdim, zam gelen ilaçlara saatlerce bandrol vurdum, pompalı kolonyadan şişelere kolonya doldurdum. Beşinci günün akşamı amcam elime haftalığımı tutuşturdu. Paramı kaybetmemek için elimi cebimden çıkarmadan ikizler Lokantası'na seçtirttim. Lokantanın sahibi olan yaşlı ve sakallı ikizlerden birine "Ezogelin alayım, emice," dedim. İki tas ezogelin çorbası içip bir seale ekmek yedim. Okulum açılıncaya kadar her cuma bu ritüeli tekrar ettim.

Sonraki yıl amcam eczaneyi devredip beyaz önlüğünü çıkardı. Ardından ikizler Lokantası'ndaki yaşlı ikizlerden biri öldü, diğeri tek başına dükkânı açık tutmaya yüreği elvermediği için kepengi indirdi. En son Hasan amcam bu dünyadan ayrıldı. Tabutunu mezarı indirenlerden birisi de bendim. Amcamı usta bir eczacıya yakışır gibi ilaç ve kolonya kokusu içinde toprağa verdik.

Şimdi amcamın beni eczanesine çırak olarak aldığı günlerdeki yaşındayım. Otuz yıl sonra bile, hangi eczaneye girsem gözlerim pompalı kolonyaya şişesini ve Calcium C Sandoz kutusunu arıyor. Hâlâ aylığı aldığım hafta mutlaka bir esnaf lokantasında bol limonlu ve karabiberli ezogelin çorbası kaşıklıyorum.

İkinci tas çorbayı neden içtiğimi aşçılar da merak ediyor.

Bilmiyorlar ki birinde ben, diğerinde ikizler Lokantası'nın camekânından bakan bir çocuk duyuyor.

Yakınma ve arzusunun dışında

UMAY UMay

+ İnsanlar da eşyalar gibi kirlenir. Tozun şeffaf saç tellerine dönüşmesi saniyeler alır.

-Bana mesa mı veriyorsun ?

+Hayır. Sadece şu anlamsız sessizliği bozmaya çalışıyorum. Aynı bahçenin etrafında saatlerce dolaşırız. Erdemin, yalnızlığın ve kaybın cüretkâr bir şekilde parçalandığını, içlerinin ahlaksızca boşaltıldığını görüyoruz. Sonra son yansımalar limanı. Aşk mis gibi ve sadece bu boşluk üzerinde dans etmeye çalışırız. Bana uzanan kirlî yüzler görüyorum. Acıyı damıtıp içinden neler çıkarttık ama bu cüret, işte bu çok fena. Bazen çoktan gömüldüğüm bahçedeymişim gibi geliyör. Kendi celladına son kez bakan mahkûm gibi. Üstelik hem kurban hem de cellat benim. Çitlerin ve gökyüzünün ardında asla dokunamayacağım bir şey var. Hep böyle oldu. Bağırarak istemiyorum.

-Böyle hissetmek şart mı? Sana küstahça yaklaşan kirlî ruhlardan arınabilirsin ve her defasında da unutabilirsin. Başaramamış olsaydın bu bahçede yürüyor olmağdık...

+Evet, ufka doğru bakıyorum. Ufka bakmak Tanrı'nın lütfü. Bakabilmek kendini kayıp zaman parametrelerinde sabitliyor. Biliyör musun bu kir nasıl yayılıyor? Yavaşve kararlı... Bulaşmasın diye hep bir adım geriye çekiliyörüm. Siyahi gölgeleri hep sevdim. Sevdim de bu zift gibi. Hani asfaltlara dökülen zift. Üstüne basarsam beni uçurumdan aşağı yuvarlayacak. Koyu, siyah cüretkâr işte. Bana sevmeyi dene demişlerdi. Sevecek pek bir şey bulamadım doğrusu. İnsanların tehditten zevk alması nasıl garip. Şaşırmıyor musun? Bu çitlerin ardında dünya var. Bahçenin etrafını saran sarmaşık gibi. İçeriye atıyor kiri.

-Ne yapıyorsun o kirlî? Bak yapıyorsun işte..

+Yazmıyorum, ovalıyorum. Sabahtan akşama kadar kendimi ovalıyorum. Temizleneceğine inanmak harika, anlıyör musun? Temizliyorum, temizliyorum. Sonra tekrar başa dönüyor. Ama istikrarlıyım. Belki de temizlik hastasıyım. Gülme. Gül istersen, canın ne çekerse. Takıntılar beni ne hale getirdi. Taktığım zaman fena takıyorum. Sana kafayı taktım mesela. Benimle bu bahçede dolanıp duruyorsun. Bir süreliğine gelip hiç gitmeyen arsız mısafir gibisin. Yanlış anlama, varlığın hoşuma gidiyör. Farkında olmadan seviyör olmalısın. Yine de beni huzursuz eden garip bir halin var. Seni

huzursuz eden şey, yine sensin. Bu doğru olabilir. Sana kirlî yüzüm diyebilirim. Fakat haksızlık olabilir, insan misafire iyi davranmalı. Gülmüyorsun hâlâ. Bu en huzursun yanın. Bu yazıdaki eksik ne biliyör musun? Güllücükler yok. Güllücükler bir bahçenin çiçeğidir. Yakınma ve arzusunun dışında...

-Şu ilerdeki kulübeyi görüyor musun? Hepsini orada güllücüklerin, özel ısıya ihtiyacıları var... Yaprakları çok halsiz, hemen kopuyorlar.

+Halsiz yapraklar, haa.

**Bana sevmeyi
dene demişlerdi.
Sevecek pek bir
şey bulamadım
doğrusu.**

-Bu da bence sensin. Her şeyin içinde ve dışındasın. Gerçekten yaşamiyör olabilirsin ya da gerçek anlamda yaşamiyör olabilirsin. Belki de bu kir seni öldürdü. Bu çit korku bayraklarıyla donatılmış, yaşamak istemeyen bir ülke gibi. Bunu yaptın. Yapmak zorundaydın...

Evet insanlar kirlenir. Eşyalar gibi. Asla kirlenmeyecek bahçem. Seni de uğurlayacağım birazdan. Yine gelmenin beklentisini de sileceğim hafızamdan. Kalbimi tırtıklıyorsun gibi geliyör. Sende bir fesatlık hissediyörüm. Oyuna gelirim çitleri açarım. Delirmiş gibi bağırarak sokaklara atlarım. Düşerim, burulurum, kanarım. Şimdilik burada olmalıyım.

Osmanlı tokadı!

İRFAN DEĞİRMENCI

Genç adam nefes nefese çıktığı yokuşun başında gözüne bir bankı kestirdi. 'Bankta oturan iki ihtiyar biraz toparlansa bir uca da ben otururum' diye düşündü...

Adi Satılmış Kivanç Karamızrak'tı. TRT'den emekli babası Sami Bey, Halit Kivanç'ı çok sevdiğı için adını Kivanç koymuşlardı. Ev hanımı anne Leman Karamızrak, bebeğe kendi babasının adını da koymak için ısrar etmişti. Satılmış ön adını sorulmadıkça söylemiyordu ama "Soyadımız Karamızrak olmasaydı bari" diye hayıflanrdı sık sık Kivanç. Fakültedeki kızların "1.60 boyunda, esmer Kivanç mı olur? Tatlıtuğ kalmadı Karamızrak verelim," deyip gülüşmelerine şahit olmuştu bir kez kantinde. Kivanç, okula sadece ders notlarının fotokopilerini toplamak için uğrayabiliyordu son yıllarda.

Baba Sami Karamızrak, Kivanç'ı beş yaşındayken bir 23 Nisan galasında Halit Kivanç'ın kucağına verip bir de fotoğraflarını çekmişti. Ankara'daki evlerinin salon duvarında yaldızlı bir çerçevenin içinde duruyordu hâlâ o fotoğraf. İstanbul Üniversitesi'ni kazandığında bu haber evde bayram havası estirmişti. Kivanç'ın okulu uzattığı son iki yıldaysa hava tersine döndü. Sami Bey, "Bir baltaya sap olamayacak bu oğlan," diye söylenip duruyordu. Leman Hanımsa mutfak masrafından kısıp İstanbul'a, oğluna para göndermeye devam ediyordu. Kivanç, daha bugün öğle saatlerinde telefonda annesine artık para göndermemesini, çalışmaya başladığı markette işlerin yolunda gittiğini söylemişti. Aslında bu, annesine söylediğı ilk yalandı.

Market müdürü Tufan, elemanların yaka kartlarında yazan isim birebir nüfus cüzdanındaki gibi olacak diye tutturmuştu. Bu sabah bir şişe kola ve iki paket sigara alan genç kız, barkod okutmaya çalışan Kivanç'ın yaka kartında yazan ismi yanındaki arkadaşına gösterip "Elemanın adı da Satılmış baksana, barkodu nerde acaba?" diye fısıldayıp gülümtü. Çocukluğundan beri adıyla dalga geçilmesine alıştı, iyi gününde olsa Kivanç da bu espiyeye güler geçirdi belki ama o hafta zaten tüm işleri ters gitmişti. Pazartesi günü kirasını ödeyemediğı evini boşaltmak zorunda kalmış, bir iki parça eşyasını sırt çantasına tıktırıp geceyi Taksim'de bir otelde geçirmeye karar vermişti. Kivanç'ı salı sabaha karşı otelin resepsiyonundan çağırmışlar, 'yoklama kaçağı' olduğun gerekçeyle gözaltına alıp karakola götürmüşlerdi. Öğrenci işlerinden askerlik subesine haftalar önce gönderilmiş olması gereken kağıt gidince bu 'tembel teneke'yi serbest bıraktılar. Hafta başında iki gün işe gidememişti tüm bu karmaşa yüzünden Kivanç.

Bu sabah kasada yerini aldı, akşam iş çıkışında müdürle konuşup avans istemeyi, alacağı parayla başını sokabileceğı yeni bir ev kiralamayı planlıyordu. İlk müşteri de şakacı çıkmıştı işte. Bir anda patladı genç kasiyer Kivanç, "Barkodum kıcımda, görmek ister misiniz?" deyiverdi. Müşteri, "Terbiyesiz herif, çabuk müdürünü çağır, şikayetçiyiz senden," derken yanındaki arkadaşı da "Bu eleman bu sözünün hesabını verecek," diye bağıryordu. Kızların bağırışlarını duyan bir başka müşteri, peynir reyonundan koşup geldi, "İt oğlu ite bak kimbilir ne dedi de bağıryor hanım kızlarımız. Edep timsali kızlarımız bunlar. Sahipsiz buldun da namuslarına mı göz diktin lan puşt," diye küfrederek Kivanç'ın yakasına yapıştı. Kivanç pala bıyıklı adamdan yakasını kurtarmak için ayağına tekme attı, adam da ona bir tokat.

Müdür Tufan koştu kasaya geldi hemen, Kivanç'ı müşterinin elinden aldı, bir tokat da kendisi attı, yaka kartını söküp "Osmanlı tokadı işte bu! Defol çıkm didi dükkandan," diye bağırdı. Oradan kaçarak uzaklaştı Kivanç...

Günün sonunda yeni bir iş ve kalacak daha ucuz otel ararken yorgunluktan gözüne kestirdiğı o banka ilisti genç adam, uzun saçlarını ensesinde toplayıp cebindeki pakette kalan son sigarasını yaktı. O sırada akşam ezanı okunmaya başladı. Banktakı yaşlı adamlardan biri, "Cigara keyfi yapıyor bak hele bizi de sıkıştırdı. Alınları da secdeye varmaz bunların..." diye söyleneye söyleneye ayağa kalktı, camı avlusuna doğru yürümeye başladı. Diğer ihtiyar da onu takip etti. Tam o sırada bardaktan boşanırcasına yağmur yağmaya başladı. Kivanç, yerinden kıpırdamadı. Cami duvarının dibinde, yolun kenarındaki banktan yarım saat boyunca kalkmadı. Yoldan hızla geçen araçlar üzerine çamur sıçrattı, Kivanç yine de kıpırdamadı, kış boyunca ayağından çıkarmadığı botların tabanındaki deliğe bakiyordu. Yağmur dindi, bir anda başını kaldırdı ve yolun karışındaki reklam panosundan kendisine bembeyaz dişleri ve sarı saçlarıyla gülümseyen Kivanç Tatlıtuğ'la yüz yüze geldi. Elindeki kola şişesine gülümseyerek bakan adaşına bir çift söz söylemek istedi Satılmış Kivanç Karamızrak. Kalktı, bir şarkı mırıldanarak yolun karşısına geçmeye çalıştı. "En büyük bayram bu bayram, herkese kutlu olsun, çok büyük bayram bu bayram herkese mutlu olsun..."

Son sözleri bunlar oldu. Yol üzerindeki gökdelen inşaatına çimento yetiştirmeye çalışan bir beton mikserinin altından kaldı. Üzerine örtülen gazetenin manşetinde 'rekor büyüme' yazıyordu. Gazete, cesedi örtmeye yetmiş ama tabanı delik botlar açıkta kalmıştı...

MART

2018

5 MART PAZARTESİ 20.30

ŞİMDİ UZAK YAKIN...
Behçet Necatigil'in Üç Radyo Oyunu

9 MART CUMA 20.30

57. ALAY-GELİBOLU / SENFONİ NO.2
CAN ATILLA **beste**
BİLKENT SENFONİ ORKESTRASI
BURAK TÜZÜN **şef**
ANGELA AHISKAL **soprano**
SERDAR RASUL **çello**

11 MART PAZAR 15.00

FANTASTİK HİKÂYELER MAKİNESİ

18 MART PAZAR 15.00

EVVEL ZAMAN DIŞINDAN MASALLAR
ORMAN LOKANTASI

YEKTA KOPAN **yazan**
SERDAR BİLİŞ **yöneten**
GÖKÇE BAHADIR **anlatıcı**

19 MART PAZARTESİ 20.30

MİLLÎ REASÜRANS'TA PARLAYAN YILDIZLAR
SENA UMUL **keman**
ASLI AYBEN ÖZDEMİR **keman**

19 MART-5 MAYIS

KIYISIZ DALGALAR
ONAY AKBAŞ SERGİSİ

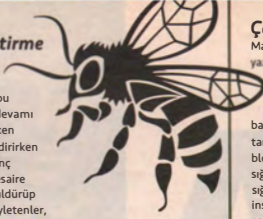

küçük İSKENDER

Tek başına Safari

Delirmenin Kestirme Yolu

Beni güldürürken düşündürenler, bırakın bu saçmalığı artık. Bunun devamı tehlikeli: Duygulandırırken tırmandırınlar, neşelendirirken fantezi kurdurular, bilinç açarken taciz edenler vesaire derken katsayı artar: Güldürüp düşündürürken şarkı söylenenler, duygulandırıp tırmandırırken politikaya atırlar, neşelendirip fantezi kurdururken imalat sektörüne sokarlar, bilinç açıp taciz ederken oy verdirenler vesaire derken... bu böyle sürer gider. Aman aman! Bünyem böyle bir şişkinliğe müsait değil.

Çalışma Masası - II

Masada yazmayı oldum olası sevmedim ben; masada yazanlara hem hayranlık duydum hem de şaşkınlık ile tuhaf karşılama arasındaki o adlandırmalayan dudak büküşle yaklaştım. Edebiyatın masa başı işi olmadığını şüphesiz çoğu kabulleri gibi geliyor bana; ancak yazıya dökmek, metinleri/dizeleri defalarca tarama - inceleme - yeniden yazma esasında bir blokaj, bir statikleşme şart diyebilirlerdir. Şıcan kendi sığmadığı yere balkabağı sokmak için uğraşmış; kendi sığmadığı yere, kâğıda, ekrana dünyayı sokma çabası insanı durduğu kaideye mihlayamaz diye düşünüyorum çoğu kere.

Masanın bir mobilya olarak edebiyatçıya tek faydası, ayakta yazmak zorunda kalmamasıdır.

Çalışma Masası - I

Her edebiyatçının değişik de çoğunluğunun bir çalışma masası var herhalde bir yerlerde. Benimkisi çalışmadan çok, çatışma masası: Gergin ve huzursuz oturup duyularımı bir uzay mekiği gibi kâğıda kilitliyor ve karşılaşılmamış mahlûklarla, alengirli nesnelerle, olgularla, sonuçlarla daha da önemlisi sadece hayalden ibaretlerle bir iç savaşta giriyorum. Bize tanınan sürenin sonuna gelindiğinde eğer zafer benim haneme yazıldıysa algılarım açılıyor, olağan hayatımı sürdürüyorum, günlük işlerime dönüyorum gülümseyerek; yok, sağlam bir yeniliğe sarsıldıysam bu bir şiire, öyküye, denemeye veya okuma seansına dönüyorum. Şiirlerimi geleceğe, öykülerimi kurtarılmış çocuklara, denemelerimi psikiyatra not düşüyorum aslında. Okuma seansım ise özel hayatımdır; lütfen müdahale etmeyin.

Çıkış Yok / Bu Kâbusu Mecburen Seveceksin

Bir ülkede tarih ve coğrafya dersine aynı öğretmen giriyorsa sıkıntı başlıyor; o coğrafyada tarihi yeniden şekillendirme hevesi ağır basıyor çünkü birdenbire. Sonra bir bakıyorsunuz belledığınız o şahıs bütün derslerde boy gösteriyor; matematik dersinde dini anlatıyor, beden eğitimi saatlerini hepten ahlak eğitime ayırıyor. Teneffüse çıksanız kantinde bile onunla karşılaşıyorsunuz tost makinesi başında çift kaşara sucuğu katarken. Kaçmak, balta girmemiş ormanlarda kaybolmak istiyorsunuz - tam dalaçakken doğanın gizemine önünüzü geçiveren rehber 'buraların yabancısıysın, ben size yardımcı olayım, yol göstereyim' diyor tam teçhizat. İnandırılmaz ama rehber de yine o.

Portre Ateşlemeleri - IV

Ayağı kırılan insanları mecburen vuran bir ortopedist tanıştım. Bu gizli at sevgisini Cumming'in fil düşünülmesi ile tartışam da tavır inandırıcı değildi. -Senin stratejin trajedi değil mi, vazgeç şu kör tedaviden. -Tamam, uzatmam konuyu, dedi, biz pi sayısını üç virgüle on dört diye kestirip atmış bir millat evlatıydı, seni mi kıracağız?!

Vedat Sakman Anlattı

Yıl 1989. Söz yazarı, menajer, yapımcı Mehmet Teoman, Sakman'ı İstanbul'a davet eder. Oyuncu Zuhaf Olcay için bütün şarkıların birbirini izlerken bir aşk hikâyesinin baştan sona anlatılacağı bir albüm projesi vardır kafasında. Topağacı'nda bir ev tutulur; neredeyse perdeleri bile olmayan bu eve Nühket Duru üç beş eşya getirir. İki kafadar kapanırlar. Hatta genç Uzey Hepari da arada gelip gitmektedir. Odanın ortasında bir piyano durmaktadır ama bir türlü albüme giriş teması bulunamaz. 'Küçük Bir Öykü Bu' adlı albüm için yırtınırlarken karşı apartmanın terasındaki adamın tavrıları ilham verir. Göya bu binada yalnız bir kadın vardır ve o adamın verdiği teras partisini izlemektedir. İlk şarkı budur. İşte o partiyi verdiği varsayılan karizmatik adam, gerçekten komşuları olan

Babanın Frekansını

Bir gün en sevdiğim filmde başrol oynayacağımı hiç aklıma gelmezdi, dedi baba. -Saçmalama baba, dedi çocuk, tamam filmin adı Baba da, oradaki baba başka anlamda. Üstelik ailemizi küçük bir mafya örgütü gibi görmem, sabah sabah annemi banka soygununa yollaman bir mutlu luk formülü değil. Yuvamızı hücre evine çevirmeye, akrabalarımızı çete elemanları gibi takma isimlerle anmana bir şey demiyorum ama artık ellerimi çözmene rica ediyorum. Sadece okula gitmedim, hem baba köstek bek diye bağırma ya da keş!

Çok bilinmezli bilinenler, bir buruk gülünenler kitabı

Bu kitap Hitler'e insancılığı, Beethoven'a damardan arabeski, Triumph'a da empatiyi öğreten bir taşıyapıt. Bu nadide eser sayesinde kaç köçek klasik baleye başladı bir bilsen.

Sevilmemişlerin ve çok üzölmüşlerin tedirginliği vardı onda.

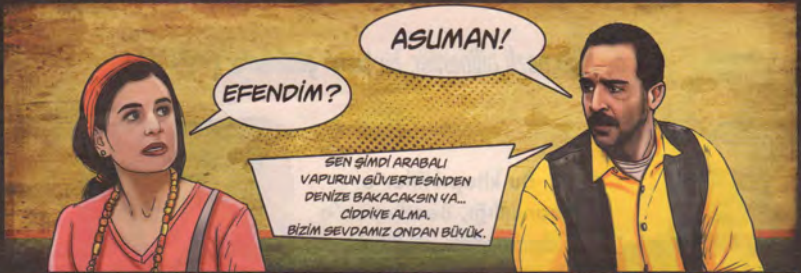

BİR SAİT FAİK ABASIYANIK ROMANI

"Ah be Sait..." dedi Mina Urgan. "Kendini yalnızlığa mahkûm etmişsin sen. Sevdğin kadınlar bile seni daha fazla yalnızlaştırmak için hayatındalar. Paylaşmak için değil, savaşmak için seviyorsun onları. Kendinden alamadığın intikamı, onlar alsın istiyorsun. Bu sevmek değil ki..."

İçi de, dışı da yaralıydı Sait'in. Ayağa kalkmayacağını düşündü bir an. Fena halde başı dönüyordu.

"Haklısın..." dedi. "Sevmekten anladığım şey bambaşka..."

Yeşilçam'ın ense tıraşı

Nasıl yaşarız? Metro, metrobüs, alt ve üst geçitler, yolcuyla değil yolcunun canını almaya duruşa dalan otobüsler. Kornalar, sirenler, acı fren sesleri. Eski çamaşır makinesinin dört yüz lıraya sayılması, üstelik ödemeye altı ay sonra başlanması, doğmamış çocuğa mektuplar. Çoktan çekmeceye atılmış cep telefonunun taksidinin sadık bir köpek gibi bir süre daha peşimizden gelmesi. Yalnızca iki lira farkla daha büyük boy patates ve kola, kahvelerin üzerine yanlış yazılmış isimler. İşte bu dar sokaklarına sıkışıp kaldığımız metropolde kaldırırda birikmiş karınca sürüleri gibi bir yerlere yetmeye yetmeye çalışırken, sokakta oynanmış, kan ter içinde kanamış çocuklar gibi susuz. Eğer gerçekten de suyu akan bir çeşme bulabilsek bile geçmeyecek bir duygu susuzluğu bu. Çünkü artık kentli insan duygularını unuttu ve vazgeçti kendinden. Uzun süredir bir başkasına ifade edilebilir bir duyguyla da karşılaşamıyor. İşte bu kuraklık içinde yalnızca geçmiş bizi heyecanlandırıyor, boğazımızı düğümlüyor, sevdiriyor. Geçmişin gelen tek fotoğraf karesi bile bize bunları yapmaya yeter.

Fotoğraf karesi deyince aklıma, yönetmen Ertem Eğilmez'in oğlu Ferdi Eğilmez'in çekildikten kırk yıl sonra paylaştığı, Neşeli Günter filmi ekibinin Taksim Meydanı'ndaki toplu fotoğrafı geldi. Önde Yeşilçam'ın büyük üstadları Münir Özkul ve Adile Naşit sarılımış, arkadaş "çocuklar" güleç yüzleriyle... Fotoğrafa on saniye bakınca yaşadığını anlıyorsun. İşte bu içtenlik ve anlam arayışı bana, Siraselviler'deki, yarım asır devrimmiş Yeşilçam Berberi'nin yolunu tutturuyor. Onlarca artistin berberi, arkadaşı, sırdaşı Yeşilçam Berberi Turgay abide tıraş olmak için sıramı bekliyorum. Çay geliyor, neden buraya geldiğini açıklıyorum. Turgay abi elinde makas, müşterisini pürdükhat tıraş ederken anlatmaya başlıyor:

Şu karşıda, Eski Kennedy Otel'i'nin berberinden çalışıyorum o zaman, Yılmaz Güney de film çekiyor orada. Sürekli figüranlar geliyor saç tanyor, fön çekiyor falan; patron da kızıyor dükkânı meşgul ediyorlar diye. Güney geldi, "Tıraş olmak istiyorum" dedi. Patron, Yılmaz Güney'i falan bilmez tanımaz tabii, "Olamazsın", dedi. Yılmaz Güney "Olamaz mı," deyip üzerine yürüdü, bizim patron limon gibi oldu, sarardı. Aradan aylar geçti Yılmaz Güney yine film çevirmeye geldi. Ramazandı, iftar açıyorduk. (Bizim patron, panonun arkasında Fatoş'u Güney'e gördü. O zaman hamileydi, ekmeğin içine bir şeyler koyup uzattı patron, "Hamilesin gördün. Senin yemen lazım," diye. Bizim patron,

Yılmaz Güney'i de tanımyorduo Fatoş'u da tanımyıor. Yılmaz Güney patronun yaptığını görüncü gülümseyip omzuna vurdu, barıştılar. Yılmaz abi hepimizce kebab ısmarladı. Otelin santralında çalışan Gül diye bir kız vardı, manevi kızı gibiydi Güney'in. Ben de onun sayesinde biraz tanışma fırsatı buldum. Otelin kulübünde film icabı Yılmaz abi havaya atış açıyor, kuru sıkı mermi olmadığı için gerçek mermiyle ateş etmişti, Avrupa dekor paramparça olmuştu.

Sonra kendi dükkânımı açtım Erkek Kuaförü Turgay, Siraselviler Numara: 10/D adresinde. İyî bir çevrede yetiştiğim için muhabbetimiz yanında olurdu. İşimizi yapar, gersini kuralamazdık. Müslüm Gürsel'e, Zeki Alasya, Seyfi Dursunođlu (Huysuz Virjin) müşterilerimdir. Orhan Pamuk da son dönemde ara sıra gelenler arasında. Muhterem Nur, Fahri abiye gelirdi, tam karışımızdaki kuaföre; Müslüm Gürsel'i de o getirdi tanıştırdı. Seyfi abi Kulüp 12'de çalışırdı, oradan tanıştık. Zeki ve Metin abiler otelin tiyatrosuna gelirdi, onlarla da öyle başladı hikâyemiz. Müslüm abi geldiğinde Muhterem Nur cam kenarında otururdu, bana "Turgay şurasını söyle, burasını böyle yap" derdi. Müslüm abi anlayışlı adamdı, itiraz etmezdi. Edip Akbayram'ın sakalları çok serttir, iyi adamdır. Bu anlattıklarımın yarısı sendeyse yarısı bende kalacak. Her şey anlatılmaz.

Çünkü artık kentli modern insan duygularını unuttu ve vazgeçti kendinden.

tıraşı uzun tutardık ki millet görsün de eşrafta yayılın. Fotoğraf çekeyim, saklayayım diye de düşünmedim hiç, hep gönlümde kalırdı. Seyfi Dursunođlu'nu senelerce tıraş ettim. Dükkânı taşımak zorunda kaldığımızı söyledimde kulağıma eğildi "Bir ihtiyacın var mı," dedi, isteseydik desteğini esirgemezdi. Kemal Sunal ve Tarık Akan, Savaş Dinçel tıraş arkadaşım Mehmet Kol'a gelirdi. Kemal abi çok az konuşurdu, soru sorsan zorla cevap verirdi.

Tarık Akan uzun boylu olduğu için koltuğa zor sığır rahat edemezdi. Bir an önce tıraş olup gitmek isterdi. Bir de millet, buraya artistlerin geldiğini öğrenince sevdiği insanı görmek için sağda solda bekler, onların yolunu gözlerdi. Almanya'dan gelen bir adam, iki aksam dükkânı bizimle birlikte kapattı Tarık Akan'ı göreceğim diye. Gelmez dedik, ne yaptık ettik dinletemedik. Artistlerin takıldığı Çiçek Bar buraya çok yakın olduğundan ister istemez iç içe olurduk. Beyođlu da küçük, şimdiki gibi kalabalık değil. Sinemaya da, yemeğe de, içkiye de, oyuna da buraya gelirdi. Çoğu vefat etti, kimi de çekti gitti buradan.

Yani biz gün içinde koşar adım hayata yetişmeye çalışırken onlar yaşımin sakin şahitleri şaşırıncı buradan.

Artistler geldiğinde elimizden geldiğince

Mehmet Ali & Akşamsıraşı

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteey.org>

'Yıllar önce kızımı taciz eden sapık'

"Maktul burada öldürülmüş olmalı," diye tekrarladı Zeynep. "Yoksa bu kadar kan olmazdı."
Bu ihtimal kafasına yatmamış olmalı ki kumda birbirine paralel olarak kaydırağa kadar uzanan iki çizgiyi gösterdi Şefik.

"Zannetmiyorum, bak kurban sürüklenerek getirilmiş buraya. İzleri görmüyor musun?"

Hiç tereddüt etmedi güzel kriminoloğumuz.

"Haklısın, sürüklenerek getirilmiş ama getirildiğinde yaşıyormuş.

Burada öldürülmüş, birazdan kumların arasında hem kovani, hem de çekirdeği bulur seninkiler."

"Peki, katilin ayak izleri?" diyecek ben de katıldım tartışmaya.

"Nerede onlar? Burada bir yerlerde olmalıydı?"

Beni fark edince ikisi de toparlanmıştı, sorumu Zeynep yanıtladı.

"Silmiştin Başkomserim. Adam profesyonele

beniyor." Kurbanın ensesini gösterdi. "Tek

kurşunla vurulmuş. Muhtemelen de susturucu

kullanılmış." Gözlerini kısarak caddeye baktı.

"Yoksa ses duyulurdu. Gecenin bir yarısı da

olsa bunu göze alamazdı..."

Tartışmaktan yorulmuş olan Şefik

uzlaşmayı seçti.

"Eğer öyleyse, kurbanı bayılmış olmalı,

yoksa karşı koyardı."

Bakışlarını maktulün başına kaydı. Rengi

kirli sarıya dönmüş yüzünde sağ kulağının

alt yarısı yoktu.

"Evet, kurbanın sağ kulağının yarısını almış,"

diye onayladı Zeynep. "Ama kulağı daha önce

kesmiş olmalı. Yarayı ateşle dağılmış."

Olay giderek ilginç bir hal alıyordu ama hava o kadar bunalıtcıydı ki kolunun tersiyle alnında biriken terleri silen Şefik, konuyu değiştirdi.

"Sıcak, çok sıcak be Başkomserim. Bataklıkta yaşıyoruz sanki..."

Güneş yükseldikçe daha da boğucu oluyordu park, nefesimiz kesilecek hale geliyor, dilimiz damağımız kuruyordu. Birilerinde su var mı diye etrafa bakınırken, altın sarısı kumların içinde pembe bir nesneye takıldı gözlerim. Kurbanın bacağına altında kalmıştı. Meraklandım, kum havuzuna biraz daha yaklaştım. Şefik konuşmayı sürdürüyordu.

"Sabahın bu saatinde bu kadar sıcaksa, öğle vakti ne olur kim bilir?"

Komiserin sözleri ilgimi dağıtıyor, düşünmemi engelliyordu.

"Bir dakika," dedim sertçe. "Bir dakika Şefik..."

Afalladı ama onun da yüzünde çok merak dolu bir ifade oluşmuştu.

Zeynep de durumun farkına varmıştı.

"Ne var Başkomserim, ne görüyorsunuz?"

Onu yanıtlamak yerine cesedi incelemekle olan polislerden zayıf olanına seslendim.

"Şu pembe şey ne?"

"Bebek, Başkomserim, Barbie bebek," diye Şefik açıkladı. "Siz

göresiniz diye orada bıraktım. Cınayet mahalli bozulmasın diye..." Yeniden zayıf polise döndüm.

"Evladım, versene şu bebeği bana."

Plastik eldiven geçirilmiş sağ elinin baş ve işaret parmağıyla bebeği alıp bana uzattı. Cebimden çıkardığım mendille, uzattığı oyuncakçı sol ayağından tuttum. Ve sözler adeta kendiliğinden döküldü dudaklarımdan.

"Aysun! Aysun'un oyuncakçı bul!"

Herkes şaşkınlıkla bana bakıyordu. Kısa bir suskunluğun ardından hayret dolu bir sesle sordu Zeynep.

"Kızınızın mı? Ama nasıl olabilir?"

"Bilmiyorum," diye söyledim. "Zaten mi bilmiyorum Zeynep."

Ne olup bittiğini anlamayan Şefik ve iki elemanı da ilgiyle bize bakıyorlardı. Onları umursayacak halim yoktu, sarı saçlı bebeği inceliyordum. Biraz daha yaklaştırdım Barbie'yi yüzüme. Sağ

kulunda kırık görünmüyordu. Emin olmak için bir daha kontrol ettim, hayır yoktu. Derin bir nefes aldım.

"Yok... Yok, bu Aysununki değil. Onun bebeğinin kolu kırılmıştı, ben yapıştırmıştım." Sevinmişti Zeynep.

"Demek ki rahmetli kızınızın bebeği değilmiş Başkomserim. Zaten nasıl olabilir ki?"

Şefik de rahatlamıştı, hiç gereği yokken tahminlerde bulunmaya başladı.

"Belki de oyuncakçı cesetle ilgili yoktur. Belki dün oynamaya gelen kızlardan biri unutmuştur. Ne de olsa çocuk parkı burası..."

Olabilir, neredeyse ona hak verecektim ki, adamın iri kafasındaki saçlarda bir tuhafılık hissettim. Kolları oldukça kalındı, güneşin altında parıl parıl yanan bu siyahlık hiç doğal

görünmüyordu. Evet, peruk takmıştı adam. Bu ayrıntıyı fark edince, nedense ilgilim iyice arttı. Birkaç adım daha yaklaşıp adamın yüzünü görmeye çalıştım. Olmuyordu. O polisten yardım istedim yine.

"Evladım şu göz bağını çözsene, sonra da adamın başını kaldır bakalım!"

Hafif sıket polis, büyük bir maharetle kadife kumaşı çözdü, sonra çenesinden tutarak maktulün başını yavaşça yukarı kaldırdı. İrkilirdim ama kendime hâkim olmaya başardım. Nefesimi tutup, bir kez daha baktım. Bu kemeri burun, kalın kaşların altındaki derin göz çukurlarında donup kalmış kahverengi gözler, gamzeli sivri çene...

"Bu, o herif..." diye söyledim. "Bu, o alçak!"

Evet, oydur, biraz yaşlanmıştı ama hiç kuşukum yoktu, oydur. Neler olup bittiğini anlamayan Şefik ile Zeynep şaşkınlık içindeydi. Kurbanın yüzünü inceleyerek merakını gideremeyeceğini anlayan

Zeynep dayanamayıp sordu.

"Kim? Kimden bahsediyorsunuz Başkomserim?"

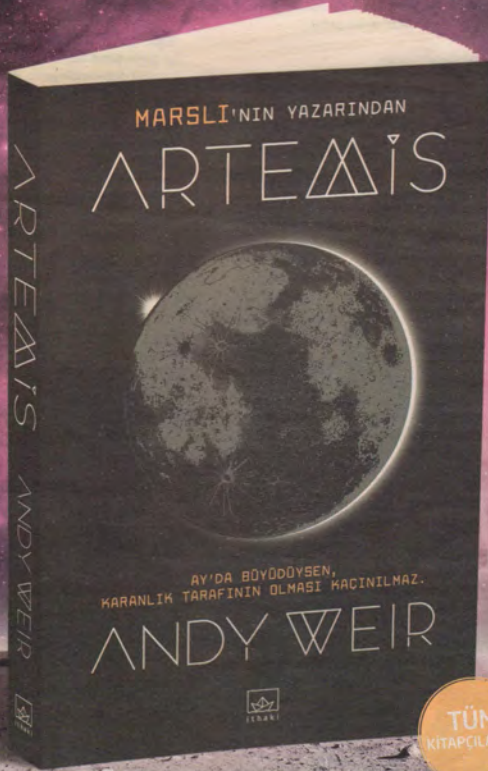
İğrenç bir mahluk görmüş gibi kendiliğinden buruştu yüzüm.

"O herif... O herif işte... Yıllar önce kızımı taciz eden sapık."

**Sarı saçlı bebeği
inceliyordum.
Sağ kulunda kırık
görünmüyordu.
Emin olmak için bir
daha kontrol ettim,
hayır yoktu. Derin
bir nefes aldım.**

Ahmet Ümit'in bu ay çıkacak Kırılmaç Çığlığı kitabından, yazının Baval dergi okurları için seçtiği bir bölüm.

SON YILLARIN EN İYİ BİLİMKURGU
ROMANLARINDAN BİRİ OLAN **MARSLI**'NİN
YAZARI ANDY WEIR'DAN YEPYENİ, SOLUK
SOLUĞA BİR KİTAP!

ilhami.com.tr
ilhami@ilhami.com.tr
ilhami@ilhami.com.tr

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

ilhami.com.tr
ilhami@ilhami.com.tr
ilhami@ilhami.com.tr
PUNT

Kaybedenler Kulübü Yolda

Aşk var ama hâlâ yalnızsınız

Kaan Çaydamalı ve Mete Avunduk'un 90'lı yıllara damgasını vuran programını beyazperdeye taşıyan Kaybedenler Kulübü kült haline geldi. Zaman içinde Nejat İşler ve Yiğit Özşener'in filmdeki sözleri dilden dile dolaşmaya başladı.

Kaybedenler Kulübü Yolda'yı konuşmak için Nejat İşler ve Yiğit Özşener ile bir araya geldik.

Söyleşi: Onur Tuncay

Filmden önce Kaybedenler Kulübü radyo programının dinleyicisi olduğunuzu biliyoruz. Dinleyicisi olduğunuz bir radyo programının karşınıza senaryo olarak gelmesi size ne hissettirdi?

Yiğit: İlk karşılaşma tuhaftı tabii. Ama işi asıl tuhaflaştıran, programı yapanların var olmaları bence. Bu durumda işin yönetilmesi daha tuhaf oluyor.

90'lı yıllarda ve muhalif bir dönemde bu radyo programının bu kadar karşılık bulmasını nasıl yorumluyorsunuz?

Yiğit: İki adamın programda her şeyi açık açık konuşması, o dönem için garip tabii. Ama demek ki böyle bir açıklığa ihtiyaç varmış.

Nejat: Radyo dinlemek de birazcık muhalif bir şeydi o zamanlar aslında. Televizyon desen o dönemde çöldü zaten.

Yiğit: Evet televizyon bugünkü kadar hâkim değildi, kalitesi tartışılır o ayrı mesele ama bu kadar çok program yoktu. Müzikte de aynı şekilde çeşitlilik

çoğaldı, gelişim arttı. Orada da bir şey köklenmiyordu. Eskisi kadar derin bir birikimden bahsetmek mümkün değil. Platform sayısı ve erişim ağı çoğaldı. O çokluğun içinde kayboluyor işte her şey.

O zaman çok daha küçük bir dünya vardı diyebilir miyiz?

Yiğit: Tabii ki. O dünyanın içinde bu program ayrı bir şeydi. Şimdi biz, her şeyi ister istemez bugünden bakarak değerlendiriyoruz. Biraz da o zamana dönmeye çalışmak gerekiyor.

Nejat Bey siz senaryoyu ilk okuduğunuzda yönetmen ile görüşmenizde, "Kaan'ı ben oynamak istiyorum. Türkiye'de de başka kimsenin bu rolü oynamasını istemiyorum," demişsiniz. Karaktere ve projeye siz bu kadar bağlı hissettiren ne oldu?
Nejat: Evet, öyle söyledim. Kaan'ın psikolojisi, kendi içimde yaşadığım bir durumdu.

Bu filmde Olimpos'a bir yolculuk yaptık. Oradan başlayan bir yol hikâyesi bu. Onlar durumları iyi olduğu için bu yolculuğu motorla yapmışlar. Ben aynı yolu 25 yıl önce otostopla yapmıştım. Bu film ve Kaan, beni 25 yıl önceye götürdü.

Özdeşleştirmiş çok şey var Kaan'la. Başka bir oyuncu gidip oynasa çok üzüldürdüm. Çünkü o oynamaya çalışacaktı. Ben oynamadım. Ben Nejat oluyorum, Kaan oluyorum, Mehmet oluyorum bazen Yiğit oluyorum. Bu yüzden birisi gelip birebir oynamaya, rol yapmaya çalışsaydı çok üzüldürdüm.

Kaybedenler Kulübü filmi kültleşti. İzleyicilerin kimi Kaan ve Mete'nin yaşam tarzını kendine örnek almaya başladı kimisi de benzer bir hayat tarzını benimsemişliği için kendisine yakın hissetti.
Nejat: Tavsiye etmem, bu hayatı.

Yiğit: Bunları evde denemeyiniz! (gülüşmeler)

Peki, seyircide bu kadar karşılık bulmasını neye bağlıyorsunuz?

Nejat: Özgürlük.

Yiğit: Evet, özgürlük. Başka hiçbir kilidi yok. Kendini rahatça ifade edebilmekten kaynaklanıyor diyebiliriz. O da özgürlüğe karşılık geliyor. Ortada çok karmaşık bir durumda yok aslında. Çok basit bir durum var.

Nejat: İşte tam da Yiğit'in söz ettiği noktada, hayatın akışı içindeki çok basit dediğimiz anları Mete ve Kaan yaşıyor.

Yiğit: Erişilmez hiçbir şey ve fantezi yok. Hesap kitap yok. Bu basit akış, insanların gözünden kaçtığı için film bu kadar karışık buldu diye düşünüyorum.

Nejat: Diyoruz ya konuşurken, holding toplantısında olmayan biri holding toplantısı yazıyor, yalıda yaşamamış birisi yalısı yazıyor. Bu hikâye gerçek.

Hikâye dışardan bakılarak yazılınca izleyici de durumun dışında kalıyor sanırım...

Yiğit: Herhalde böyle yaşıyordur, herhalde bunlar böyle giyiniyordur... En çok karşılaştığımız şey bu gündelik hayatta. Herhalde diye başladığın cümleyle herhangi bir bağın yok demektedir. O zaman sadece uzaktan ve mesafeli bir fikir sahibi olabiliyorsun.

Yıllar sonra yeniden Kaybedenler Kulübü'ne devam filmiyle dönmek nasıl hissettirdi?

Yiğit: Aslında ara ara konuştuğumuz bir fikirdi ikinci film. O yüzden şaşırtmadı. Zaman zaman uyudu, uyandı. Sonra tekrar uyudu ve tekrar uyanıp kıpırdanmaya başladı bu fikir. Sonunda gerçekleşti.

Nejat: Devam filmi de değil bu arada. Aynı karakterlerle yeniden yeni bir hikâye çevrildi. Ama sanırım bu devam filmi düşüncesinden de kurtulamayız. Seyirci devam filmi bekliyor ve öyle seyredecek.

Bu sefer filmi hâlihazırda heyecanla bekleyen bir kitle var. Bir beklentiyle karşılaşacağı için filmin ilk filme göre daha riskli olduğunu söyleyebilir miyiz?

Yiğit: Biz işimizi yaptık, yorumları da bekleyip göreceğiz. Beklentiye karşılık vermek için zoraki bir çaba gözetmedik.

Nejat: Film olarak dükkânı yedi sene önce açmıştık. O mamullerde çok büyük bir değişiklik olmaz diye düşünüyorum. Aynı yerden un alıyoruz aynı yerden şeker alıyoruz ... Dükkân aynı dükkân.

Çekimler nasıl geçti peki, ilk filmle kıyasladığımızda çok daha gezgin olduğunuzu söyleyebilir miyiz?

Yiğit: Rüzgâr gibi geldi geçti.

Nejat: Yorucu geçti diyebilirim. Çok fazla yer değiştirdik bir de gittikçe soğuğa yaklaştık mevsim itibarıyla. İki günde bir otel değiştirdik.

Yiğit: Ben ilk defa bu tempoda bir iş yaptım. Filmle ilgili hiçbir sıkıntı yok tabii ama sonlara doğru yorulduğumu hissettim. İlk film çekimleri stüdyo ve Kadıköy'de geçmişti.

Nejat: Radyo çekimleri bu sefer iki günde bitti mesela. Garip hissettik kendimizi.

Yiğit: Radyodaki çekimler yetmedi, biraz daha radyo olsa diye düşündük.

Birinci filmdeki gibi radyo diyalogları görmeyecek miyiz?

Yiğit: Göreceğiz ama birincideki kadar yoğun değil. Bu sefer filmin tarzı ilkinde göre biraz daha farklı. Karakterleri ayrı ayrı ve derinlemesine seyredeceğiz, tanıyacağız.

Nejat: Çocuklar radyodan dışarı çıkmışlar gibi düşünebilirsiniz. Dışarıdaki hayatlarını göreceğiz.

Yiğit: Dışarıdan bir macera izleyeceğiz.

Kaybedenler Kulübü 1989'da başlamış ve beş yıl devam etmiş. Biz Kaybedenler Kulübü Yolda filminde 2017'ye geldik mi, zamanı biliyor muyuz?

Yiğit: Bilmiyoruz, o yüzden devam filmi gibi olmadığını söyleyebiliyorum.

Nejat: Bana sorarsan kendim için şunu söyleyebilirim, ben hâlâ doksanlardayım. Karakteri de öyle yaptım hâlâ orada Kaan. Ama doku, insanlar ve ilişkiler biraz bugüne yakın. Ama bende doksanların hissi baskındır.

İlk filmde yalnızlık kutsanıyor dersek yanlış olmaz sanıyorum. Hâlâ yalnız mısınız? Yolda aşk var mı?

Nejat: Aşk var ama hâlâ yalnızız! Hatta Mete ve Kaan arasındaki aşk, sevgi ve bağlılığı da göreceğiz bu filmde.

Yiğit: Yalnızlığı radyo programlarında konuşmaya devam ediyor olacağız filmde.

Son olarak Kaybedenler Kulübü Yolda izleyicisine bir mesajınız var mı?

Nejat: Gelip, izleyip, keyfini sürsünler.

yakın sınıf arkadaşım Savaş'a bir şey isteyip istemediğini sormuştum. O da o zamanlar (daha "kot" dönemi başlamadığı için) Türkiye'de henüz tek tük olan Amerikan pazarları dışında hiç bulunmayan bir blue jean ismarlamıştı.

Dayım, beni Texas'ta, bütün rafları masmavi pantolonlarla dolu bir dükkâna götürdü. Oradan biri Savaş'a, biri kendime Levi's marka iki tane blue jean aldım ve elbette Türkiye'ye dönünce hemen giymeye başladım.

Annemler o gün, Yenimahalle'deki teyzeme yemeğe gitmişlerdi. Ben de gece onlara katılmak için geç vakit trenle bindim.

Kompartımda benden başka 18-20 yaşlarında serseri kılıklı, birbirleriyle bağışırıp çağırarak şakalaşan, itişip kakışan beş-altı genç daha vardı.

Bir süre sonra sesleri kesildi ve ne oldu diye kafamı kaldrınca, bana bakmaya başladıklarını fark ettim.

Kısa bir süre sonra, biri "Kardeş o pantolonu nereden aldın?" diye sordu.

Bir an doğru söyleyip söylememeyi düşündüm; çünkü Amerika'dan dersem, işin uzayacağını biliyordum (1958 yılında Türkiye'de döviz sıkıntısı var. Yurt dışına çıkmak olanaklı değil. Ben döviz almadan valinin özel izni ile gitmişim). Fakat yalan söylemeyi de kendime yediremedim, "Amerika'dan" diye yanıt verdim.

Onun üzerine çocuklar müthiş bir kahkaha patlattı ve "Vay oğlana bak, Amerika'dan almış!" diye bağırmağa başladılar.

İçlerinden en iri yarı olanı yanıma gelip, "Şuna yakından bir bakayım," diye pantolonumun kumaşını ellemeye çalıştı.

Ben "N'apıyorsun yaa!" diye tepki gösterince arkadaki arkadaşlarından biri, çocuğa "Sana da yakışır haal!" diye seslendi.

İçimden "Eyvah," dedim, "blue jean'i kapıttırdı, bir de dayak yemese kâri," diye geçirdim.

Allahtan tam o sırada Yenimahalle İstasyonu'na gelmiştik de kendimi paldır küldür dışarı attım.

Arkamdan çocukların kahkahaları hâlâ devam ediyordu...

Ama ben hem canımı hem namusumu hem de blue jeansimi kurtarmış olmanın keyfile teyzemin evinin yolunu tutmuştuğum bile.

Soy kütüğü meselesi ve Fesli Kadir

NEVŞİN MENGÜ

Soy kütüğü araştırması çılgınlığı ve Kadir Mısıroğlu'nun hayatlarımızdaki varlığı ne kadar da örtüşüyor aslında. Bir taraf harıl harıl soyunda Rumeli arıyor. Gıgide Doğu'ya benzeyen, kapanan, sertleşen bu yeni ülkede, Batı ile bir ilinti, dünyanın modern tarafıyla, Cumhuriyet'i kuran ve pek de Rumelili olan irade ile bir bağlantı hissi. Diğer taraf "anlı şanlı en Doğu"yu soy kökünde de tasdik etmek derdinde; en katı, en sert, en kapalı, en Müslüman...

Kafasında fesinin püskülü sallana sallana konuşan, çoğu zaman da hafif sarhoş gibi görünen Kadir Mısıroğlu'nun rahatsızlanmas,

Cumhurbaşkanı'nın Mısıroğlu'nu

ziyareti de tam bu soy kütüğü çılgınlığının ortasına geldi oturdu. Mısıroğlu, Erdoğan'ın

ziyaretinin ardından, şöyle bir açıklamayı kamuoyuyla paylaştı: "Senin mevkiine gelip senin başarılarına imza atan bir adam; eskiden ağabey dediğine sonra ağabey diyemezdi, hocam dediğine hocam diyemezdi. Ben bu vasi muhafaza ettin; kibre, benliğe kapılmadın... Allah'ın sana takdir ettiği iyilikleri, Allah'ın bir lütfu olarak bildin... Allah katında mükâfatı mucibdir."

Bol Arapçalı, ağdalı cümle kurmayı bilen biri Mısıroğlu. Şeyh uçmaz mürüt uçurur misali, insanlar bu Bol Arapçalı cümleleri anlamadıkça, Mısıroğlu'nun "kıymeti" de artırduruyor.

Mısıroğlu, İkinci Dünya Savaşı için, "Alman harbi devam ederken, Komünist Rusya'da Stalin emretti: 'Kumlara Ayetel Kürsi okuyun. Alman ordusunun üzerine serpelim.' En azından maneviyat takviyesi için komünist bunu yaptırdı" demiş, William Shakespeare'in aslında Müslüman ve adının "Şeyh Pir" olduğunu iddia eden birisi.

Atatürk'ten ve Cumhuriyet'ten nefret eden, bu nefreti sonucu, işte o hepimizden bildiği "Keşke Yunan galip gelseydi," cümlesini sarf edebilmiş birisi.

Aklı başında birinin, Mısıroğlu'nu ciddiye alabilmesi aslında mümkün değil. Çıkarıldığı

televizyon

programlarında

ağzı dili

çoğu zaman

dolanın,

konudan

konuya

atlayan, ne

dediğini takip

etmenin çok

da mümkün

olmayadığı;

insanda artık

çok da yaş

almış artık aklı

iyice bulanmış,

keşke torunu

torbası şu adamcağızı

şu ekrana salmasa hissi

uyandıran birisi.

**Şeyh uçmaz mürüt
uçurur misali
uçtu gidiyor
bu yeni ülke,
zirvesinde yeni
kahramanlarıyla.**

Ama ne var ki, "değeri" en Doğu, en kapalı, en nefret eden olmasında. Kafasında ha düştü ha düşecek gibi duran fesi, her zaman akşamdan kalma gibi görünen kıpkırmızı gözleri ve burnu ile bu yeni ülkenin en değer gören/verilen bir şeylerinden biri.

O kadar da çelişik ki müritletinin halı olmasın böyle üniversite, batsın böyle bilim nidalarını alkışlayan takipçileri, Mısıroğlu'nu savunmaya koştuklarından, "sen biliyor musun hocamız kaç üniversite mezunu, kaç dil biliyor, hadsizi!" tutumunda.

Şeyh uçmaz mürüt uçurur misali uçtu gidiyor bu yeni ülke, zirvesinde yeni kahramanlarıyla.

ŞERMIN YAŞAR

Son attığın kar topunun içine taş sakladığını bilmiyordum

Seni unuttum. Unuttuğum günü hatırlatırken müsaadenle biraz metafor kullanacağım. 'Beni aldattın, canım çok yandı' demeye dilim varmıyor.

Yoktuk.

Sonra bir gün, hiç yapmadığımız bir şey yapmayı denedik, konuştuk. Konuştuğlarımızı yazmayacağım, unuttum. Duyduğum anda unuttum. Ama hissettirdikleri tam da şöyle bir şeydi. Bir mart akşamıydı, yine kar yağıyordu. Bu kez gerçekten yağıyordu. Bedenlerimiz pencerenin önüne çakılı kalırken ruhumuz üşüyen elleriyle kar topu oynuyordu. Ben seni bilerek ısıkiyordum. Bilerek az öteye atıyordum. Kar topu yanından zarif bir kuş gibi geçip gidiyordu. Beceriksizliğime gülüyordun. Sen bilerek göğsüme atıyor, yıkmaya çalışıyordun. Her vurduğunda gülüyordun. Ağzın musaffer bir gülüşe açılırken, gözlerinden alt etmenin mutluluğu ışırdan, yıkıldım. Sen gülerken yıkıldım... Son attığın kar topunun içine taş sakladığını bilmiyordum. 'Ayrılmak istiyorum' cümlesi göğüs kafesimi delen bir kar topuydu, içine 'âşık oldum, anla beni' gibi bir cümle saklamışsın. İkişi bir arada olunca, dağ olsan yıkılıyorsun, biliyor musun?

Şans eseri aynı eve gönderilmiş iki hayalet gibi evden çıkıp işlerimiz gidiyorduk. Kapımızın önünü dolduran karları küreyecek takatim yoktu. Sen sert adımlarınla koşarcasına evden çıkıyordun. Ben yolumu bulana kadar senin bıraktığın ayak izlerine basıyordum. Olması gerektiğinden daha hızlı yürüdüğümüzde ya bir heyecan ya da bir korku eşlik ediyordu bize. Hangisiyle yürüdüğünü bilmiyordum, senin hızına yetişemiyordum. Aramızdaki mesafe gittikçe daha da açılıyordu. Birbirimizden uzaklaştıkça görüntünü yitiriyordum. Birlikteydik, aynı evde yaşıyorduk, aramızda demiryolu döşenecek kadar mesafe bıraksak da hâlâ aynı yastığa baş koyuyorduk. Ama gün içinde, aklıma geldiğinde, yüzünü hatırlayabilmek için cep telefonumdaki fotoğraflarına bakma ihtiyacı duyuyordum. Senin fotoğrafını bulabilmek için aylar öncesine gitmem gerekiyordu, birlikte çekilmiş bir fotoğraf bulmak için telefonumun hafızası yeterli gelmiyordu.

Söyleyeceklerin bittiğinde, pencereye yasladım başımı. İçimde bir acı kaynıyordu sanki, kaynadıkça ağzımdan, burnumdan dumanlar çıkıyordu. Cam buğulanıyordu. Artık camın buğusuna bile adını yazmıyordum. Oysa severdim otobüs camına, pencerelere, banyodaki duş kabinine, ayının buğusuna bile adını yazardım. O gün fark ettim ki parmağım kılmıdamadı. Bu hissiyizliği uzun süre korudum. "Sen de yap" diyenler çok oldu. "Sen de onun canını yak." İntikam, taş atana taş atmak değil, taş atanı unutmak, atılan taşı saklamakta benim dünyamda. Öyle yaptım. Göğsümün ortasına, kalbimin durgun sularına atılmış o taşı, hayali bir yakut gibi boynuma taktım.

“
İntikam, taş atana taş atmak değil, taş atanı unutmak, atılan taşı saklamakta benim dünyamda. Öyle yaptım. Göğsümün ortasına, kalbimin durgun sularına atılmış o taşı, hayali bir yakut gibi boynuma taktım.
”

ON8, Dünya Kadınlar Günü'nü her şeye rağmen yürümeye devam edenlerin romanıyla selamlıyor.

ON8

Bazı insanlardan yalnızca uzaklaşmak gerekir.

Bir yanda ilaçlar, korkular, vazgeçişler; diğer yanda şiddet, öfke ve nefret. Ya av olacaktı ya da avcı. Reva görülene razı değildi. Yumruğunu sıkı, gardını aldı; kaderini kendi yazacaktı.

Fransız gençlik edebiyatının güçlü kalemi Jean-François Chabas, sarsıcı romanıyla ilk kez Türkçe'de! İnsanın ailesini değiştirmeye de geleceğini inşa edebildiğini hatırlatan yazar, şiddet sarmalının yıkılabilir olduğuna işaret ediyor.

KIRIK KALPLER KAVANOZU

Jean-François Chabas

Türkçesi: Azade Aslan

**Şiddetin karşısında; umudun, sevginin
ve kararlılığın yanında duran bir koleksiyon...**

on8kitap.com

NECATİ TOSUNER

Bulma umudunun varlığı bir ilaçtır bulamayışın açtığı yaralara. Acıya katlanmak öğretir acının daha derin olanına katlanma direncini.

İŞİLTİLİ GÜÇ

Herkese hiç de açık olmayan örtük bir dünyanın nemli altgeçitlerinden geçerek. Bulmak için. Günün birinde, demek ki böyle de aranmış diyerek ona bir anlam yakıştırılabilmek için. Bile bile. Yitireceğin yoldan bile bile hiç sakinmadan. Sakinmeden çünkü, geçtiğin yolu yitirmeyi de göze alarak.

Hep bir arayışla. Benzeşler arasında.. benzeşmeyenler arasında, bir arada ya da ayrı ayrı bir arada hiç olmayanlar arasında bir arayışla. Sevenler ya da sevmeye kıyamayanlar arasında -anlama anlam kazandırma çabalarıyla- aramaya derin anlamlar yükleyerek. Kolay taşınabilir anlamlarla aramayı yüceltilmiş değerler içinde yükselterek. Değerler sıralamasında ona hep önem vererek. Kayırmaya hiç gerek kalmayan bir kaçınılmazlık ekleyerek ona ve erişmeye özenen bir umut kılarak. Kendi umudunu kendi yaratarak ve özenle yaşatarak onu. Hep o umudu önde tutarak ve bir korunak olarak o umudu önde tutmayı başararak.

Umutun ısıltılı gücüyle delerek belirsizliğin karanlığını, yılmadan, usanmadan asla, aramak... bulmayı aramak örtük bir dünyanın nemli altgeçitlerinden geçerek. Umutla edinilmiş bir sarsılmaz güvenle mit altgeçitlerinden geçerek örtük bir dünyanın o gizemli varlığının içine doğru, -herkes için olan ama herkese hiç de açık olmayan.

Çetinliği kendisine yakıştırmış ele avuca sığmaz düşlerin.

Yakınlaşmasını hiç istemediğin düşlerin senin. Gerçekleşmesinden sanki çekindiğin. Sanki yanılmaktan - gizlice- çekindiğin.

Şu: Gerçekleştiğinde düşlerinin boşa çıkacak oluşu. Bu kaybı, -yine. Gerçekleştiğinde düşlerinin yine boşa çıkacağı korkusu. Baş edilmaz çetinliği onun. Düşledikçe içinde derinleşen, sertleşen, katılaştan bu korku.

Düşlemek.

Düşlemeden duramayış. Hiç duramayış. Ve yanılmak. Yine. Boşa çıkmış düşlerinle yine baş başa kalmak öyle.

İyi huylu bir ur gibi, kaçınılmaktan usanmak bilmeyen bu yaşlı adam.

Görüşürüz dedikçe de görüşemiyoruz işte. Benim sana hayranlığım yetmiyor çünkü. Yetmiyor.. yetemiyor!

Trensiz kalmış uzaklıklar giriyor aramıza. Raylarda otlar boy atmış ve yine solmaya başlamış olarak. Trensiz...

Sabahtan başlıyor yetemezlik. Sabahın o ilk aydınlanışlığıyla karşıma dikiliyorum sana erişemezlik. Yataktan kalkmayıp yeniden yatmayla

da bir şey değişmeyeceğini anlamak var az sonra.

Bu sabah da...

Ağzındaki tatsızlıkta bile var bir yetemezlik işte! Nasıl başlayacağını bilen gün, biliyor elbet nasıl süreceğini yine yetemezlikle birlikte.

Bulamayışlar.

Biliyorsun ki, bulamayışlarla doludur arayışın varlığı. Bulamayışın açtığı yaralarla doludur. Acıyan yaralara katlanmakla sürer arayış. Ancak daha büyük yaralarla unutulmuşluk kazanabilir daha önce açılmış yaraların acıları.

Bir ilaçtır bulma umudu.

Bulma umudunun varlığı bir ilaçtır bulamayışın açtığı yaralara. Acıya katlanmak öğretir acının daha derin olanına katlanma direncini.

Arayışın her şey ederidir yalnızlık. Avuntu değil.

Yalnızlıktan çoğaltılan yalnızlıktır bulamayışları önemsiz gibi gösteren. Ama, gösteren. Bir ince sızı gibi alışkanlık yapan yalnızlık. Seni arayışa yöneltten, -bulmak için. Aramayı sürdürmeyi bırakmadan. Asla. Hep umutla ve ısrarla. Güzellikliği kendi dokusundan gizli kalmış arayış...

Sonra da, yine ertelersin dışarıya çıkmayı.

Casablanca musikisi

GÖKHAN HORZUM

Bir daha çal Sam. Tekrar çal. Bakma postallarımın parıldayan S.S.liğine. Beyaz smokinimiz vardı da biz mi giymedik? Benim ruhum Rick be gülüm... Sen yeter ki çal.

Bir daha çal Sam. Tekrar çal. Dünyada onca meyhane, onca bar varken neden benim yüreğim... Onun için çaldın, şimdi de benim için çal.

Bir daha çal Sam. Tekrar çal. İnceden bir taksim geç Casablanca makamından. Dünyanın en Arapsız Arap şehridir filmim. Değil mi ki bu filmin yıldızı benim, bana dumanlı bir rebet şarkısı çal.

Bir daha çal Sam. Tekrar çal. Single Barrel Maltla hadım ediyorum damıtamadığım acılarımı. Birlikte bir Paris görmese de gözlerimiz, adamakıllı bir İstanbul yaşamıştık ikimiz. Sen öldükten sonra yazılmış da olsa *One More Cup of Coffee*'yi çal.

Bir daha çal Sam. Tekrar çal. Dudağımın son çeyreğinde erimekte sigaram. Humphrey gibi vuracağım başımı masalara. Geceyi emiyor sanki beynim. Galiba sarhoşum. Sakin bana sarhoş muamelesi yapma Sam. Adam gibi çal.

Gidemeysiz Sam, geç olsun. Martılar uyutmuyor ki beni. Bana ne işkembeciden! Ayılmak istediğimi kim söyledi? Otur o pazarlamacı çantası gibi piyanonun başına, döverim. Sen benim kardeşimsin Sam. Bir daha çal.

Beni bu hallere sen düşürdün ulan Allahsız, ulan puşt! Ben, sana o şarkıyı bir daha çalmayacakmış demedim mi?

Fotoğraf: Mustafa-Çağla Seçkin

Yeniden Doğu Ekspresi

Kötü hissettiğim dönemlerde yolculuk etmek beni dinlendirmiştir. Hareketsizce oturup camdan dışarı bakmak, izlediğim her şeyin birkaç saniye içinde kaybolup gitmesi tuhaf bir rahatlama hissi verir hep. Yolculuk etmek kötü olanı iyileştirmiyor belki ama düşünüp tartmak, hesap etmek, bir anlamda nefes almak için eşsiz bir alan yaratıyor. Babam öğretmen olduğundan, 90'lı yıllar boyunca, memleketin bir ucundan diğer ucuna yolculuk ettik sürekli. Adana, Sırt, Kırşehir, Nevşehir, İzmir, Ankara... O zamanlardan beri hoşuma gider yolculukları. Tabii otobüs yolculuklarıydı bunlar, gittiğimiz güzergâhlarda demiryolu yoktu. Son zamanlarda hiç de yeni olmayan bir yolculuk çeşidi moda oldu; tren yolculuğu, Doğu Ekspresi. Adeta Netflix dizileri gibi bir anda yayıldı gençler arasında. Fotoğraflar yüklenmeye başlandı, Instagram ve Facebook'ta sayfalar açıldı, haberler yapıldı, yazılar yazıldı. Ankara'dan Kars'a tren bileti bulunamaz oldu. Güzel de oldu. Tren yolculuğunun moda olması hatta bunun kişileşmeye başlaması son zamanlarda memlekette beni heyecanlandıran ender şeylerden. Seyahate çıkan gençler öyle güzel fotoğraflar paylaşıyorlar ki, şimdiye kadar bu yolculuğu nasıl keşfedemedim diye düşünüp üzülüyör insan. "Avrupa seyahatine çıkmış yabancı öğrenciler ne güzel eğleniyor yine," diye düşünerek baktığım fotoğrafların üzerinde Sivas ya da Erzincan yazıyor artık.

Muhteşem manzarası karşısında hayrete düştüğüm, Kanada ya da İsveç zannettiğim fotoğraf kareleri Erzurum'da çekiliyor. Kedi, kahve ve kitap üçlüsüyle süslenen fotoğraflar da böyle moda olmuştu bir dönem ama o kısa sürmüştü. Ben Doğu Ekspresi romantizminin gelip geçici bir heves olacağını düşünmüyorum. Görünürlüğü azalacak belki ama vazgeçilemeyecek bir seyahat planı olarak çoğu kişinin ajandasında çoktan yer etti. Trenle seyahat etmenin, özellikle yataklı vagonlarda tren yolculuğunun keyfinden bahsedirdi büyükler. Otobüslerin daha konforlu, daha modern ve hızlı bir ulaşım aracı olduğunu, eskilerin o zamanlar bu konfordan habersiz oldukları için yataklı vagonları beğendiklerini düşünürdüm. Sonuçta evvel zamanda modadan ziyade zaruri bir tercihti Doğu Ekspresi kullanmak. Ankara-Kars arası trenle yaklaşık 25, otobüsle de 18 saat sürüyormuş. Yataklı vagonları ve çekilen fotoğrafları da hesap edince, ilkel olan otobüs olduğunu düşünmeye başladım. Tam da şimdi önümüz nisan, önümüz baharken yolcu olmak gerek bu trende. Tam da şimdi Anadolu'yu, yolu ve yolculuğu yeniden keşfetmek, nefes almak, dinlenmek, hesap etmek gerek.

NEVZAT CAN ÜNSAL

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

SELİN KALKAN

Gazapizm: Onca acıya gelen devrim!

izmir sokaklarında büyüyen ve 2003 yılından beri rap şarkılarını yayınlayan Gazapizm son albümü Bir Gün Her Şey ile büyük kitlelere sesini duyurmaya başladı. Sıfır Bir ve Çukur dizilerinde şarkılarının kullanılmasıyla beraber rap müzik dinlemeyen birçok insana bile şarkılarını ulaştırdı.

Anıl Acar Gazapizm'e ne zaman döndü? Gazapizm'in hikâyesi nedir?

Anıl Acar, Gazap Kuşları romanını okurken Gazap'a döndü. İzmir'i çok sevmesiyle beraber de Gazapizm'e döndü. Bunlar olalı da yaklaşık on beş sene oluyor.

Gazap Kuşları sizi neden bu kadar etkiledi?

Gazap kuşları ömrü boyunca sadece bir kere ses çıkıyordu. Bir süre yaşadıkten sonra göğsünü çalıklara saplayarak intihar ediyor ve tam o sırada ses çıkmaya başlıyor. O ses de dünyanın en güzel sesiymiş. Kitapta şöyle bir cümle geçiyordu hatta, "Güzel şeylerin büyük acılar pahasına elde edildiğini herkes bilir." Bu cümle beni çok etkilemişti. Bir gün her şey çok güzel olacak mottosu da aslında en başından bakacak olursak buradan bakımlı olarak hareket eden bir süreçti. İkisi birbirine çok paralel aslında on beş senedir. Halbuki o albüm çıkalı iki sene oldu.

Gazapizm'in müziği sokağı anlatıyor. Peki sokakta olmak mı sizi rap müzikle birleştirdi yoksa rap müzik mi sizi sokakta tanıttı? Sokak ve rap arasındaki bu ilişkiyi nasıl kurduunuz?

Aslında benim için rap, sokak ve şiir üçlüsü var. En önemlisi de şiir aslında. Küçüklüğümde babamın bana verdiği şiir kitaplarıyla geziyordum sokakta. Devamında da şiir yazmaya başladım ama şiir o zaman pek de popüler bir şey değildi. Ergenlik dönemime denk geldiği için de yazdığım şeylerin daha büyük ilgi görmesini istiyordum. O zaman dönemin rap müzisyenler; oldukça ünlüydü. Bu da rap müziğin dikkatimi çekmesini sağladı.

Hangi şairleri okuyordunuz peki?

Ahmed Arif'le başladım okumaya. Aslında hiç yaşımin şairi değildi, o travmayla çok erken tanıştım. Travma diyorum çünkü Ahmed Arif yaşıyor yazan bir adamı ve benim bunları o yaşta idrak edip algılamam çok güçlü. Ama nedense çok da seviyordum. Çünkü kelimeleri çok güzeldi. Tam olarak cümleleri anlamasam da kelimeleri anlıyordum ve o cümle yapısı hoşuma gidiyordu. Zamanla bütününü anlamaya başladım. Sonra zaten tekrar

tekrar okumaya devam ettim. Devamında Nâzım Hikmet, Nihat Behram, Ahmet Telli, Orhan Kotan... Orhan Kotan'ın kitaplarını hiçbir yerde bulamazsınız aslında ama ben uzun zamandır çok sevecek okuyorum.

2009 yılında majör depresyon tanısı kondu ve tedavi süreci geçirdiniz. Hastane döneminin ardından da Majör Depresyon albümünü çıkardınız. O dönem neler yaşadınız?

Sanırım yaşımin gereği yaşadığım aşırı buhran ve sıkıntılar tıbbi literatürde majör depresyon olarak adlandırıldı. Albümün adı da öyle oldu ama yaşadığım şey kendi içinde daha özel bir durumdu. Bu durumu ben majör depresyon hastasıydım ve geçti diye hiçbir zaman nitelendirmedim. İçimde yaşadığım ve kafa karışıklığına neden olan şeyler tıp böyle isimlendirirdi. Ben de aslında ona karşı bir tavır olarak albüme bu ismi koydum. "Benim bütün yaşadıklarım, kafa karışıklıklarım... Bu muymuş yani?" dedim. Bu iki kelime miymiş gerçekten? Majör depresyondan mıymış her şey? Bunun üzerine tam olarak o dönemde yazdığım şarkıları topladığım bir albüm oldu Majör Depresyon. O dönem

çok sık hastaneye gidip geliyordum, yoğun olarak ilaç kullanıyordum. O ilaçların insanın hislerini törpüleyen ilaçları.

Bir şey yazabilmek için bir şeyler hissedebiliyor olmam gerekiyordu ama ilaçlar hissetmeme ve haliyle yazmama engel oluyordu. Bunun üzerine ilaçları bıraktım.

O zamanki sıkıntınız tıbbi literatürdeki 'o iki kelime' değil de neydi peki?

Sıkıntım bir depresyon haliydi tabii ama insanların ağzına dolanmış ve içi boşaltılmış bir depresyon değildi. Sıkıntım yoğun duyguların beni çıkmaza sürüklemeydi, kafamın içindekileri çözemedim, bir yere vardişamamaktı. Garip ikilemlerin olduğu bir zamandı. Bunun çözümünün sadece tanı koymak ve ezbere tedavi etmek kadar basit ve duygusuz bir şey olduğunu düşünmüyordum. Ama sonra fark ettim ki ben hayatta bu kafa karışıklıkları ve bu ikilemlerle yaşamak için varım. Kendime şunları söyledim, "Sen bu zihin karışıklığını şarkılarında işleyebilirsin kardeşim, sonra da bunu insanlara anlatıp şarkılarını dinleteceksin. Mutlaka senin gibi zihin karışıklığı yaşayan başka insanlar da var. Bu karmaşa onlarla ortak paydan olacak ve

Biz bu bataklığı kurutacağız. Çünkü sözlerim sokak duvarlarına insanlar tarafından yazıldığı sürece benim bırakıp kaçmak gibi bir lüksüm yok.

beraber yürüyeceksin, konserlerde buluşacaksın. Bu şekilde hayatını yaşayıp tamamlayacaksın."

Bir şarkı sözünüze, "Sokakta kirlenenler, sokağı kirlfetmezler. Çünkü onlar gerçekler" demişsiniz. Sokağın gerçekliğinden söz eder misiniz?

Dönem dönem sokak bayağı popüler oluyor. İnsanların ağzına dolanıyor. Sokak filmleri, sokak sanatları, sokak müziği... Popülasyon buna kaymaya başladıktan sokağın gerçekliğinden uzaklaşıyor insanlar. Gerçekten sokakta yatanlar var ve o biz değiliz aslında. Ben de değilim. Onlar o yaşadığı yeri kirlfetmezler. Sen yaşadığın evi nasıl kirlfetmezsen onların da evi sokak ve sokağı kirlfetemezler. Sokağı sadece gerçek olanlar yaşayabilir. Onları en çok orada vakit geçirenler görebilir. Ama yine de tam olarak göremezler.

Sokak yaşamına birçok insan tepeden bakarken, uzağında dururken sizi sokağı yakın tutan şey ne oldu?

Çünkü günlük yaşamımı sokakta geçiriyorum. Kitabı da sokakta okuyorum, şarkıyı da sokakta yazıyorum... İç içe olduğum durum büyük onu anlatmaktan başka çarem de olmuyor. Ben sokağı anlatacağım diye yola çıkmadım, sokakta olduğum için sokaktan bahsetmeye başladım. "Gazapizm Sokaktır" sloganını benimle özdeşleştiren de ben değilim aslında beni dinleyenler.

Artık ben de kendime "Gazapizm Sokaktır" diyorum. Çünkü insanlar sokaklara benim sözlerimi yazıyorlar. Biz bu bataklığı kurutacağız. Çünkü ben bunu artık amaç edindim. Çünkü sözlerim sokak duvarlarına insanlar tarafından yazıldığı sürece benim bunu bırakıp kaçma gibi bir lüksüm yok.

Dinleyici sayınız arttıkça popülerleşmek kaçınılmaz bir durum. Bu popülerlik Gazapizm'i sokaktan uzaklaştırabilir mi? Böyle bir risken söz edebilir miyiz?

"Bir çocuğu sokaktan kurtarabilirsin ama bir çocuğun içinden sokağı kurtaramazsın." Soruyu bu sözle cevaplayabilirim. Biz popüler olmayı seçmedim. Müzik kanalları, programlar yaptığım müziği kabul etti ve yayınladı. Hiçbir zaman popüler olsun diye bir iş yapmadım. İyi müzik ve iyi bir iş yapalım istedim.

Dinleyiciler artmaya başladığından beri saçma sapan kanal ve programlardan teklifler geliyor ki ve sundukları projeye çok güvindiklerini söylediklerinde o maymunluğu yapabileceğime gerçekten inanıyorlar. Bunun benim için kaçınılmayacak bir

fırsat olduğunu düşünüyorlar. Çünkü o kadar alışmışlar ki ünlü olmak için her türlü şaklabanlığı yapmaya razı olmuş insanlara. Onlar da bizi yadırgıyor. Hatta bazıları tepkilerimizden sonra kendilerine gelip utanıyor. Biz yıllardır aynı insanlarla beraber devam ediyoruz bu yolda. Beraber büyüdüğüm beraber yaşadığım insanlarla bir arada sürdürüyorum bu işi.

Gazapizm çizgisini bu birliklilik de belirtiyor sanırım...

Beraber çalıştığım herkes benim çocukluk arkadaşım. Zaten

her şeyden önce benim onlara karşı sorumluluğum var. Bizim bu saatten sonra hata yapmamızın, herhangi bir yerde kendimizi ezdirmemizin, sanatımızın içinin boşaltılmasının imkânı yok. Bunun için piyasa çok geç kaldı. Bu saatten sonra bizim ayaklarımız yere sapasağlam basıyor. Bu endüstriyle baş etmek çocuk oyuncuğumuz için.

Gazapizm kiminle düet yapmak ister?

Yıldız Tilbe ile yapmak istiyorum. Kendisini bir yerlerde yakalayıp, "Yıldız Ablâ, yeter artık!" demek istiyorum. Aynı yerlerde müzik yaptık, hayata aynı yerlerden bakıyoruz, "Seninle şarkı yapmamız lazım." demek istiyorum. (gülüyor)

Sıfır Bir ve Çukur dizilerinde şarkılarınız kullandı. Sıfır Bir ekibi ile bir de klabiniz var. Bu dizilerle ilgili ne düşünüyorsunuz? Sokak açısından benzer olduklarını söyleyebilir miyiz? Çukur, Sıfır Bir'in kravat takmış hali bence.

O kravat gerek var sizce?

Tabii ki kalbimiz Sıfır Bir'le beraber ama bu ana akım medya içerisinde de o kravatla gerek var. Çünkü RTÜK var.

Bu ara herkes Gazapizm dinliyor peki Gazapizm kimleri dinliyor?

Ben bu ara İran müziği dinliyorum. Mohsen Namjoo ve Shahram Nazeri'yi özellikle. İran müzisyenlerini araştırıyorum ve benzer isimleri buldukça dinlemeye çalışıyorum.

EMRAH KARACA

Cem Karaca yalnızca babam değildi. Sahnede devleşen büyük bir sanatçıydı. Sahnede devleşen diyorum çünkü onun müzik yaptığı yıllarda teknoloji bu kadar gelişmemişti; yani işler tersinden yürüyordu. Bugün önce plak yapılıyor, plak tutunca konserlere çıkılıyor. Oysa o dönemde, tabii ben yaşamadım ama annemin anlattıklarından biliyorum, 50-60 gün süren turneler olurmuş. Ayak basılmadık yer kalmayana kadar konserler sürermiş. İşte Cem Karaca, kimsenin gitmediği yerlere giderek sahnede devleşti, insanlar onu tanıdı ve sevdi.

Cem Karaca sesiyle, anlattıklarıyla bir şarkıdaki bütün duyguları dinleyicisine notalarla aktaran biriydi. Şarkılarında hikayeler vardı. Güneşin sıcaklığını anlatırken içini ısıtan bir yeteneğe sahipti. İyi bir şarkıcı, iyi bir söz yazarı ve iyi bir besteciydi; işte bu üçü bir araya gelince unutulmaz bir adam, yani Cem Karaca çıktı ortaya.

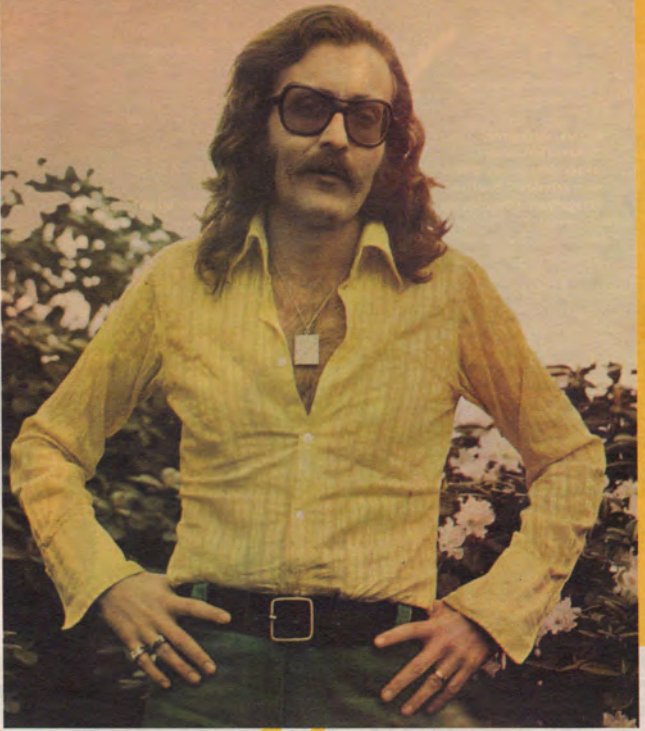
Cem Karaca izinden gittiğim, yalnızca Türkiye çapında değil, dünya çapında bir müzisyendi diyebilirim.

Benim için Cem Karaca yalnızca büyük bir sanatçı değildi. Babamdı da... Bakmayın sert mizaçı dediklerine, sahnede kükrer gibi gür sesle şarkı söylediğine, kaşlarını çatığına... Taner Abi anlatır hep, arkadaşlarıyla dostlarıyla bir arada olmayı seven, eğlenceli, esprili bir insandı Cem Karaca.

Baba oğul olarak talihsiz bir ikiliydik çünkü 12 Eylül girdi aramıza. 12 Eylül, sekiz yıl... Almanya'ya gittiğimde ben daha çocuktum ve döndüğünde neredeyse büyümüştüm; sekiz seneyi telafi edebildik mi, bilmiyorum... Bunu soruyorum hâlâ kendime.

Babam sıfırdan bir hayatı kuracak güçteydi. Türkiye'de starker Almanya'ya gitmek zorunda kaldı. Orada bir hayat kurdu ve tekrar Türkiye'ye döndü, memleket özlemine dayanamayarak.

Cem Karaca biraz da kızgınlığımdı çocukken benim... "Keşke Parka'yı, 1 Mayıs'ı söylemeseydi" dedim. "Söylemeseydi de gitmek zorunda kalmazaydı, yalnızca olabilsen" dedim... Ama işte Cem Karaca'yı Cem Karaca yapan da buydu. Kendi doğrularından asla vazgeçmemesi, herkes yanlış bulsa da kendi yolunda ilerlemesiydi.

Cem Karaca

mutluluğum ve heyecanım benim

Cem Karaca mutluluğum ve heyecanım benim; insanlar gelip de, "Eşimle Cem Karaca konserinde tanıştık. Aşk olduk, evlendik, çocuklarımız oldu. Şimdi de sizi dinliyoruz bu sahnede" dediklerine...

Kendimi şanslı hissediyordum çünkü bizim kuşağımsadaki birçok insan özlediği insanların sesini duymıyor ve unuttuyorlar sevdiklerinin sesini. Ben ise ne zaman yalnız hissetsem ve zor bir karar alمام gerekse, Oğluma şarkısını dinliyorum ve yol gösteriyorum bana. Bir şeyler paylaşmak istediğimde de onu dinliyorum.

Çünkü Cem Karaca yalnızca büyük bir müzisyen değildi benim için... Yıllarca hasretini çektiğim babamdı benim.

İki güzel adam

MEHMET ATILLA GÜLER

inçine yönlüydüler. Ancak bu rekabet dostluklarına hiçbir zaman engel olmadı.

Manço ve Karaca'nın müzikle tanışmaları 1960'ların başında gerçekleşir. O yıllarda Türkiye'de henüz Anadolu pop ve benzeri arayışlardan söz eden kimsede yoktur. Hal böyle olunca iki ismin de büyük bir dönüşüm yaşanır. Manço'nun Kaygısızlar ile birlikte kaydettiği *Kol Düğmeleri* ile Cem Karaca-Apaşlar ortaklığının ürünü *Resimdeki Gözyaşları* insanlığın fazla mesal yaptığı bu yıl yayınlanır.

Dünyanın gidişatını değiştiren 1968 yılında iki ismin müziğine de büyük bir dönüşüm yaşanır. Manço'nun Kaygısızlar ile birlikte kaydettiği *Kol Düğmeleri* ile Cem Karaca-Apaşlar ortaklığının ürünü *Resimdeki Gözyaşları* insanlığın fazla mesal yaptığı bu yıl yayınlanır.

Müzik yaşamları boyunca farklı gruplarla çalışsalar da Moğollar ile birlikte geçirdikleri yılların Manço ve Karaca için özel bir önemi vardır. *Binboğanın Kızı* MancoMongol'un, *Namus Belası* ise Cem Karaca-Moğollar'ın kült eserleri olarak müzik tarihimize geçer.

1970'lerin ikinci yarısında ülke genelinde yaşanan politik kutuplaşma Barış Manço-Cem Karaca ikilisine de yansır. Manço, siyasete uzak dursa da *Hey Koca Topçu* ve *Genç Osman* ile milliyetçi-muhafazakar kesim tarafından sevilirken Cem Karaca ise *Tamirci Çırağı* ve *Parka* başta olmak üzere yaptığı şarkılarla solun sesi olur.

İki büyük ustanın en iyi albümleri 1970'lerin sonunda yayınlanır. Cem Karaca-Dervişan'ın *Yoksulluk Kader Olamaz*'i müzik tarihimize politik rock namına yapılmış en iyi iş olarak geçerken Barış Manço-Kurtalan Ekspres ortaklığının ürünü *Yeni Bir Gün* ise bugüne dek kaydedilmiş en özel albümlerden

biri olarak akıllarda kalır.

Cem Karaca, 1980'leri çok sevdiği vatanından uzakta, sürgünde geçirir. Bu yıllarda Barış Manço *Dönence*, *Gülpenbe* ve *Kara Sevda* başta olmak üzere çok özel işlere imza atar. Aynı dönemde Cem Karaca'nın Almanya'da kaydettiği albümler yasaklıdır ve ancak gizliiden gizliye dinlenebilmektedir.

1980'li yıllar ayrıca Manço ile Karaca için yaşamları boyunca ihmal ettikleri oğulları için yazdıkları iki şarkı ile de hatırlanır. Cem Karaca, 1982 yılında uzaktaki oğluna şu sözlerle seslenir: "*Gün olur, devran döner, akar seller, kalır kumlar kavuşuruz/Eser yeller, yağar karlar, gelir bahar, açar güller koklaşırız.*" 1989'da ise bu kez Barış Manço oğulları için şu dizeleri yazar: "*Güle güle oğlum, ne kadar da çabuk geçmiş meğer yıllar, kendi kanatlarınla uçacak kadar.*"

Cem Karaca memleketine döndükten birkaç yıl sonra Barış Manço'nun sunduğu bir televizyon programına konuk olur. Programda her ikisi de büyük bir rekabet içinde oldukları 1970'li yıllarda dahi dostluklarını sürdürdüklerini hatırlatırlar. Cem Karaca, Barış Manço'nun müziğine duyduğu saygıyı "Türk popunda Dağlar Dağlar'ın üzerine çıkacak bir şarkı üretilmemiştir, üretilmeyecektir" sözleriyle dile getirir. Barış Manço ise kendisi de dahil olmak üzere Türkiye'yi Erzurumlu Emrah ve Dadaloğlu gibi ozanlarla tanıştıran ismin Cem Karaca olduğunu söyler. Programın sonunda iki

ismin birlikte söyledikleri *Uzun İnce Bir Yoldayım* unutulmaz bir anı olarak kayıtlara geçer.

1990'lı yıllar Barış Manço'nun televizyon programları ve albümleri aracılığıyla kitlelerle bütünleştiği bir dönemdir. Aynı yıllarda Cem Karaca yeni şarkılarla kendisini hiç tanınamış bir nesille buluşmanın uğraşını verir.

1 Şubat 1999 günü Barış Manço'nun bu dünyadaki yolculuğu sona erer. Ardından yapılan bir televizyon programında Cem Karaca kadim dostu için şunları söyler: "Meslektaşım, dostum, arkadaşım. Çeşitli konularda anlaştık, çeşitli konularda anlaşamadık ama Türkiye gerçeği ve Türkiye'de müziğin nasıl yapılması gerektiği konusunda mükemmel bir asgari müşterek yakalamıştık."

Manço'nun ölümünün ardından Cem Karaca bir süre Kurtalan Ekspres ile birlikte çalışır. Sahne de onu anmak için Dağlar Dağlar'ı söyler. Aynı dönemde hazırlanan Barış Manço'ya saygı albümü için kendisine haber verilmeyen Cem Karaca, sitemini "Albümden haberim olmadı, birkaç yıldır sahnede Dağlar Dağlar'ı söylüyorum. Fena da söyleyiyorum hani..." sözleriyle dillendirir.

8 Şubat 2004 sabahı bu kez Cem Karaca'nın şarkılarını kükreyerek söylediği sesi susar, son nefesini verir. "Ceviz ağacı" devrilir.

Manço ve Karaca'dan geriye yıllar boyu sürmüş bir dostluk ve her dönem dillerden düşmeyecek ölümsüz şarkılar kalır.

CAHİT BERKAY

Bir Moğollar hikâyesi

Barış Manço ve oğulları

Fransa'da çok güzel bir imkân yakaladık, 1971 yılıydı. CBC ile kontrat yapacağız, fakat solist sıkıntımız var. Düşünüyoruz düşünürüz, ne yapacak diye. Paris'teyiz. Bu solist kim olur derken, "Barış olur" dedik.

Barış, o zaman Liege'de yaşıyor. Atladım gittim Liege'e. Onun da bir grup arayışı varmış zaten. Onun okul işleri falan olduğu için ben önce döndüm. O da işlerini halledip geldi Paris'e, yanında dünya güzeli bir kadın arkadaşıyla, sinema oyuncusu Sevinç Pekin'le...

Sevinç daha önce Paris'i görmemiş idiğin Barış onu gezdirdi bir gün. Barış'ın abisi de Sevinç'e Brüksel'den bilet almış. Ertesi gün oldu, Sevinç'i uğurlayıp kontrat yapmaya gideceğiz. Tabii biz kontrat yapmışız ama Barış'ı de ekleyeceğiz kontrata.

Dakika sayıyoruz kontrat randevusuna yetişmek için. Sevinç'i uğurlayıp hemen dönmemiz gerekiyor. Sevinç'i bindirdik trene, pencereden bize bakıyor. Garın ortasında dizilдик, tren de ha kalktı ha kalkacak. Pat, bir den elektrikli getirmez ml 15 dakikamız kalmış,

metro falan ancak gideceğiz ama Sevinç'i de bırakıp gidemiyoruz. Kız çiklet istiyor, koşa koşa gidip alıyoruz; mecmua istiyor, koşa koşa gidip alıyoruz ki aman tren den inmesin, vargeçmesin gitmekten.

Üzerimize koyun postu cekterler, saçlarımız uzun. Yanyana dizilmiş duruyoruz garın ort a yerinde.

"Çocuklar" dedim, "beni takip edin." Sağdan sola böyle pırtı pırtı kaya kaya başladık yürümeye; "Aaa tren kalktı! Haydi Sevinç iyi yolculuklaa" diye bağıra bağıra... O da cevap veriyor;

"Çocuklaar kendinizi iyi bakın, Allah'a emanet olun."

Halbuki tren olduğu yerde duruyor. Garda bir kahlaka koptu. Ortalık yıkıldı. Tabii biz bırakık Sevinç'i, koşa koşa gitmek kontrata.

Kontrat işleri vs. hallettikten sonra Türkiye'ye geleceğiz. Araç var altımızda ama ehliyet yok. Ne yapacağız? Sahte ehliyet yaptık! Şimdi tabii zaman aşımına uğramıştır rahat rahat anlatayım, resmen kalpazan işi... Engin'e (Yörüköğlu) patates damgasıyla ehliyet yapıyoruz.

Barış'ın abisi Savaş'ın ehliyetinin üstüne Engin'in resmini yapıştıryoruz. Bir masa var, poker masalarındaki gibi bir lamba sarkmış yukarıdan.

Oyle bir masada yapıldı o sahte ehliyet. Sonra düştük yola. Düştük ama altımızda eski püskü bir minibus.

Citroen... Ön tarafta ortada motor var, öne iki kişi ancak sığar. Dışarısı ayaz; anlatılır gibi değil o soğuk. Günün her ögünü bir sandviç yiyoruz.

Genç adamız, yeter mi bir sandviç... Edirne'ye kadar havas alacak paramız bile yok. O soğukta, parasızlıkta

yol gidiyoruz. Derken Belgrad'a geldik. Tren istasyonu bir kasıktır. Girdik istasyona soğuktan korunmak için. Engin'i battaniyeyle sardık, bırakık arabada. Trenler geliyor gidiyor, derken son tren de geldi inenler indi, binenler bindi. Görevli geldi "dütüü dütüü" öttürdü düdüğü, istasyonu boşaltın diye. Tabii ne yapalım, çıktık istasyondan. Dedim "Çocuklar soğuk her saatini 3 saat ileri alsın." O yıllarda saatler analog. Gittim Engin'e dedim; "Kalk lan artık, kaç saatlır uyuyorsun bizim burada boku mız dondu!" Engin "Hadi yaa" dedi. Biz buna dayadık bir kahve. Tekrar yola koyulduk; yol da öyle asfalt falan değil, şose.

Kar yağıyor. Önümüzden bir kamyon gidiyor, bir taş fırlattı, bizim minibusün ön cam patladı. Engin'i yine sardık battaniyeyle, ben de yanında şemsiyeyle duruyorum. Dolan dolan bir benzinci bulduk. Adam dedi, "Ben bunu yaparım." Komşu momşu derken paramızın yarısını da aldı. Bizi de Edirne'de Barış'ın üvey babası Muhihtin abi

karşılacak. Ama benzin koyacak paramız kalmamış.

Adam da cam diye plastik takmış arabaya. Silecekler de çalışmıyor. Engin'in kafa dışarda gittik tabii. Herhalde o yüzden kel oldu rahmetli.

Bir pazar günü Sofya'ya ulaştık. Aradık taradık, Türk elçiliğini bulduk. Dayandık kapıya; saçlarımız uzun, üstümüzde koyun postu cekterler tabii... Yardım isteyeceğiz ama kapıyı çal çal açan yok. Sonra bir görevli araladı kapıyı, "Allaah! Anarşistler geldi!" Çağ!.. kapattı yüzümüze kapıyı. Biz başladık bağırıp ağılamaya, "Biz anarşist değilliiiz, biz Barış Manço Moğollar'ımız" diye. Ateşe açtık kapıyı, sağ olsun bizi içeri aldı, bir çay ikram etti. 200 dolar verdiler. Barış'ın pasaportuna 200 dolar borçlu olduğumuz yazıldı. Barış dönünce yatırdı onu bankaya. O soğuk günlerin ardından içtiğim o çayı hayatım boyunca unutamadım. Belki de hayatımda içtiğim en güzel çaydı.

Acayip matrak bir gruptuk. Çok iyi arkadaşlardık. Birbirimize nazımız çok geçirdi. Bundan dolayı sonuna kadar zorlardık birbirimizi ama kırınlık olmadı. Barış, sağ olsun biraz el sıkı bir arkadaşımızdı. Ben de grubun mali işlerine bakıyordum. Nereye gitssek çayın ben ödüyordum. Yemek yenir ben veriyordum. En son baktım olacak iş değil. Bir defter aldım kendime, nerede ne yenildiyse tarihiyle yazıyordum. Misal, falanca yerde su tarihte bir çay içildi, 25 kuruş; yemek yenildi işte 2 buçuk lira. Bu tabii olmuş 30-40 lira. Bir konser sonrası parayı dağıtıyordum. Barış'a da 40 lira falan eksik verdim. Parayı saydı, "Cahit" dedi, "bu para eksik." Hemen çıkardım defteri ben de; "Bak" dedim, "burada çay, burada yemek. Toplam 40 lira tutmuş." Biraz bozulmakla beraber güldü, "Tamam... tamam..." yaptı.

Yine bir gün turnede dolayıyoruz. Tabii arabayı Muhihtin abi kullanıyor. Mazot almamız lazım. Sabaha karşı öyle dolayıyoruz yollar da. Dağ başında bir benzinci bulduk. Mazotu doldurduk. Ortak vergi defterimiz var, dedim ki herife "Makbuzu Barış Manço&Moğollar diye yazın." Uyku sersemiyim, aldım kağıdı attım cebime. Sabah oldu hesap kitap yapacağım. Millet kalkmış kahvaltılı edilecek. "Barış!" dedim, "ver elini öpeyim." O da anlamadı. Diyor, "Yahu hayırdır Cahit?" Benzinciden aldığım makbuzu gösterdim, millet yıkıldı gülmekten: Barış Manço ve Oğulları!

Gençler ve her zaman genç kalanlar

FUAT GÜNER

1968 senesi falandı; bizim Kaygısızlar grubu olarak çıldığımız, konserler verdiğimiz bir dönemdi.

Cem Karaca ise o zamanlar plaklar dolduruyordu. Tabii

Resimdeki Gözyaşları çıktığında etkilendik; "Üff ne güzel kayıt" dedik. O yıllarda Türkiye'de o kadar kaliteli kayıtlar yoktu malum.

O yüzden Cem'e sorduk "Kaydı nerede yaptın" diye. "Türkofon Plak Şirketi aldı, götürdük Almanya'da kaydettik" dedi.

İlgilendiğimiz için, "Sizi de ayarlayayım. Bir plak da size yapalım" dedi. Derken bizim adımıza onlarla görüşme yaptı. Şirket de bizi Almanya'ya çağırdı böylelikle. Gittik, 4 tane şarkı yaptık. Nem Alacak Felek Benim, Hüzün ve 2 şarkı daha vardı. Bunlar 45'lik olarak çıktı piyasaya.

Bunları alıp plak şirketine getirdiğimiz zaman bize, "A be evladım, siz daha aynı sestem bile söyleyemiyorsunuz" dediler. Sesten bu kadar uzak bir plak şirketi diye anlayacağınız. Öyle olunca biz de verdik plakları, çektik gittik.

Cem hepimizin sevdiği bir arkadaştı, dostumuzdu. Bizim zamanımızın iyi şarkıcılarındandı. Kendine has üslubuyla, "gençler ve her zaman genç kalanlar" sloganıyla çıktığı zaman sahneye, seyirciyi hem sesile hem tavırla etkileyen, çok sevilen bir sanatçıydı. Cem'in orkestrasındakiler de arkadaşlarımızdı. Cem Karaca&Apaslar'dan Cem Karaca&Moğollar'a geçen zamanda dostluğumuz hep sürdü.

Senarist Gökhan Horzum anlatıyor:

Çukur'un Cem Karaca hayranı Berber Muhittin'i

Yönetmenimiz Sinan da ben de, özellikle birinci Cem Karaca dönemini çok seviyoruz.

Türkiye'ye döndükten sonra yaptıklarını uzun zamandır dinlemiyorum ama 70'ler ayrı. Ben çalışırken özellikle *Edali Gelin'i* tekrar tekrar dinliyorum, bazı ruh durumları için saatlerce bıkırmam.

Cem Karaca'ya sadece bir solist değil aynı zamanda bir dönemin ruhunun temsili olarak bakmak gerek. 70'ler Cem Karaca'sı dayanışmanın popülerleştiği bir dönemin ruhunun temsili. 9-10 yaşlarında, solcu dayımlar sayesinde, plaktan çekme kasetlerden dinleyerek tanımışım Cem Karaca'yı ben.

Türkiye'ye döneceğini öğrenince çok heyecanlanmıştım. 12 Eylül'ün etkileri hâlâ yoğun bir şekilde hissediliyor. Benim kasetlerden dinlediğim Cem Karaca "Yoksulluk kader değildir kader olamaz" diye haykırıyor. "Tamirci Çırağı" içeriği boşaltılmış bir şarkıya dönüşmemiş daha, babamın yurtdışından getirdiği sarı Sony walkman'ime kulaklığı takıp odamda kendi kendime "İşçinin sen işçi kal!" diye höknürüyorum. (Bu ne yaman çelişki anne? İşte benim Zeki Müren.) Sonra Cem Karaca'nın yurda döneceği haberi geliyor. Bu ses bir devrim başlatır mı? Bu ses başlatmazsa

hiçbir şey başlatamaz! Cem Karaca yurda dönüyor. TRT'ye çıkıyor, "Sayın Turgut Özal Beyefendi'ye ve eşi Semra Özal Hanımefendi'ye yurda dönüşümde bana gösterdikleri..." Hayal kırıklığı kelimesinin vücudu gelmiş hali. İnsan olarak neler yaşadığını hiç bilemem. Ama 12 yaşında bir çocuk olan bana yaşattığı buydu. Çocukluğunu ve ilk gençliğini 12 Eylül'ün gölgesinde yaşamış bir kuşak benimkisi. 68'li, 78'li biliyorsunuz. X Kuşağı, Y Kuşağı'nı da. Bizim o dönemde yaşadıklarımızı, hissettiklerimizi çok az arkadaşımız dillendirmiştir. Bir yandan darbenin etkileriyle büyüyüp diğer yandan Türkiye'nin serbest piyasaya gerçek anlamda ilk defa açıldığı dönemde büyüdük. Hiçbir zaman kafamız tam anlamıyla net olmadı hiçbir konuda. O yüzden de sesimiz hiçbir zaman yüksek çıkmadı. Ama biz vardık. Hâlâ da varız aslında.

Çukur'daki berber Muhittin de özel bir adam aslında. Bir yandan Çukur'un sakini ama bir yandan da görüntü rock'a kapırmış, gençlik ve firtına bitince geri dönmüş kafa Çukur'a, ama rock baki. Karakteri canlandıran Nebil de gerçekte böyle bu arada. Sıkı rocker. Çukur'da o ruhu işlemeye çalışıyorum ben fırsat bulduğumda. Dayanışmayı yani.

ALİŞER DELEK

Parka

Babasını eve getirdiklerinde üniversite kazandı belgesini arkasına sakladı Taylan. Önce babasını elini öpecek, sonra da istediğin oldu hukuk kazandım diyecekti. Diyemedi...

Tanımadığı iki adam babasını gözleri sargılı şekilde bıraktı salona. Annesi sessizce ağlıyordu. Dedesi, küçük kardeşini aldı; Taylan'ı da çağırır, bahçeye çıktılar. Torna sırasında bir parça kaçmış gözüne, patron da "Yaşlıdın zaten hadi git dinlen artık" diyerek eline verdiği üç kuşlu eve yollamış. Taylan sendika diyecek oldu, dede yerinden fırladı. "Ben Sakarya'da bu vatan için savaştım, Rus icatları çıkartmayın başıma. Devlet bize bakar."

*Baba eski tornacı, gözünü çapak almış
Dede bir bacağına Sakarya'da bırakmış
Ananın gözü yaşlı umudu ona bağlamış*

Taylan ne diyeceğini bilemedi. Babasının yanına gitti. Avukat olacağım baba, hukuk kazandım dediğinde gözleri bağlı babası bozuklukta sarılmak için oğlunu aradı. Kardeşi Mehmet'i yakaladı ona sarıldı. Taylan, her ikisini de kucakladı. Anne mutfağın eşliğinde ağlamaya devam ediyordu. Duyulmasın diye salona girmidi.

Mehmet babasına gazeteyi okurken Taylan girdi içeri. "Baba ver elini öpeyim, ben okula gidiyorum," dedi. Babası ilk defa bir korku hissetti. "Oğul bu ev sana emanet, hepimizi sen kurtaracaksın unutma," dedi. Taylan, Mehmet'e öfkeyle baktı. Siyasi haberleri okuma diye tembihlemişti. Mehmet eylele o istedi der gibi babasını gösterdi.

Taylan tam çıkacakken dedesi seslendi. "Lan sıpa bize selam yok mu?" "Namazdaydın dede..." "Namaz değil, dua ettim senin için. Allah yolunu açık etsin. Kızım versene yiğidin hediyesini." Annesi elinde koca bir poşetle geldi. Mehmet daha heyecanlıydı. "Bu kışta cekette mi gideceksin be oğul," dedi anası. Taylan gözüne inanamıyor, hem utanıyor hem seviniyor.

*Dedenin üç aylıktan alınmıştı o parka
Kırlı yeşil bir renkti eskicenedi parka
Üst cebi sökülmüştü kullanılmıştı parka*

Babası Mehmet'in üniversiteye girdiğini göremedi. Babasına yeni protéz

alacak para çıkmadığı gün intihar etti. Dede o günden sonra hiç konuşmadı. Taylan bir yandan çalışıyor bir yandan okulunu okuyor, bir yandan da babama olan başkasına olmasın diye mahalledeki fabrikada işçileri sendikali yapmak için akşamları toplantılara katılıyordu. Tüm bunlar Mehmet'e yasaktı. O sadece ders çalışacak, üniversiteyi kazanacak, abisiyle birlikte analarını belki de alıp yurtdışına gezmeye götürecekti. Mehmet son üç aydır top oynamaya bile çıkmıyordu. Mahalle ikiye bölünmüştü, esnaf Taylan'ın annesine gizli gizli satış yapıyordu. Komünistin kardeşi derler diye bakkala bile gitmiyordu Mehmet. Eşek kadar oğlunu okula annesi götürüp getiriyordu. Annesine yerden laf atan, tehdit eden eksik olmuyordu. Taylan'a kalsa Mehmet bunlara almıştıydı. Süreç zordu, devrim yolu sancılıydı, işçi köylü hazırdı. Annesinin "Oğul seni televizyonda bir gün seni göreceğim diye açmıyorum," demesi tamamen demagojiydi. Bir keresinde Taylan babasıyla tartışırken sesini yükseltmişti; aynılar aynı yere, ayrılar ayrı yere... Mehmet babasına çaktırmadan gidip abisinin yanına oturmuştu da, anası sabaha kadar uyumamıştı...

*Parkasıyla vurulmuş yatar iken buldular
Dört hain kurşun değişmiş delik deşikti parka*

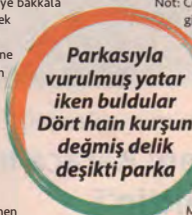
Kapıda polisi görünce dedesi, anladı başlarına geleni. Seke seke odasına gitti, üniformasını giydi, madalyasını taktı. Kırık protezine baktı. Ayp olur diye takmadı. Bir bacağı eksik çıktı bahçeye. Mehmet, annesinin kucığında ağlıyordu. Dedesi selam durdu polise, "Siz de bu vatanın ekmeğini yiyeceksiniz. Katili bulun, başka bir şey istemem!" diye bağırdı. Polisler birbirine

baktı, kafalarını öne eğdi. Bir poşet bıraktılar bahçeye, çekip gittiler. Mehmet kalktı, bilerek dimdik yürüdü. Herkes görsün istedi. Poşeti açtı. Bir saat, bir iki kitap, bir de parka... Mehmet parkayı şöyle bir silkeledi. Yutkundun, gözünün yaşını gizlice sildi. Parkayı giydi, annesinin yanına gitti. Dedesi olduğu yere çıktı. Mehmet dedesini kaldırdı, içeri girdiler.

*Küçük kardeşi bu yıl siyasala gidecek
Paltoya para yok ki o da parka giyecek
Ananın gözü yaşlı delikleri dikecek*

Not: Cem Karaca, otobüsle Ankara'ya giderken bir gazetede bir öğrencinin ölüm haberini görür. Fotoğrafta parkalı bir genç yerden yatmaktadır. Otobüsten iner ve İstanbul'a geri döner, Dervişan'la birlikte

(1977) Parka albümünü yapar. Yine iddiaya göre dört hain kurşun da dönemin Milliyetçi Cephe Hükümeti'ni işaret etmekte. Tüm bunlar iddia olduğu için parkanın gerçek hikâyesi bilinmiyor.

CEM KARACA

5 Nisan
1945

Sanatçı bir ailenin çocuğu olarak İstanbul'da doğdu.

1963

İlk grubu olan Dinamikler'i kurdu.

Kardeşlar ile yollarını ayırdıktan bir süre sonra Moğollar ile sahne almaya başladı. Bu dönemde Hey ve Milliyet'in yaptığı anketlerde birincilik ve ikincilik kazandılar.

1972

Tamirci Çırağı yayınlandı. Bu şarkıyla beraber siyasi bir figür olarak daha çok öne çıkmaya başladı.

1975

Kurtalan Ekspres üyeleriyle kurduğu Edirdahan grubuyla kaydettiği rock opera olan Safinaz'ı yayınladı.

1978

12 Eylül sonrasında yurda dönmesi için çağın yapılan Cem Karaca, dönmeyeceğini belirtti ve vatandaşlıktan çıkarıldı.

6 Ocak
1983

Annesi Toto Karaca'yı kaybetti. Bu yıl sonunda Nerde Kalmıştık? albümünü yayınladı.

22 Temmuz
1992

Kız arkadaşını etkilemek için söylediği şarkı sayesinde sesi annesi Toto Karaca tarafından keşfedildi.

1959

Apaşlar olarak Emrah şarkısıyla Altın Mikrofon'a katıldı ve ikinci oldu. Cem Karaca ve Apaşlar 1968 yılında Resimdeki Gözyaşları ve Emrah'ı kaydetti ve Türkiye turnesine çıktı.

1967

1969 yılında Apaşlar ile yollarını ayıran Cem Karaca, Kardeşlar grubunu kurdu. Bu dönemde yayınlanan Dadaloğlu/Kalender 45'iği ile büyük başarı elde etti.

1970

Namus Belası ile grup büyük başarı yakaladı. Ancak Cahit Berkay'ın çalışmalarına yurtdışında devam etmek istemesi üzerine Moğollar ile Cem Karaca'nın yolları ayrıldı.

1974

Oğlu Emrah Karaca dünyaya geldi.

15 Temmuz
1976

Almanya'ya taşınan Cem Karaca, 1980 Mart'ında 1 Mayıs plağında komünizm propagandası yapıldığı suçlamasıyla yargılanmaya başladı.

1979

Hakkında açılan davalardan beraat ederek Türkiye'ye döndü. Bu yıl Merhaba Gençler ve Her Zaman Genç Kalanlar albümünü çıkardı.

29 Haziran
1987

Cahit Berkay, Engin Yörükoğlu, Ahmet Güvenç ve Uğur Dikmen ile birlikte Bindik Bir Alamete... albümünü çıkardı.

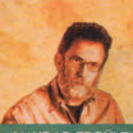
29 Haziran
1999

Barış Manço'nun ölümüyle vokalsiz kalan Kurtalan Ekspres ile çalışmaya başladı.

Mayıs
2001

Solunum ve kalp yetmezliği nedeniyle ağır bir kalp krizi geçirdi ve hayatını kaybetti.

8 Şubat
2004

HAYDAR ERGÜLEN

Anday'ın bavulu

Melih Cevdet Anday'ın o siyah-beyaz fotoğrafını Ara Güler çekmiş olmalı. Çünkü bir şair kadar bir demiryolu işçisine ya da 'vira bismillah' deyip denize açılan bir 'deniz gurbetçisi'ne de benziyor. Başka birine daha benziyor elbette. 1917 Ekim Devrimi'nden sonra Çar'a öfkeli hâlâ geçmemiş bir devrim savaşçısına. Öyle öfkeli, öyle ateşli ve öyle...

Belki şair kadar demiryolcuya, denizciye, devrimciye de benzediği için hiç bavulu olmamış. Trenler, denizler, devrimler var; bavula ne gerek var? Böyle demiş yahut vakit bulamamış olmalı. Her ne halse! Ama yanına bavul almaması için çok sebep var Anday'ın. O tutku hangi bavulası şair? O ateşe hangi

bavul dayanır? Ve o şiirleri hangi bavul taşır? Hiçbiri.

Tabiatla, denizle, güneşle, oluşla bu kadar içli dışlı bir insanın onlarla arasına hiçbir şey sokmak istememesi de zaten şiirin doğasının gereğidir. Bu doğanın gereği de diyalektiktir. Aynı zamanda Garip'ten yeni bir şiire, kendi şiirine dönüşün ilk örneği olarak gösterilen Tohum şiiri de, tıpkı şiiri de söylediği gibi bu 'oluş'un habercisidir: *Anladın farkı neden sonra/Tohumdan başka şeymiş bitki/Bu küçük deli fişekteki/Ne ki? Ağaç mı alı pullu/Yoksa ayık mı, başak mı ki?/...Kim bilecek...Kapalı kutu/AMA bulut, yağmur bulutu/Gelir kararır nerdeyse /Tohum alta nefes nefese/Kulağı gök gürültüsünde.*

Rahatı Kaçan Ağaç (1946), Orhan Veli ve Oktay Rifat'la birlikte yayımladıkları, artık hem tarihi hem efsanevi olmuş Garip'ten(1941) sonraki ilk kitabıdır. Garip düşüncesinin hem genel karakteristiği hem de özelliği olan mizah ya da ironiyle eleştiri yapma, yerini daha toplumsal bir eleştiriye ve söyleyişe bırakır: *Ona bir kitap vereceğim/rahatını kaçırma için. Sonra Telgrafhane(1952) gelir: Uyumayacak/sın/Bir sis çanı gibi gecenin içinde/Ta gün ışıyınca ya kadar/Vakur metin sade/Çalacak/sın. 1953 yılında Sovyet casusu olmakla*

suçlanarak idam edilen Rosenberglar'ın anısına yazdığı *Anı şiiri* bir daha hiç unutulmayacaktır: *Bir çift güvercin havalansa/yanık yanık koksı karanfil/Değil, unutulur şey değil/Çaresiz geliyor aklıma. Sevdiklerimizin, haksızlığa kurban*

gidenlerin adları gelecektir hep bu şiirle aklımda: *Sevdiğim çiçek adları gibi/Sevdiğim sokak adları gibi/Bütün sevdiklerimin adları gibi/Adınız geliyor aklıma.*

Anday denilince ilkin şair olduğunu düşünürüz onun, hem de çok büyük bir şair.

Türkçeye armağan ve Türkçenin de dünyaya armağanı olan bir şair. Anday'ın Dante, Tolstoy, Unamuno, Seferis gibi devler düzeyinde bir ozan ve yazın insanı olarak görüldüğünü hiç unutmamalıyım derim bunu yazarken. Hemen ardından da aklı ya da onun kullanımla us gelirim aksine. Us ve aydınlanma ozanı olarak da anılır çünkü Anday. Hem de ne aydınlanma!

Bambaşka bir kitap olarak Kolları Bağlı Odysseus (1962) geldiğinde, Türk şiirinde usun etkisinde büyük bir dönüşümün başladığı söylenecektir. Bu etki kimi şair ve eleştirmenler tarafından felsefeye de bağlanır. Örneğin Ahmet Oktay, "Çağdaş fiziğin uzay-zaman süreklisinden tasavvufun iç deney öğretisine ve diyalektik düşünceye kadar yayılan bir içerik düzlemi"nden söz eder ve Anday'ın şiiri için.

Kolları Bağlı Odysseus'la 'zamansız' bir şiire yöneldi Anday. Zamansız, kıyısız, ölümsüz ve sonsuz. Us şiiri midir, felsefeye mi yakındır yoksa sonunda saf bir düşünce şiirine mi ulaşmıştır bilmiyorum ama, Türk şiiri sınırlım 'belleğin göğü' olarak tanımlanabilecek bir yükseliş, genişlik, derinlik ve açıklığa Anday ile kavuşmuş, erişmiştir. Hem şiirimize yüksek bir bellek kazandırmış hem de her yapıyla bellek kapasitesini artırmıştır. 'Şiirsel akıl' Anday'dan başlayarak poetikanın bir ögesi sayılır.

Göçebe Denizin Üstünde (1970), *Teknenin Ölümü* (1975) ve *Ölümsüzlük Arında* *Gılgamış* (1981) Anday'ın ölümsüzlüğü, sonsuzluğu, zamansızlığı, yalnızca kaynak olarak aldığı mitoloji düzleminde değil, tam bir aydınlanmacı ve ütöpişt ozan taşıyıcı, daha çok zamana ve geleceğe de kalan, süren bağlamlarda, bir bilgi tutumuyla da arayışdır. Cemal Süreya'nın 'Tanrılığı sınamak için' deyisi de aslında Anday'a yakışır. Şiirde de Anadolu'nun şair tanrılarından biri gibi durmaz mı?

Anday'ın mitolojisi doğanın bir parçasıdır. Anday'da her şey doğanın bir parçasıdır; evren, dünya, insan, mitoloji, aşk, şiir, Tanrı bile. O arkadaş Oktay Rifat'la birlikte kendilerini 'Garip' bırakan Orhan Veli'nin ardından önce toplumu ve ironik bir şiire, ardından da mitolojiye yönelirken, Oktay Rifat da doğa yolculuğuna çıkar. Son dönemlerinde ikisi de 'güneş'te buluşurlar. Anday şiirinde doğanın yerini hiçbir şey tutamaz, mitolojinin tanrıları bile. Ölümsüzlük, otuyla, kokusuyla, düşüncesiyle doğadan yayılır şiire de. Troya Önüde

Belki şair kadar, demiryolcuya, denizciye, devrimciye de benzediği için hiç bavulu olmamış.

VEDA YURTSEVER İPEK

Unutursun'un altında kalmayan bir roman:

Üç Kız Kardeş

Atlar şirinden 6. bölümü, Sevi'yi okuyalım:
Ayçeğin den göğüslerin döner ışıga,
Yürürüm göğsünde ögle saatleri gibi!.../
Göklerin. Öperdirmeni, titerdin, parçalanmış/
Anları birleştiren sevi düş görmez. Ey orman/
Ey avlanmış atın fal, ey yeniden başlamanın/
Aç güvercinli/ Falmız yok bizim. Ürpertici.
Adeta gotik bir şiir gibi ürpertici.

Troya'ya kadar gitmeyelim, Tek Başına şiirine bakmak yeter: Ölüren çocuklarını unuttum/
Küçük den kırıklarıyla sabah/Denedim bütün sabahları.../Oysa ölümsüzlük şuracıkta, kar/
Güneşi gibi doldurmuş odayı, basit./ Anlamsız ve tek başına.../ Ayakların hayasından, üstüm başım bitki/Denedim bütün vakitleri al/Başka türlü geçmeyen bir vakitti.

Ama her şeyi de insan yaratmıştır işte, doğayı da... Öyle der Anday, "bir doğa parçasının güzelliği" insanın katkısıyladır. Mehmet Zaman Saçoğlu, A'dan Z'ye Melih Cevdet Anday ("kitap-lık" dergisi armağanı, 67. sayı, Aralık 2003, YKY) adlı çalışmasında, "Anday, insanın doğadan aklı nedeniyle koptuğunun farkındadır; ama aklın doğanın sınırları içinde tutsak olduğunun acısını çeker gibidir. Hem hayvanlar, bitkiler, taşlar gibi doğayı içinden görmeyi ister hem de tanrısal bir bakışla, doğaya dıştan bir yaratıcı gibi bakar." (agy, s.24)

Son şiir kitabı Yağmurun Altında'yı (1995) hatırlayalım bu bahiste: Nasıl unuttum ey doğa/Bana bir diyeceğin vardı, kalakaldım./ Vaktim yetmedi, ölüm kalım./Bütün yüzyılları yaşadım/Vaktim yetmedi anlamaya.

Okuduğumuz, bildiğimiz son dizeleri de Yağmurun Altında şiirindendir. Bir anlamda, ilke, insanın başlangıç noktasına, insanın tabiatla saadet içinde yaşadığı günlere, doğayla bir olan insana dönme arzusuyla bırakır şiirini havaya, suya, toprağa: Kalk dostum ormana gidelim/Geyik sesleri içine çökelim/Yeniden doğuş, kıvanç, uyum/Kurgular bir yana, biz bir yana/İlk kez düşünmeden görelim!.../ Martılar gibi yağmurun altında.

Yazıyı bavulla kapatalım. Önce bavu lu açalım. Hem Anday'ın hem Türk şiirinin en sevdiğim şiirlerinden Oğlum İdris'e Uzaktan Şiir'in dizeleri de, bu yazının bavu lundan çıkan armağan olsun: Elmalar vardır öpmek için/ Yerleri hiç değişmeyen yıldızlar,/Kokular bilirim, yeni doğmuş ten./Ve sesin ki denizin koylara girdişi!.../ Ölüm ben deyse yaşıyorum./senin otun öylesi tazi./Senin atın öylesi huysuz./ Senin ayakların öylesi tanrı./Doğduğunda gülümsemişsin./O gün bugün gökyüzüyümdür, /Yıldız nokacak şaşırın dal./Aya bakarken susan bahçe."

Geçtiğimiz yaz evinin bahçesinde bir televizyon dizisi olarak tasarladığı hikâyeyi bana anlattığı "Bu üç kız kardeşten hangisini oynamak isterim?" diye düşünmüştüm. Kitabı okuduğumda aynı soruyu yine sordum kendime. Bu kez gönlümü çelen kardeşlerden bir başkası oldu. İclal'in yazı yolculuğunun yakan

tanıklarından biriyim. "Üç Kız Kardeş'i Bavlul dergi için yazar mısın?" diye sorduklarında biraz gerildim. Yazardım yazmasına da, mesafeli durabilir miydim acaba kitaba? Bu yüzden üzerimde ağır bir baskı, içimde adını koymadığım bir endişe ile okudum kitabı.

Kitap bittiğinde o kadar rahatlamıştım ki. Hemen aradım İclal'ü.

"Çok güzel kitap olmuş" dedim ve o anda adını koymadığım endişenin

ne olduğunu anladım. "Kitap ya güzel olmadıysa?" korkusuydu bu.

Çok beğendiğim ve "Ustalık eserin olmuş arkadaşım," dediğim bir önceki romanı

Unutursun'un altında kaldıysa nasıl söyleyeceğim ona? Bir de yazmamıstediler.

Kötüye nasıl kötü diyeceğim? Demeyi bırak nasıl yazacağım? diye içim içimi

meğer. Ama çok şükür, oraya buraya dolanmadan, içim rahat "Helal sana" diyebileceğim bir şi çıkarımsı ortaya. Kendisine huzurlarımızda beni yalan söylemekten alkoayan son romanı "Üç Kız Kardeş" için teşekkür ederim. Aynı zamanda bir okuru olarak da elbette.

Her yazının benim için baş tacı bir kitabı vardır.

İclal Aydın'ın Unutursun isimli romanı da o listeye girenlerdendir. O yüzden baştan söylemişim: "Unutursun'dan daha çok sever miyim bilmiyorum" demiştim.

Daha mi çok daha mi az, kıyas gerek mi bilirm ama Üç Kız Kardeş'in en sevdiğim karamanı Mesut Mutlu'nun hikâyesini okurken o kadar ağladım ki, gözüklerimi çıkarıp burnumu silerken "Bitirdin

beni" diye yazdım. Biliyorum, aramamı bekliyordu heyecanla. O heyecanını çok severim.

Onu diti tutan da bu endişeli heyecanı. Her roman tesliminden sonra hastalanır. Teslim tarihi gelene kadar daha önemli bir ilk yarı dönemi var ki müthiş bir ümitsizlik içinde "Nasıl oldu da ben bu işe kalktım" diyerek iene kapanır.

Artık hepimiz öğrendik, bu işe kapanmanın ve sancılı günlerin ardından romanın dönüm noktası gelecektir. Kimse dokunmaz arkadaşına. Bir sabah arar ve "Bitti" der. Hastalanır, yatar uyur.

Ben iyi bir okurum. İyi bir analizciyim. Okuduğumu anlatmak meselesi sözü bir görev işe aşkla yerine getiririm ama yazmak? İşte o başka bir iş...

Yıllardır birlikte çalıştığım editör arkadaşşı Tolga Meriç'e yazdım.

"Unutursun'u daha çok severim sandım ama hayır, de başka bir yere oturdun kalbimde. Ya senin için nasıldı?" diye sordum. Uzun uzun yanıt vermiş.

Bu kısmı anlatayım: "(...) romandaki geçmiş öyle bir geçmiş ki, eminim ki binlerce okur -benim gibi- Cunda'yı falan görmüş olmadan

kendi geçmişini gödecek. Hatıra falan değil o geçmiş. Kişisel değil. Hayatın kendi anısı. Kendi geçmişi.

Bu romanı -üzölüm biraz, İclal'e en sevdiğim roman oldu dediğim için ama- güçlendiren şeylerden biri de bu. Romandaki geçmiş ailenin, Dönüş'ün geçmişisi değil. Hayatın kendi geçmişisi. Hele ki bu dijital çağda. Hayatın kendi anısı.

Ve ne tuhaf... İnsanın ömür boyu unutmadığı şeyler var. Sınak kâğıdındaki silgi artığı topaklar gibi. İclal, tabii bunları bile gösterebildiği için bu kadar güzel oluyor bu dediklerim... Ölüren bile hatırlayabileceğim bir hatıra o silgi topakları. Hayattan geriye kalan... Ne tuhaf... Ve ne büyüleyici..."

Tolga Meriç sınav kâğıdındaki topakları unutmayacak...

Ben de Mesut Mutlu'yu ve Dönüş'ün zift gibi akmış, donup kalmış keşkellerini.

Ama ben
her zaman
güzelliklerin
değil de
güçlük,
terslik, acı
ve öfkelerin
peşinden
koşan bir
insanım.
Tezer Özlu

Mutluluktan
vazgeçmeye
karar verdiğem,
bunun nedeni,
mutluluğun
benden
her zaman
esirgeneceği
inancıydı.
Simone de Beauvoir

İhanet bir
düşünceye
karşı işlenmiş
bir suç değildi
yalnızca,
geçmişe,
geçmişteki
arkadaşlara
ve kişinin
kendine yayılır,
daha doğrusu
bulaşır.
Tomris Uyar

Nergisten ben
sorumluydum,
ışığından ve
çocuklardan.
Yanlış mı
belledim insan
sorumludur.
Gülten Akin

Dünyaya bir
kadının eli
değse Zeyna!
Şöyle ağır bir
halı gibi çırpılsa
Tozlar
havalansa...
Didem Madak

Ey, iki adımlık
yerküre
Senin
bütün arka
bahçelerini
gördüm ben!
Nilgün Marmara

dünya yerinden oynar...

Çünkü nerede
olursam olayım
-bir gemi
güvertesinde,
Paris'te
bir sokak
kafesinde ya
da Bangkok'ta-
hep aynı sırça
fanusun içinde,
kendi

ekşimiş
havamda
bun alıyor
olacaktım.
Sylvia Plath

insanları
sevmemeye
başladı mı
insan, insan
gibi yaşamayı
da sevmemeye
başlıyor, insan
gibi çalışmayı,
kazanmayı,
yemeyi, içmeyi,
sevişmeyi,
ölmeyi.

Sevgi Soysal

sarılayım diye
sana geldim
oysa gördüm
yapraksız bir
dalsın
umudumun
gözünde sen
ölümün
gülümsemesinin

Füruğ Ferruhzad

Bir kadın
olarak benim
aslında bir
ülkem yok.
Bir kadın
olarak ülke
istemiyorum.
Bir kadın
olarak benim
ülkem tüm
dünyadır.
Virginia Woolf

Bizi bir araya
getiren şey, acı
çekmemizdir.
Sevgi değil.
Sevgi akla
boyun eğmez,
zorlandığında
da nefrete
dönüşür. Bizi
birleştiren bağ
seçilebilir bir
şey değil. Biz
kardeşiz.
Ursula K. Le Guin

Kadınlar, çiçekler ve sporlar

Memleketin dört bir yanındaki kasabalara memurlar ve işçiler için inşa edilmiş lojmanlarda büyüdüm. Sabahları akşama kadar

sokakta oynadığım, öğleyemegine çağırın anneme kıymalı karnabaharı bile ekmek arası yaptırıp tekrar dışarı koştuğum, akşam yemeğinden elimde bir dilim karpuzla fırladığım bir çocukluk geçirdim, top peşinde koşarak. "Elde etmek için uğraşmak" anlamına gelen "peşinde koşmak" deyimi, hem bu deyimleşmiş anlamıyla hem ilk anlamıyla şahane bir katlanma yaşar 'top' söz konusu olduğunda. Top, insanı gerçekten peşinden koşturur. Sokakta oynayan çocukların içi hava dolu o acayip nesneyle oynamak için yapmayacakları şey yoktur. Sokağın en kral oyunu olan saklambaçla tatmin olunmayıp, sırf için içine top sokmak için kukalı saklambaç diye bi' oyun icat edilmesi, başka şeyle açıklanamaz bence. Al işte renkli istop mesela. İstop yetmemiştir üstüne bi' de renklisi uyurdu muştur.

Site yılları benim de topla oynanabilecek ne varsa oynadığım yıllardı. E futbol da topla oynanıyordu, kimse bana "Biz maç yapcaz sen çekil," demiyordu, öyle hep beraber oynuyorduk işte. Top kiminse forvet o oluyordu, patlayan top muhakkak kafaya geçiriliyordu, beşte devre oluyor, onda bitiyordu.

Site hayatıyla vedalaştıktan sonra Ankara'da

taşındığımız mahalleyle alışmam uzun sürmedi. Geniş sokaklarında bütün gün oynayan çocuklar vardı. Şahaneydi. "Hadi biz maç yapcaz şimdi, sen çekil" cümlesini duyana kadar... Çok şaşırarak "Ben de maç yaparım," dedim, bir süre alay ettiler, oynamayı bilmiyorum diye dalga geçtiklerini sandım, sonra da kendimi ispat etmek için sahada devleşince adımları ilk on bire yazdırdım. Fakat mesele ilerleyen günlerde sıkıntılı bi' hal almaya başladı. Bi' gün bi' komşu amca arabasını park edip yanımızdan geçerken "Senin annen baban bir şey demiyor mu erkeklerle top oynamana?" diye sordu. Çocuk aklımla böyle allak bullak eden bir cümle duymamıştım daha önce. E benden başka kız yoktu sokağa çıkan. E kim varsa onunla oynuyordum. E maç yapıyordum eskiden yaptığım gibi, ne vardı? Annem babam buna niye bi' şey desindi ki? İçime yanlış bi' şey yapıyor olduğumu düşünmenin sıkıntısı çıktı. Sonra günler geçtikçe apartman görevlisinin yanımızdan geçerken ağzının içinden içinden söylediği tövbe estâğfurlahlar arttı. Üst çaprazdaki komşu kız, "Seninle oynamaya inerdim ama sen maç yapıyorsun diye beni bırakmıyorlar sokağa," dedi. Top oynadığım

oğlanlardan birinin evi giriş kattaydı, bi' sefer annesinden su istemek için kapıya gittik "Al bakalım

Sanıyorum dokuz yaşındayken o voley futbolu arama konmaya çalışılan mesafeye çıktım ben. Kız sporu laflarına...

Erkek Fatma, sen de iç," diye uzattı bardağı. Artık çok emindim yaptığının yanlış olduğunu. Nedenini bilmiyordum ama konu açık ve netti. Kızlar futbol oynamazdı. Tam o vakitler kendimi buzda buldum.

Buz pateni tam kız sporuydu. Eteklili, müzikli, uçuşmalı... Antrenmana falan giderken karşılaştığımız komşular "Aferin", "Hadi bakalım", "İyi çalışmalar" diyorlardı. Demek bu defa yanlış bi' şey yapmıyordum. Aklim sokakta top peşinde koşmaktaydı ama o kesinlikle yanlış bi' şeydi, biliyordum. Sokakta oynamak yerine gidip her gün saatlerce kayıyordum ben de. O sırada ortada antrenör, nizami bi' tesis, federasyon filan olmasına rağmen çocukları bu sporla uğraşan hevesli velililer, 1985 yılında Türkiye 1. Artistik Buz Pateni Şampiyonası diye bi' şey icat ettiler. Basbayağı icat. İşlerini güçlerini bırakıp Devlet Balesi dansçıları jüri olmaya ikna ettiler; "Abi madalyonun ortasına patent resmi koyduk," diyen plaketçilerle "Madalyon değil, madalya. Patent değil, paten," diye tartışılar. Her şey televizyondan izledikleri yurtdışındaki yarışmalarda olduğu gibi olsun diye uğraşırlar. Bu işin bi' parçası da, tıpkı oralarda yapıldığı gibi, patenciler yarıştıktan sonra piste fırlatılan

peluş hayvancıklar ve çiçeklerdi. Onlardan da bol bol tedarik ettiler, yetmediyse dosta "Yarışmaya gelirken çiçek alıp getirin," diye tembih ettiler. Yalnız babamın çiçek meselesini biraz yanlış anlayan iş arkadaşları, sakıdılarla sıklıkla çiçeği almış, durumu anlayınca "Neyse canım, Elif yarışmadan sonra yanımıza geldiğinde veriz," diye düşünmüş, kendisi velilerin tedarik ettikleri çiçeklerden fırlatmak üzere eline bi' buket çiçek almış, sakıysa da oğluna vermiş. Fakat çocuk, benim "İleri kay, geri kay, iki kere dön"den oluşan programım bitip de herkes deli deli alkışlamaya, elindeki hayvanları-çiçekleri buza atmaya başlayınca heyecanlanıp sakıysa buza doğru fırlatmış olacak ki, ben tam seyirciyi asil asil selamlarken üstüme doğru hızla uçan sakıysı gördüm. Bana doğru hızla gelen şeylere yapmaya alışık olduğum biçimde gayri ihtiyari biçimde sakıysa voleyi çaktım. Herkesin dehşet dolu bakışları arasında sakıysı uçtu, çat diye buzun öbür ucunda patladı, pistin bi' bölümü toprak ve paramparça olmuş sakıysının parçalarıyla kaplandı, yarışma durdu, uzunca bi' süre rezaletin küreklerle temizlenmesi beklendi.

Saniyorum dokuz yaşındayken o voleyi futbola arama konmaya çalışılan mesafeye çaktım ben. Kız sporu laflarına, kadınlar çiçekleri'e, küçücük kızları ikiye bölme ahlak anlayışlarıyla kötü hissettirenlere... Kendilerinde kadınlarla ilgili neyin doğru neyin yanlış olduğuna karar verme hakkı gören hadsizliğe... Sakıysı fırlatıp bana o pası veren O çocuğa teşekkür ederim. Erkek sporu diye bakılan sporları yapan bütün kadın sporculara da, erkek işi denen işleri yapan bütün kadın emekçilere de selam ederim.

SEVED ORMAN

Yalnızlık bakanlığı

Kedi okşayıcı anıyıyor. Gerçekten... Ücreti mukabili yahu! Beleş değil. Ücret dolgun. Yalnız okşamakla kalmayacaksınız. Mahallenin kedilerini de besleyeceksiniz. Ha, bir de kedi senin anılayacaksınız. Ama hemen söyleyeyim. İşe alınma şansınız düşük. Çünkü bu özelliklere sahip çok insan var o ülkede... "Yok, ben yine de şansımı deneyim" diyenler; bir zahmet İrlanda'ya. Çünkü, kedi okşayıcı İrlanda'da anıyıyor.

Aynı gün okuduğum diğer bir haber de İngiltere'den... Ocak 2018 itibarıyla "Yalnızlık Bakanlığı" kurulmuş. Koskoca bakanlık bu; savunma, ekonomi, dışişleri gibi. Boru değil yani. Ülkede 9 milyon yalnız, yaşlı insan olması ve bu insanların bazen aylarca kimseyle konuşmuyor, çevreyle ve toplumla karşılıklı ilişki kuramıyor olması ciddi problem olmuş meğer. Demek ki neymiş; refah seviyesi ayrı, mutluluk seviyesi ayrıymış. Hem zaten biz de İngilizleri soğuk ve duygusuz bilmez miydik, pek de yanlışlamışız. Nerde o Akdeniz insanının candanlığı, yakınlığı. Akdeniz insanı deyince... O kadar başkadır ki benim memleketim... Benim insanım... Eşini, dostunu, yaşlısını asla yalnız bırakmaz o ayrı; hatta çoğu zaman gereğinden fazla burnunu sokar herkesin hayatına. Allah aşkına söyleyin, dünyada Türkiye dışında hangi ülkede sivri biber "Üzerinde Beşiktaş formalı bir kedi kadar tatlı!" diye satılır? Ya da ağzıda yangınlar çıkaran sivri, "Hayat kadar acı!" diye... "Kendin pişir, kendin ye" tabelalı et-mangal restoranları dünyada çok yaygın görüldür mesela... "Kendin pişir, birlikte yiyecek" ise sadece Adana'da görülür! Ankara Sıhhiye'deki bir akvaryumcуда görülen Japon balığı fanusu üzerindeki "Yüzme bilen balık 10 lira" etiketi de dünyada tektir sanırım! Kadıköy Pazarı'ndaki tuhafiyecilerin "Yiyin

kocanızın parasını, ötekine kalmasını!" uyarısındaki pazarlama stratejisini Harvard Business School'da bile öğretmezler kimseye. Ve söz konusu aşk olunca Çarşamba Pazarı'nda kurulan bir tablada satılan ıspanakların üzerine "Temel'den Safınaz'a sevgilerle" yazmayı sadece bizim Selvi Boylum Al Yazmalım duygusallığı ile büyüyen jenerasyon yapabilir. Çünkü Diyarbakır'ı esnafın tezgahında yazdıkları "Bizim sevdamız, çayımız gibi kaçaktır!" O nedenle "Sevgilisi ile durmadan mesajlaşan tezgahlar alınacaktır" tabelalı İlanlar sadece bizim memleketle özgüdür.

Aynı gazetede okuduğum iki ayrı haber neler getirdi aklıma... Şahsına münhasır bir milletiz vesselam... Örnekleri ile ispatlı. Kedi sevice diye bir meslek türü henüz bilmiyoruz. Belki de hiç bilmeyeceğiz. Ama dünyada en fazla sokak kedisi olan ülkeler. Ve Twitter'dan öğrendiğim kadarıyla en çok kedi seven de biziz. Ama tabii Twitter ahalisinin bu kedi düşkünlüğüne kız tavlama için uydurulmuşsa bile. Günahı onların boynuna.

Dünyanın bize çok da uzak olmayan bir coğrafyasında "Yalnızlık Bakanlığı" kurulmuşsa eğer ve kedileri okşamak için bile "eleman" aranıyorsa artık durup bazı şeyleri düşünmek lazım. Bir kediye karşılıksız sevmiyorsak Twitter'da kedili fotoğrafımız dünyalar kadar etkileşim alsa ne olur, almasa ne olur? Bizim güzel insanlarımızı dünyanın başka hiçbir yerinde göremezsiniz, biliyorsunuz değil mi? Eee, hadi o zaman! Henüz hepimiz buradayken, birlikteyken, umut varken, plazalardan, alışveriş sitelerinden çıkıp telefonlardan kafayı kaldırıp birbirimize gülümseyelim. Çünkü refah seviyenizi elbet yükseltirsiniz ama mutluluk seviyeniz kolay kolay yükselmiyor.

TEK KÖŞE

Sizce bir insan ne zaman tehlikeli olur?
Haksızlığa uğradığında bence.

Yıkmak istediğiniz bir gelenek var mı?

Kına gecesi!

Hangi kötü karakter olmak isterdiniz?

James Moriarty.

Dalga geçtiğiniz bir özellik var mı?

Ciddiyetim. Gerekli, gereksiz...

İnandığınız en büyük yalan nedir?

Hiç kimse tarafından onaylanmaya ihtiyacı yok.

Değiştirmek istediğiniz önyargılarınız var mı?

Yeni tanıştığım insanları konusunda her zaman biraz önyargılı ve mesafeliyim, bunu törpülemek isterdim.

Okul hayatınız boyunca yaptığınız en büyük haylazlık nedir?

Lisedeyken son sınıfta ikinci dönem okula sadece iki ya da üç kez gitmiştim.

Sizi tanımayan insanların hakkınızdaki en büyük yanlışları ve önyargıları nelerdir?

Soğuk ve itici bulunduğum oluyor. Beklentileri yüksek bir insan gibi görüyorum.

Bir oyuncunun en çok ne için sabretmesi gerekir?

Ben şu ara en çok sosyal hayatıma tekrar kavuşmak için sabrediyorum. Eve sadece yemek için gidebiliyorum ne yazık ki.

Eliniz ayağınız en son ne zaman ve ne için birbirine dolandı?

Geçen bölüm şarkı söylemem gerektiği bir sahnede. Şarkı söylemek beni biraz geriyor.

Tahammül sınırlarınız zorlandığında ne yapar, nasıl sakinleşirsiniz?

Ya çiğlik atarım ya da bir şeyleri bir yereye fırlatırım. Koltuğa tekme atıp ayak parmaklarımdan birini çatlatmışlığım da var.

Sizce aşk bir insana en kötü ne yapabilir?

Kendini eksik hissettirebilir.

Ölü çocukları parkı

İLHAN İREM

Onbaşı, tahta barakasında uyuyordu. Başucunda yarısı içilmiş bir bardak süt ve B vitaminleri vardı... Keçi derisinden battaniyeden üzerinden kayıp düştüğü yerde tüfeği kıvılmıştı.

Buzlu camlardan vuran günışığı eski tarihli bir gazeteyi parlattı. Ön sayfada bir resim, bir de haber. Kürsüde yamuk duran bir iki mikrofon... Arsız bir it gibi haykırmakta Hitler;

"İşte tam o anda, biz orada olacağız!"

Onbaşı duymuş gibi gazetede ki haykırışı, uyanı. Akşamdan kanlı gözlerini birden aralayan yarım asırlık bir ceset! Tavana yapışıp dondu, mavi kundaklı iki bebek...

Sonra doğruldu yarısın yarıya... Yonşirin altından saatini çıkardı... 07.45. Sütü dikti kafasına... Üniformasına uzandı onbaşı. Söylenyordu; "Sıfır yedik kırk beş... Yedik kırk beş... Şimdi orada olmalyız... Orada olmalyıkdı! Postallarını parlattı, kornişinden kaykılmış perdeyle. Pencerenin üstünden sarkan buzların ötesi bembeyazdı alabilirdiğine... Uzak sislerde kurtlar uluyordu!

Sobanın kapaklarını kapatıp çıktı dışarıya. Birkaç kuş havalandı kapının gıcırısından, kanat sesleri yankılandı ormanda... Başka kimseler yoktu! Karlar kırdıyordu.

Yürüdü... Yürüdü... Uğultulu tepeler aştı. Şehrin önce bacaları göründü! Karlar karardı giderek. İlk cadde, sokakların çamura dönuştüğü yerde başlıyordu...

03-A numaralı haki otobüs hırıltilarla yanaştı durağa. Askerler selam durdu camlardan... Otobüse

bindi onbaşı.

İnsanlar çekitirilen yün yumaklarıydı caddelerde... Körfezin ağır kokusu altında rengarenk bukaemunlara benziyorlardı. "Pisliğe bak! Şu insanların suratsızlıklarına bak... Bunlara bir yön vermek gerek" dedi. "Düzlem üzerinde ilerle! Ama katien yukarı değıllı.."

Subaylar uyukluydu. Radyosu açıldı otobüsün... Ve birden yıllar geçti! Başbakan, "Hiçbir şey için geç kalınmış değıllı" dedi radyodan. Şöfor er uzandı, kapattı radyoyu... Komutanlar itiraz etmedi! Arsızın gözleri düzlem üzerinde ileri bakıyordu...

Durdu otobüs. İndiler... Annelerinin yanında yürüyen bir örnek ikizler askerele özendiler, kaçamak... Onbaşı, saçını okşadı kendi tarafında olanın. Çocuk gururlandı, bir asker tarafından saç okşandığı için.

Sokaklar, keyifsiz, renksiz ve coşkusuzdu... Sinema ağırlarında nostalji vardı. Duvarlarda, hava kirliliğinin yoğunlaşması halinde ilk yapılacaklar... Gaz maskesi kullanım talimatnamesi, başvurulacak telefonlar...

Nadir Güllüçler Familyası'ndan olan öğrenciler, uygun adım yürüyen onbaşıya baktı.

Uğultular tipiye karıştı... Göz gözü görmüyordu artık! Onbaşı bir eylele kepini tutarak koşmaya başladı...

Kar yağdıran kürelerde, fantastik bir yeni dünya senfonisi, çiğlık çığılğı;

Babil'in Asma Bahçeleri'ni bombalamak için, yıllar öncesinden sözleştik; Saat 07.45'te buluşacaklık.

"Yanamadım, geciktim! Hepsi gitmiş olmalı..."

Meydana geldiğinde, insanlar hiçbir şey olmamışlığına olağan telaşındaydı. Saate baktı onbaşı; "07.45" "Durmuş olmalı," dedi.

"Olsun, işte tam bu anda burada oldum ya!"

başak parlak

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Meydandaki şadırvanın kıyısına ilişip beklendi bir süre.
Ötekiler gelmedi.
Habersizce 07.46'ya dönüşürken kadınlar, paradoksal bir zaman bükülmesi oldu.
İnsanlar silindi takvimlerden... Ölüm sessizliğine büründü şehir ve bütün dünya.

Gaz maskeli üç beş görevli,
"Savaş Hayır" afişlerinin üzerine "Bulaşıcı Hastalıklar" konusunda duyurular yapıyorlardı.
"Toplu Gömülerin İlaçlanma Yöntemleri",
"Hangi Belirtilerde Hangi ilaçlar alınacak"
"Üretimi Sürdüren Ekmek-Fırınları",
"Güvenli Sığınaklar"
"Hava Saldırıları ve Alarmlara Dair Bilgiler".

Soğuk, sessizlik, toz...
Kesif bir sarmısak kokusu...
Havuzun başında donup kalmış onbaşımın genzini yapan, katranımsı, yoğun, ölgün hava!

"Özgürlük", "Hürriyet"
ve "Cumhuriyet" caddelerinin keşiştiği meydana,
yöre halkının "Güvercinpaki" dediği, Barış Parkı'nın dokuz girişinden biri vardır.
Beyaz güvercinler, kalp şeklinde bir dünyayı uçururlar kanatlarında.
Akap plandaki yıldızlar dağılıp toparlandıkça...
"Yurtta Barış Dünyada Barış" yazısı, bir görünüyor bir yok olur!

"Barış Parkı"na ölü çocukları yığılmışlar...
Yanyana, üst üste, milyonlarca bebek
Önlüklerindeki mama artıklarına, karıncalar ve kargalar dadanmış çocuklar...

Gülümseyen donuk bakışların kieme
En son anneni mi gördün bankta kavrulurken?
O yaklaşan sarımsak şemsiyeyi uyku mu bellemiştin, Sevgi mi?

Bisikletleri, salıncakları, tahterevallileri, kaydırakları...
Picasso'nun kömürden resimlerine dönmüş ölü çocuklar, gülüyorlar!

Onbaşının kenarına oturduğu şadırvanın suları dondu.
Usulca pembeleşti gri görüntüler...
Demir parmaklıklara saplanmış bir kitabın

sayfaları salınıyordu sessizlikte.
Yazarı kopup gitmiş, barut kokulu sayfalar...

"GELECEKTEN ANILAR"

Evirip çevirdi isteksize... Morarmış parmaklarını birleştirip, içine soktu rast gele;

"Geleceğin onurlu parlayışlarını, güdük yüreklerinde hiç hissedememiş...
Hiç anlayamamış birileri...
Aşağı doğru inen merdiven ve paspas etmişler yarınları!
Ne istendiyse vermişler, tereddütsüz!

Yeni dünya korsanlarının saldırılarından

Habersizce 07.46'ya dönüşürken kadınlar, paradoksal bir zaman bükülmesi oldu. İnsanlar silindi takvimlerden... Ölüm sessizliğine büründü şehir ve bütün dünya.

geri çekilip,
aşağılık kompleksli teslimiyetlerle...
Müstemleke körfezlerine sığınan, efsanevi bir uzay gemisi!
Sonsuz mavi yolculuklara gönüllü, gizli bir mürettebatla kıpırdıyacak yerinden!

Senin çürümüş gül kokulu tükenişlerin ve kendinden kopuk çaresizliğin bizi hiç bağlamaz...
Ki sunduğun geleceğe gülüyor ölü çocuklar!

"Acil Önlem Planı" gerekir...
Geçmişe dönüp, yeniden tarasınlar tercihlerini içimizdeki yabancılar!

Kaybettiğimiz künyemizi, kör inançları gereği...
Daha önce hiç düşünmemiş, yaşam acemisi birileri...
Bu kar kıyamet arasında bulup, sahiplenip...
Üç paraya satarsa...

Ne yapacağız o zaman?
Nasılsa evrensel dünya ve kainat insanlarıyı diye...
Köklerimizin yerdiği satılık toprakların hesabını sormadan...

Başka koordinatlara doğru, sonsuz bir hoşgörü içinde uçmalı mıyız?

Hayır!

Demokrasi... Sonsuz özgürlük...
Evrensel rüzgârlarla olağanüstü güzelliklere kanatlanmak daha sonra!
Kıyıda köşede unutulmuş hiçbir vefa borcunuz kalmadığında o kutsal maviyelere...
Hafifleyip havalanacaksınız!

İki resim düştü karanlıklara...
Birinde yoksunuz hiçbirinizi!
Diğerinde;
Geçmiş, aydınlık hatıraların içinde...
Yoksunuz yine!

Bütün dünya "Savaş Hayır" diyor.
Petrole sivanmış bakışlar bunu anlayamaz!
Kuduruk imparatorluk kendi başını yiyene kadar,
Arsızlığın en iğrenç renklerini dışkılayacak dünyaya.

Utancıla kapatıp havuzun kenarına koydu kitabı.
Sağ eli asırlarca üstünde kaldı...
Öylece kaldı!

Rüzgâr...
Henüz basılmamış, çok eski tarihli bir gazete sürükleniyor Ölü Çocuklar Parkı'nda.
Uçtu...
Uçtu...
Uçtu...

Güvercin kanatlarındaki kızıl dünyaya yapıpı kaldı bir süre...
Sonra sayfa sayfa döküldü yere.
Onbaşı gülümsedi belirsizce!

Soğuktul... Karlar sessizce yığıldı kapılara...
İçerde ve dışarda hayat belirtisi yoktu!
Hangi çağda yaşadığınızı habersiz, uyudu...

Rüyasında pul kanatlı başıboş ruhlar...
Ve gülüşen çocuklar görüldü.

Ölğün beyazlıkların yalnızlık pembesi sonsuzluklarında
Büyüklük şarkılar dönüyordu, yaklaşarak.

Bahara soyundu sevecenler...
Çınlıçplak süzülüler geleceğe...
Öylesine yalnız... Ve kalabalık!

Keçi kılından çaresizliğini çekti üstüne onbaşı...
"Hayırdır inşallah," dedi.

Ben nerede kalırım Oğlan saçlı bir kızın gözlerinde kalırım

*İşte böyle, sakın, çırpınmaksızın
ağlardan denize doğru
ağlardan, denize
deniz, bizim evimiz**

benim derin iç çekişlerim vardır, en olmaz
yerinde telaşlandırın martıları, tam da bir
şeyler kapmaya çalışırken bol köpüklü ve
kavgalı bir denizin ortasından...

derin bir iç çekiş, günün en sıcak saatinde, hem de kimsecikler
yokken, yıkık bir kilisenin çok yapraklı bahçesinde yan yana yürürken
içim titrer bir yandan omzumun her dokunuşunda... bir yandan
kaygılanırım, tuhaf şeyler gelir aklıma...

sonra hafifçe sarhoş olurum, gözüm kapıda takılı kalır. Gözüm aklımlı
dağıtacak bir kızda kalır... **mutlaka âşık olurum**, ve "o" kapıdan
geçerken bir bahaneyle içeriye girer... sonra... sonrası hep bir ilkbahar
hesaplaşması, kitaplıktaki sessiz ağılayışlar, tüm ışıkları kapatıp
balkona çıktığımda burnuma çarpan şehrin kokusu, büyücek bir
fotoğraf ortasında hafifçe kırılmış ve unutulmuş yarım şişe kırmızı
şarap...

benim iç çekişim kum gibi, toz gibi bir şeydir yani...
bilmiyorum ama, iyi bir şeydir...

benim çok acayip sıkıntılarım vardır, sıralı, sırasız... genellikle çok
sırasızdır, nasıl, niye yaparım bilmem, kocaman ve çok güzel bir ateşin
kucağında kavrulurken birden gövde mi buz gibi yaparım. **mutlaka
yaparım**, yatağın üzerinde her seferinde dağılmış bir avuç soğuk
kül'den başka bir şey kalmayacağını bildiğim halde...

yani benim sıkıntılarım, uzak ülke telefonlarına benzer, heyecanlı
ve hızlıdır. *"her seferinde söylenmemiş, yarım kalmış binlerce şey"le***
birlikte gezinir durur.

"şimdi ne söylesem" telaşına katlanır da, çok
erken bir kabataş sabahının bir bardak çayında

yavaşça erimeyi bilmez...

sonra saat on olur. hâlâ fatih'e

giltmek için vaktim var diye

düşünürüm. "çok mutsuzum

galiba" derim kendime.

"abi çok mutsuzum". Paris'e

gitsem derim. Cemileri yaksam

yine... "bu şehir arkandan gelir"

derler... "etraf kavafis dolu" diye

dalgamı geçerim, içimden.

benim sıkıntılarım sanki, çok tatsız

bir şeydir...

benim kocaman ve terleyen ellerim

vardır, yeni yıl kartlarına yazılan

cümlelere benzer,

gücsüz, şaşkın

ve kuralcı...

yılda bir kez

olabilen bir şey

için hiç de uygun

değildir bunlar,

ömrüme uymadığı

gibi... ellerim sıkıntılı, şu dünyayı
istediği gibi kucaklayamaktan.
çoban salata ve piyazı iyi tarif eder de,
korkar arkadaşlarının anlayamadığı
bakışlarından.

sonra bir zaman daha geçer. hafifçe
egilerek dolayırım kalabalıkta.

mutlaka dolayırım. çok
kaygılanırım kendimden ve bunun

için ellerimi rahatça kaybedeceğim
pantolonlar giyerim.

yani benim ellerim, utandırmadan

verilen komi bahşişi ve sebeptsiz

kurulan dostlukların öpüşmesinden, kekeme masa

arkadaşlarına kadar koşturur durur.

bu yüzden bir parça yorgundur...

ellerim pek de matah bir şey değildir doğrusu...

benim bir türlü kurtulamadığım hayallerim vardır, en tepesindeyken

rüzgârın ve en hızlıyken yağmurun, sinek vizitleriyle kaybolmuş bir

bataklıkken kenarında bitiveren...

bir akrep gibi kıvrılıp açılış, soksam kendimi diye hayal ederim...

ardından yağmurlar bir kez daha yıkasa caddeleri, dilimi, dişimi ve

etlerimi bir kez daha yikasam ve sakınmadan yürüyebileceğim ilk

duvar dibinde elimde kalan son meşaleyi de yaksam. "bir kurşun

yarası****" kadar derin yarımı son bir öpüşle dağılayıp, dağı çiçeklerle

örülür bir bahçenin kenarında dursam diye hayaller kurarım. **mutlaka**

kurarım.

yani benim hayallerim, yavaşça tutulan küçük serçe parmağa ve hızla

giyilen bağıcsız ayakkabılara benzer. ilk koşturmada da aynılar, ya da

ilk sendeleyişte çıkıveren.

hayallerim bana, acı bir şeydir...

...

işte böyle... hepsi bu kadar.

sonra ne mi olur?

sonra mevsimler değişir, güneş rahat ve sakın yoluna devam eder.

ben kibariye dinlemeye devam ederim. yeni mektuplar yazarım eski

arkadaşlarıma, içlerine şirler koyarım...

bir çingene kızı ayaklarını şırdatarak yanımdan geçer. chick'in

konseri için karaborsadan bilet ararım, çok keyiflenirim çoktan

unuttuğum bir türküyü hatırladığımda... aklım bir karış havada, aklım

oğlan saçlı bir kızın gözlerinde kalır... gözüm telesekreterin pırpırına

takılır, ne kadar pırpır o kadar dost...

mahir'in ulaş'ı kucakladığı o duruşma sahnesinde, tutamam kendimi,

gider gardrobun dibine oturur ağlıyorum...

*"bir kuş kanatlarında boş bir kovanla kalkan avludan*****"*

yaşadıklarımın kan ter içinde kalırım...

ama bir şey çok çok iyi bilirim:

bu dünyada hâlâ rüzgârlar esiyor ve nasıl olsa terimi kuruturlar.

mutlaka kuruturlar...

* Gül D.

** Murathan Mungan

*** Edip Cansever

**** Akif Kurtuluş

Haziran/Temmuz 1994 Şizofreni, Sayı 14

Bırak sokaklar anlatsın bizi

Sokaklar anlatsa daha iyi tanırız birbirimizi. Çünkü sokaklar geri kalan her şeyin sağlamasıdır. Misal benim vicdanımın, senin duyarlılığının, öbürünün bambaşkalığının sınavıdır.

Bir şey olmak, bir şey anlatmak garabetinin bitip, bir şey yapmak hikâyesinin başladığıydır sokaklar. Sokak asırlardır dinmeyen bir fırtına gibidir.

Birileri hayal kırıklığından korktuğu için yalnızca yapabileceklerini hayal etmeye çalışırken, belki de asla yapamayacağı şeylere bir ömür veren insanların mekânıdır.

Ben anlatsam zaten haklı çıkarım hayata dair. Sen anlatsan kahraman olursun, öbürü anlatsa yıldız. Oysa aramızda kalmak şartıyla hepimiz biliyoruz ki bir avuç sıradan insanız. Sıradanlık çok leke tutan yakalarda neredeyse bir suç. Oysa sıradanlık bir anlamda iyidir sokakta; çünkü aç kaldığında, musluğunu tamir ettirecek paran olmadığında, bütün çiçeklerine zabıta el koyduğunda artık sıradan olamazsın.

Sokaklar anlatsa bizi daha iyi anlarız. En azından birbirimizi acımasızca yargılamayı bırakıp anlamaya çalışırız. Mesela hep mutlu görünmek zorunda kalmayız. Üzülebilmek de bir anlamda özgürlük

değil mi hem? Gerektiğinde ağlar, gerektiğinde acı çeker, gerekiyorsa kahkaha atarız. Velhasılkelam, içimizden geleni yaparız.

İçimizden sevmek gelir belki, severiz.

İçimizden küfretmek gelir, küfrederiz.

İçimizden biri gelir bir gün, "Hadi gidelim" der, gideriz.

Bırak artık. Bırak kravat iğnesi aramayı, önü iğliki dolaşmayı, varoluşsal sorunlarına tekila ve tuz basmayı. Bırak içine atmayı. Bırak her küfredesin geldiğinde yoga eğitmeninin tembhllediği gibi içinden ona kadar saymayı. Üç yıldır yapmana rağmen sana bir kilo bile verdirtmeyen bu diyeti bırak.

Bırak anlamadan anlatmayı. Bırak dinlemeden konuşmayı.

Bir kere düşmenin keyfine var, bu şehirde ne yaşarsan yaşa plazalarda değil sokaklarımızda kalacak izi.

Bırak artık. Biz susalım, sokaklar anlatsın bizi.

ÖNDER ABAY

YASEMİN MORİ

Ankara'da büyümek bozkırkurtluğu
Grafik tasarımı okumak mata
harî'nin göbek dansı

Müzikle tanıştığımda ki ki ki ko ko ko ko gluluvakvak şarkısı ile oynuyordum.

Mori ismini benimsemek kendimi yeniden doğurmak

Kar yağmayınca mikroplar ölmez!

Bu dünyanın renkleri mavi, kırmızı, sarı

Nolur Nolur Nolur çok yaşa!

Sahneye her çıktığımda ya benimsin ya da ölüsün!

Türkiye'de rock müzik artık sanki rap ve hip hoptan soruluyor

Albüm hazırlık süreci miyazakî'nin kırmızı uçan treni ile priştina-londra seferi

Delilik dertlere deva.

Aslında bir konu var bir acayip mucize.

Modası geçse de moda kavramının kendisi geçsin, zamanı rahat bırakın.

Şu anda bir şarkı sözü yazsam ilk dizeleri instagram yaktın kafamı, röntgencilik de vardı bir racoonu.

Bir şarkının başarısı Clark kent tükendi, Süpermen'e yolculuk

Şüphesiz yol, özden gelen müzik

Kutsal doğa, sonsuzluğa uzanan bir ben, rengârenk

Kafamı yastığa her koyduğumda

bir ruhuma, iki bedenime, üç aşka şükür.

AYŞEN AKSAKAL

Arkadaşlar iyidir!

Utrecht Üniversitesi bir araştırma yapmıştı arkadaşlık üzerine.

Yedi yıldan sonra arkadaşlarımızın yarısı değişiyormuş. Yedi yıllık setleri atılan arkadaşlıklar ise sonunda ömürlük dostluğa dönüşmüştü.

İnsan kendini de yeniliyor yedi yılda. Değişiyor.

Ben arkadaşlığa inanır ve güvenirim. Her dakika yan yana olmamıza gerek yok, kalabalık hissettiğim her an daha iyiyim.

Arkadaşlarla yapılan her şey daha kolaydır, daha doğrusu hayatı kolaylaştıran arkadaşlar, o yedi yıllardan sağlam çıkanlardır. Birlikte sakin ve güzel bir gün geçirebildikleriniz en özel dostluklardır. Siz film izlersiniz, o bir kenarda dergisine bakar ya da biriniz fasulye ayıklarken diğeri güzel bir şarkı açar.

Birbirinin hayatında hep varmış ve olacakmışasına, günü kovalama gayretine düşmeden, o anı huzura boğan dostluklar bunlar. Düşünde, doğumda, cenazede, ev taşırken, tatile giderken, hasta yataarken, güzel bir haber alınca, işsiz ya da parasız kalınca, hiçbir şeye yetişemediğini hissettiğinde ya da hiçbir işe yaramadığını düşündüğünde, birini özlediğinde, bir şeye içlendiğinde derdin devası arkadaşlardır.

Her arkadaş her derde iyi gelecek diye bir şey yok. Kimi tesellide iyidir, kimisi kızkırtmada; bazısının sessizliği huzurdur, bazısının düşük çenesi güldürür; kimi dünyayı gezmiştir, kimi elitle keçi sağmıştır; kimi dinler, kimi anlatır.

Görüşmeyince bozulan arkadaşlar yedinci yılı bile göremez. Yine bir arkadaşımın lafıdır, bayılırım: "Neden görüşmüyoruz diye küsüyorsunuz? Madem görüşmüyoruz barı adını koyalım der gibiz?" Hayat bu, herkesin bir yaşam talebi var. En güzeli her buluşmada kaldığı yerden devam eden dostluklar.

İlkokuldan, liseden, üniversiteden, eski iş yerlerinden, gidilen tatillerden, komşulardan, sosyal medyadan, gidilen bir ev oturmasından hep bana yedi yılı çoktan deviren arkadaşlık kaldı.

Yüzüm güldükçe cebim dolu sanıyorlar oysa dolu olan fırlıstım, hayatta en büyük zenginlik ömürlük dostluklar değil mi?

Gönül ister ki bir gün, herkesi uzun uzun yazabileyim. Öyle de minnetim birikti bazı arkadaşlarıma. Değil öykü, romanlarını yazsam yetmez değerlerini anlatmaya.

Size bugün öz arkadaşımı tanıtmak isterim. Size de birilerini anımsatır, ihtimal ki yüreğinizi ısıtırlar.

Biri Adalet.

Adalet öyle bir insandır ki sizi şu an tanıştırsam ilk saate sirlarınızı döküverirsiniz. Müzik değil tokadına stillesine bile öğreti diye bakar. Tırnağı kırılta travma sananlara inat, her derin acıyı dibine kadar yaşar sonra gecek acısının karşısına hayatta dalgasını geçer.

Kapısı hep açıktır. Her saatte, her gün. Evde olmasa bile. Okumayı ve yazmayı çok sever, kitaplıkları ve çalışma masası ona yeter. Bir dilek hakkı olsa, bir ömür istediğini yazabilmeyi diler. Paylaşıcıdır, dertleri, mutlulukları, başarıları, hüznüleri dinler, anlar. Hepsine iyi çözümler ve önerilerle gelir.

Kendini saklamaz, nettir. Rol yapmaz, kabin çeklini almaz.

Bazen gün içinde okuduğu güzel bir yazıyı bazen sabaha karşı dinlediği bir şarkıyı yollar. Akılmdasın demeden aklında olduğunu anlatır. Hiç umulmadık anlarda insanı yalnızlıktan kurtarır.

Diğeri Umud:

Umud kadındır, akıllıdır, rahattır,

neşelidir, tabuların hep dikine gidenidir.

Çok okumuştur, üniversiteler, doktoralar. Gemileri yakmakta çok iyidir Umud. Birakıp onca eğitimi, spora vermiş kendini. Umud-u güldürmek çok kolaydır, onunla gülmek de. İşbu sebep hep güzeldir birlikte geçirilen zaman.

Sadece kötü haberlerde değil, iyilik ve güzellikte de arayan, başarıyı da kendisininmiş gibi içten kutlayandır.

İyi yönlerini görür herkesin. Birini hayatından çıkarması gerektiğinde "O da öyle bir insan, tam benlik değil," der geçer. Kin gütmaz, öfke biriktirmaz. Siler geçer. Geriye de bakmaz. Gideni kaybetmek saymaz. Yüzü hep ıleriye dönüktür. En çaresiz anların onun dilindeki kelimesi "bakarız" dır. Bakar da zira bir çaresine.

Beni hep şaşırtır, bilmediğim hayatlarla yüzleştirir, barıştırır. Hiç ummadığım insanlarla kaynaştırır. Görüşmesek de yıllarca, her gördüğümde gülüşü ayndır.

Özgür var bir de:

Aklınıza gelen ekstrem ne varsa Özgür'de. Dağa tırmanır, zirveye çıkar.

O da kesmez diğer bunu çıplak elle yapmayı başarır. Denize gireleceksen dibe dalınacaktır, bir yol yürünecekse muhakkak şehirlerarası olacaktır. Sırf keyfine Afyon'dan çıkıp izmir'e yürümüş insandır. Canı pide mi çekti? Atlar motoruna, en iyisini bulmak için 600 km yol gider. Aklına sıyah bir düşerse soluğu İrtanda'da alır, bir kitapçı hakkında film izleyip etkilenir, o hafta sonu Paris'teki kitapçıda gülerken fotoğrafı gelir. Mal mülk umrunda değildir, tam aradığı bas gitarı bulduğu arabasını satverir.

Kendine güzel bir da, keyifli yaşar. Hiç geçiştirmez mide işini, tost mu yapaverecek, sosuna ayrı özenir, peynirine ayrı. Ev mi değiştirecek, en az iki cephesinden bir yerler muhakkak kuş uçuşu görünecek. Balkonsuz, terasız, manzarasız evde oturamaz, kedileri olmadan yaşayamaz. Kitapları ve sinemayı çok sever. Bir ömür hiç kötü müziğe maruz kalmamakta övünür. Ödünç aldığı her kitabı muhakkak geri getirir, yanında yeni kitap önerileri ile gelir. Önerdiği filmleri de dayatmaz ama öyle güzel anlatır ki insan da izlemeyen duramaz.

Barış:

Hayatımda ne kadar Barış tanıdıysam hepsinde sanatçı bir ruh vardı.

Bizim bu Barış müzisyendir. Eline aldığı bağlamayı ağılatır, üstattır. "Müzik subjektif bir zevktir, hiçbir rockçı da benim müziğime maruz bırakmamalı," der. İki tıngirtısı duyamak için millet konserlere giderken, evde kalacağı zaman "Başınışı şişirmeyeyim," diyecek kadar mütevazıdır. Sadece müzik yapmaz, her yardım festivalinde koşutur. İştten gocunmaz. Afşileri asar, sahne kurar, malzeme taşır.

İnsanlara bir şans daha verir mutlaka. "Olmuş bir kere," der. İkinci kerehin hakkını her cebinde saklar. Sakindir, bağırdığını kimse görmemiştir. Ama simasına bakan da zaten kavgasından çekinir.

Başına iş gelse en rahat arayacağın insanlardandır. Dost bildiye yargılamaz, yadırgamaz, ayıplamaz. Hatatı kırmadan yüzüne söyler, ben de pişmanşam yaptığından, bir daha da yüzüne vurmaz. Bu sebeple seveni çoktur, sevdiği de.

Kaldığı yerden devam edenlerdendir, senelerce hiç görüşmesen de bir gece kapısını çalsan, daha dün katlanmış gibi yatağı, yeniden kuruverir.

Ben arkadaş severim. İnsan severim özünde, çok sinava girdim bu mevzuada. Düşmedim çok şükür hâlâ.

Biz çok kalabalığımız arkadaşlarla ama bu sıralar en çok bu arkadaşlarımıza rastlamayı isterim.

Böylece ta karşı kaldırımdan haykırabilirim:

UMUT, BARIŞ, ADALET, ÖZGÜR!

MERVE BAYRA

Ezginin Günlüğü ile aşk zamanı

Çok sorunlu bir dönemde yaşıyor olsak da müzik durdurabileceğimiz bir şey değil. İnsan öldüğü zaman da müzikle uğurlanır, doğduğu zaman da müzikle karşılanır.

Üç yıl aradan sonra yeni bir albümle dinleyicileriyle buluşmaya hazırlanan Ezginin Günlüğü üyelerinden Nadir Göktürk, Can Göktürk, Çağrı Çetinsel ve grubun yeni solisti Deniz Sujana ile eskilerden günümüze uzanan hikâyelerinden ve yeni albümlerinden söz ettiğimiz güzel bir sohbet gerçekleştirdik.

Öncelikle grubun bugünlerde enerjisi nasıl? Konserleriniz devam ediyor sanırım. Konserler nasıl geçiyor?

Can Göktürk: Konserlerimiz her zamanki gibi bütün yoğunluğuyla devam ediyor. Ayrıca yeni albümün son koşturmacalarını ve heyecanını da yaşıyoruz bugünlerde.

Albüm fikri nasıl oluştu? Grubun artık yeni bir şey yapmaya ihtiyacı olduğumu mu düşündünüz?

Nadir Göktürk: Üretimi durduramadığımız için elimizde bir sürü parça birikmeye başladı. Yapıyoruz ama yayınlamayıyoruz. Bu birikim artık bir şekilde dinleyiciyle buluşması gerektiğini düşündük.

Deniz Hanım grupla beraber ilk stüdyo çalışmanız olduğumu biliyoruz. Albümle beraber gruba uyum süreci nasıl gelişti? Deniz Sujana: Öncesinde de ekiple çok fazla ortamda bir arada olmuştum. Dolayısıyla grupla tanışmak benim için çok yeni bir süreç olmadı. Grubun her üyesiyle arkadaş, abi, kardeş gibiydim. O yüzden yumuşak bir geçiş oldu.

Nasıl bir albüm bekliyor bizi, içeriğinden biraz söz edebilir misiniz?

Can Göktürk: Birkaç şairin şiiri var. Ağırlıklı olarak sözler de babama ait. Sözü ve

bestesi Çağrı'ya ait bir şarkı var. Flütçümüz Cafer İşleyen'in bestelerini yaptığı Nâzım Hikmet'in bir şiiri var. Başçımız Erkan Abinin müzikleriyle babamın sözlerinin olduğu iki parçamız var. Bir tane nüziği bana, sözleri babama ait olan bir parçamız var. Bir tane de bir Yunan bestecinin şarkısı var.

Nadir Göktürk: Aşk Zamanı, içinde çokça renk değişikliğini sağladığımız yepyeni bir albüm.

Biraz sıkıntılı bir süreçten geçiyoruz. Kararsızlığı içselleştirdiğimizi düşündüğüm bugünlerde "Aşk Zamanı" mı demeliyiz?

Nadir Göktürk: Paul Eluard'ın İkinci Dünya Savaşı sırasında, uçak sesleri, bombalar, tüfekler arasında, ışıkları söndürüp sığınaklarda saklanarak yaşamak zorunda kalan insanların Fransasını anlattığı bir şiiri vardır. Eluard'ın 'sevişmeyip de ne halt edeceksin' dediği gibi, biz de bu sıkıntılı süreçte "Aşk Zamanı" diyoruz. Belki sevgiye ve umuda da ihtiyacımız vardır, kim bilir...

Nâzım Hikmet'i hangi şiiriyle selamlıyorsunuz albümde?

Can Göktürk: "Herkes Gibisin" diye bir parçamız var, bu şarkımızdaki şiir Nâzım Hikmet'in.

Nadir Göktürk: Aslında Nâzım Hikmet'in aynı isimli iki tane şiiri var. Bunlar Nazım'ın ilk gençlik yıllarında yazdığı şiirlerden.

Albümün ritmi nasıl?

Can Göktürk: Biraz ağır parçalar var galiba ağırlıklı olarak.

Çağrı Çetinsel:

Orta hızda olduğu da söylenebilir.

Nadir Göktürk: Hayat biraz fazla hızlı aktığı için, biz biraz onu çekmeye çalıştık.

80'li yıllardan bu yana çok geniş bir dinleyici kitleniz oluştu. Yeni albümünüzle birlikte belirli bir hedef kitleniz var mı yoksa hedef kitlenizi geniş tutmaya devam mı edeceksiniz?

Nadir Göktürk: Geniş kitleden ziyade birbirinden farklı kuşaklara ulaştık, 80'lerden 2000'lere uzanan... Bu kuşaklar büyüdükçe de bizi takip etmekten vazgeçmediler, devamında onların çocukları da bizi dinlemeye başladı.

Can Göktürk: Konserlere gittiğimizde, dinleyicilerle sohbet ettiğim zaman: "Allemiz bizi hep Ezginin Günlüğü şarkılarıyla büyüttü; biz de şimdi kızıma, oğluma sizi dinletmeye devam ediyoruz." Müziği nesilden nesile aktarma durumu bana çok samimi geliyor.

Çağrı Çetinsel: Ve günlük elden ele!

Son olarak eklemek istediğiniz bir şey var mı?

Nadir Göktürk: Çok sorunlu bir dönemde yaşıyor olsak da müzik durdurabileceğimiz bir şey değil. İnsan öldüğü zaman da müzikle uğurlanır, doğduğu zaman da müzikle karşılanır. Çünkü ağıt da bir müziktir, doğduğumuzda kulağıma okunan ezan da. Biz albümümüzle karanlık bir renk olabileme niyetindeyiz.

Fotoğraf: Mehmet Turgut

Ayrılıklar tedirgindir

Yer: Ülkenin en cafcıflı şehri. Şehrin en cafcıflı caddesi. Caddenin tam ortasındaki tarihi lisenin önü. Gün: Cuma Saat: Öğlen 12.

Genç bir çocuk, üstünde eski püskü bir palto var, genç bir kıızı öpüyor; onun da üstünde ekose bir kaban var. Kapuşonlarını çekmişler. Kızın boyu çocuğa zor yetiyor o yüzden parmaklarının ucuna kalkmış. Çocuk da biraz eğiliyor. İnsan isteyince şehrin, caddenin, öpücüğün tam ortasında buluşabiliyor işte. Herkes birbirine biraz yaklaştacak, oldu bitti. Öpücük biraz uzun sürüyor, belli ki ölemişler birbirlerini. Suat yanlarında, kıpırmızı kesiliyor. Bakmamaya çalışıyor ama göz ucuyla onları izlemekten alamıyor kendini. Çocuğun kıızı nasıl öptüğüne dikkat ediyor en çok. Elini beline koymuş, başını biraz yana eğiyor. Atıyor hepsini hafızaya Suat. Her zaman böyle izleyip öğrenme şansı olmuyor. Öpüşmeli şeyler bir televizyonda var; ona da denk gelmek lazım, anne veya baba evde olmayacak, kumanda ablada olmayacak, abı "Git içeri sen!" diye onu odadan kovmayacak... Uzun iş yani. Her detayı iyice kapmak için aralıksız izlemeye çalışıyor ama izlediğini görürler de onu sapık sanırlar diye de çıkartmama çabasında. Arada bir iki hareket kaçırıyor illa ki. Sonunda öpücük bittiyor ve çocuk kıızı bir kez de saçından öpüp atıyor omzuna kolunu, birlikte gidiyorlar. Bu finali beğendi Suat. Bunu kesin bir gün yapacak.

Ofislerde çalışanlar birazdan öğle arasında çıkar. Restoranların, kafelerin oraya gidecekleri. Oralar birazdan dolacak. İnsanları, siparişini verip yemeği beklerken yakalamak en iyisi. Yemek yerken rahatsız edilmek istemiyorlar tokken ise acıma duyguları azalıyor. O yüzden yemeye başlamadan yaklaşmak lazım. Açken daha sinirli.

olabiliyorlar ama aynı zamanda daha duygusal oluyordur. Suat 10 yaşında. Siyah saçlı, pembe yüzlü, zayıf ve beyaz bir çocuk oldukça da sevimli. Suat'ın bu iki karton mendili aşkına kadar bitirmesi lazım. Caddenin aşağı salıyor kendini. Koşarak varıyor süslü ev yemekçilerinin sokağına. Soluk soluğa sokaktan içeri atıyor ki kendini, ne görürsün? Geç kalmış. Şirin orada. Şirin ondan önce gelmiş.

Şirin 8 yaşında. Suatların arka sokağına oturuyor. Aynı okula gidiyorlar. Mahallenin çocuklarının yarısı gibi, aynı güzergâhta mendil satıyorlar. Şirin hem kız hem Suat'tan iki yaş küçük hem de kocaman ela gözleri var. Şirin Suat'tan daha sevimli. Suat'ın iki karton mendili nasıl bitecek? İçini kaplayan sıkıntı yüzüne vuruyor Suat'ın. Ayaklarını sürüyerek giriyor sokağa. Bir iki masaya bakıyor; sessizce yanaşıyor, konuşmadan bekliyor. Belki biri onu çağırır diye umuyor. Çağırın yok. Biraz daha ilerliyor, sağa sola bakıyor, kimsenin çok üstüne varmıyor, kıbarca ve kısık sesle "Mendil alır mısınız?" diye soruyor. Bir kadın, üzgünlüğüne kıyamayıp yanına çağırıyor; mendil alıyor, saçını okşuyor, tutup yanından öpüyor, biraz sıkıştırıp minicikliyor. Şirin, uzaktan Suat'ı görüyor. Bu sokağa her ay başlıyor Suat. Beyaz yakalıların maaşları yatar yatmaz öğle yemeğini buraya taşıyacağını o da biliyor. Şirin de bunun farkında ama aslında o Suat'ı görmeye geliyor. Büyüyünce doktor olmak istediğini söylemişti Suat bir keresinde ona. O da diğ doktoru olmak istiyor. Annesinin dişlerini yapacak çünkü. Bir de matematiği

Bir yanı çok ağrıyor, nefesi sıkışıyor. "Sorun yok Şirin... Dünya yine dönecek, diyor acısına gülerek."

seviyor. İkisi de doktor olacak. Şirin ikisi de doktor olunca onunla evlenebilir. Küçükken, yani bundan iki yıl önce, bir kez evlilik oynamışlardı. Karı-koca olmuşlardı. Rümeyza'yla Müfit de onlara misafirliğe gelen karı-koca komşuları olmuştu. Hep beraber yemek yemişlerdi. Şirin, o günden beri büyüyünce Suat'la evleneceğini düşünüyor. İkisi de doktor olunca...

Ama şimdi bir kadın Suat'ı yanaklarından öpüyor, sarılıyor, sıkıştırıyor.

Kadının makyajı falan var kadın çok güzel, ya Şirin? Şirin daha küçük, çocuk o. Keşke büyük olsa da dövse o kadını. Tutamıyor kendini, kalabalığın içinden kedi gibi sıyrılarak gidiyor Suat'la kadının yanına. Suat'ın sırtından çekilmiyor döndürüyor kendine. Suat şaşkın, ne olduğunu anlamaya çalışıyor. Suat'ın küçük kuzgun gözleri Şirin'in kocaman ve kızgın ela gözleriyle buluşuyor. Suat bir şey diyemeden yiyor ağzının ortasına tokadı. Ne oldu ki şimdi? "Ne vuruyorsun bana?" diye bağıırıyor Suat. "Dünyam şaşıtı kızımı!" "Sorun yok Suat! Dünya yine dönecek birazdan," diyor Şirin. Bir tokat daha yapıyor suratına. "Bir daha başkasıyla fındırdeşmezsın artık!" diyor, dönüp gidiyor.

Yer: Ülkenin en cafcıflı şehri. Şehrin en cafcıflı caddesinin bir arka mahallesi. Gün: Çarşamba Saat: Akşam 9. Gençlersokakta. Kalabalık bir grup, fakir mahallenin ortasında sloganlarla yürüyor. "En büyük asker bizim asker!" diye bağıırıyorlar.

Bir tanesini omuzlarına alıp havaya atıp tutuyorlar. Suat omuzlarda. 21 yaşında Suat. Üniversiteyi kazanamadı. Olsun. Bir iş buldu, girdi, çalıştı. Alınını akıyla para kazanmayı biliyor. Şimdi askere gidiyor. Arkadaşları onu uğurluyor. Sevdiği kız nerede?

Şirin sokağın kenarından onları izliyor. Kendine doğru yaklaşan kalabalığa bakıyor. Suat'ın omuzlarda atılıp tutulmasına bakıyor. Sevdiği çocuk askere gidiyor. Yüreğini atıp tutuyorlar havaya, yüreğini alıp bir coğrafyanın öbür ucuna gönderiyorlar. Kalabalık Şirin'in önüne geliyor. Suat'ı tam ayaklarının ucuna indiriyorlar omuzlarından. Bir hediye gibi bırakıyorlar ayaklarına. Suat tam karşısında duruyor şimdi. Göz göze bakıyorlar. Eğilip öpüyor Suat Şirin'in dudaklarından. Yıllar önce gördüğü gibi, belinden sarıldı, eğdi başını yana, uzun uzun öptü onu. Gençler "Ooooo..." çektiler, güldüler, eğlendiler, Suat'la Şirin duymadı. Öpücük bitince, saçından da öptü bir tane; sonra attı kolunu Şirin'in omzuna, sarıldı, yürümeye başladılar. İşte hayal ettiği final! Şirin gülüyordu, Suat'ın omzunun altına sakanmış onunla yürürken. Arabalara doluşup otagara vardılar. Vedalaşırken uzun sarılmalar, gözyaşları ve hüznün kavuşturdu hepsini. Ayrılıklar tedirgindir... Vedalar dalga geçercesine kavuşturucudur, bir daha kucaklaşmama kaygısıyla tutunursun sevdiklerine. Korktuğun her şey, kızdığın her şey, umduğun her şey gitmiş, yerinenenden kavuşma hayali dolmuştur şimdi. Beraber bir umuda biner, ayrı yollara gidersiniz. Şirin de Suat'a son kez sarılırken, öyle bir umuda bindi işte.

Suat gidiyor. Suat on beş ay yok. Yazacak. Söz veriyor. Şirin inanıyor. Döndüğünde evlenecekler. Yemin ediyor. Şirin inanıyor. Suat dönecek.

Yer: Ülkenin en çatışmalı dağı. Dağın en soğuk, en karanlık sırtı.

Gün: Perşembe

Saat: Sabah 5.

Suat bir siperde yatıyor. Ne için, kimin yüzünden, kimin yerine, kimin çukuruna, kimin gücüne, kimin yararına döndüğü belli olmayan bir dünyanın, tarih boyunca kazanılmış ve kaybedilmiş tüm çatışmalarını düşünüyor. Tarih boyunca yaşayıp ölen milyonlarca askeri, toprağın altındaki milyonlarca insanı düşünüyor. "Toprağın altı, üstünden daha kalabalık," diyor kendine Suat. Bütün bu insanların hikâyelerini, hayatlarını, eve götürdükleri ekmekleri, onurlarını, umutlarını, aşklarını hayal ediyor. Şirin'i düşünüyor. Verdigi sözü düşünüyor. Yaratacağı hayal kırıklığı düşünüyor. "Hayal kırıklığıyla döner dünya," diyor Suat. "Dünyaya hayal kırıklığı tazim."

Bir yanı çok ağnıyor, nefesi sıkışıyor. "Sorum yok Şirin... Dünya yine dönecek," diyor acısına gülerek. Dünya yine dönecek. Suat dönebilecek.

EVİRİM KURAN

Şaşırmak üzerine

ve doğuşubilirim,
doğru bulduğum, haklı bulduğum, güzel
bulduğum
hersey için, herkes için,
yaşam başım buna engel değil,
ama gel gör ki çoktan unuttum şaşır
kalmayı.

Şaşkınlık, alabilirdiğine yuvarak açık ve
alabilirdiğine genç gözleriyle
bırakıp gitti beni.

Yazık.

Nâzım Hikmet

soru, bu yıllarda geldi yakama yapıştı.
Şaşırma yetisini yitirenin yaşama sevinci
örselenir. Bu dünyaya alışmamışlar
şaşıyor. Şimdi şimdi anlıyorum ki hayata,
şaşıрма kulplarından tutunur insan.

Dilerim işinize her günkü yoldan
giderken bir mavi kuş çıkar önünüze,
şaşırsınız.

Asfaltı delen bir çiçek, kayayı delen bir
ağaçla karşılaşır, şaşırsınız.

Dilerim hiç ihtiyacı olmadığını halde
sizinle olmayı seçer biri, şaşırsınız.

Sözünü eylemi bulmuş biryle
tanışsınız dilerim, şaşırsınız.

Dilerim, pırl pırl bir
gökyüzünde meteor
yağmuru gözlemler,
şaşırsınız.

Dilerim bir dostunuz durup
dururken size nergis alır,
şaşırsınız.

Dilerim değerinizin karşılığı
makamlar, mevkilerle, rakamlar ölçülmez,
şaşırsınız.

Dilerim tanıdığınız herkes, her ne iş
yapıyorsa, sevgisini katar da yapar,
şaşırsınız.

Dilerim, en mutlu köpeklerin sizin
mahallenizde olduğunu fark eder,
şaşırsınız. Ve en mutlu çocukların, en
mutlu kadınların sizin ülkenizde...

Yurdumuzda hukuk ve adalet, her
türlü ideolojinin önüne geçer dilerim,
şaşırsınız.

Bu bahar, bir süredir uzaklaşmakta olan
şaşıklık, dilerim koşar adım geri döner
ve alabilirdiğine genç gözlerini gözlerini
dikip, yaşama sevincinin altını çizer.

Dilerim bu bahar şaşırsınız.

ÖNDER ABAY BIRAK SOKAKLAR ANLATSIN BİZİ

Bu kitap
İstanbul'un öteki yüzünü
Hepimizin içinde yuvarlandığı
keşmekeşi
Bozulan silüetimizi, kaybolan
değerlerimizi
Her biri bir roman olmasa da iyi bir
romana konu olabilecek hikâyelerle
sokağın karakterlerini anlatıyor.

İstanbul...
Vedat Türkalı için kirli yüzlü
çocuklar ve karanlık sokaklar
Nâzım için hasretle ulaşılacak
iştene limandır.
İstanbul
Andersen'in masalına gözyaşı
sökabilen,
Yaşar Kemal'i Galata Köprüsü'nün
altında kartonların üzerinde yatıran
En namli kabadayıları dişleri
arasında çiğneyen
İmparatorlukların hatırasını sırtında
taşırken
Bir de müteahhitlerin yükünü
ensesiyle kaldıran şehir...
Bu şehir elbette ki herkese her şeyi
yapabilir.

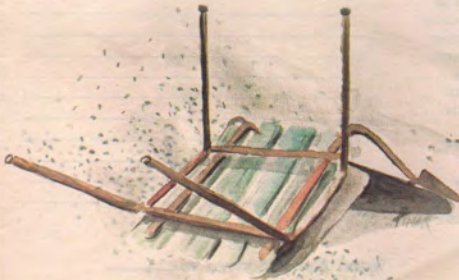

Unutukça yaşarız.

hatırladıkça yaşıyoruz.

Sadece konuşulanları dinliyoruz.
Sessizliği hesaba katmıyoruz. Mesela
resimdeki boşlukların
resmi göstermesi gibi
Sükunet de Sözü anlamlandırabilir.

Elle baka yekalardı. <https://rantey.org>
Yoksa en fazla ölü balıkları tutarsın.

YASEMIN SAKALIOĞLU

Saçmalama hakkı

An'lar...

Aslında hep birlikte yaşıyoruz.

Pişmanlıklar...

Bana kalırsa enlar da tek tarafı değil.

Özlem...

Aslında kimse kimseyi hiç özlemiyor değil. Sonuçta en nefret edilenin de sevilen tarafları var.

Kimse sonsuz iyi, sonsuz kötü değil.

Herkesin tavrını değiştiren karşı bir tavır var.

Biri küçük, biri büyük bile değil insanlardır.

Çünkü herkesin çocukluk ettiği zamanlar var.

Onca eşit kavramın içinde hâlâ "kim haklı" diye soranlar, hak dağıtanlar var.

Bence aşk, insanın insana duyacağı kadar geçici değil.

Çünkü bana göre muhasebe asla aşkın konusu değil.

Aşk, saçmalama hakkını kullanmak.

Ve o hakkın içinde hesaplaşma saklı değil...

TUTANAK

İlk trafik cezamı yemem de çok komik bir şey bence. Gerçi bana her şey komik. Ben daha bugüne kadar bana komik olmayan bir şey görmemiş. Her şey mi komik olur. Valla her şey komik. Ne yapabilirim, hiçbir şey yapamam. Tıpkı bir baba gibi soruyu kendim soruyorum, cevabı kendim veriyorum. Bu arada evet babayım belki ama klasik Türk tipi bir baba olarak görmüyorum kendimi. Dolayısıyla kendimi bir baba olarak görmüyorum. Babalarla ilgili şaka yaparken kendimi katmıyorum. Kendimi ayrı tutuyorum. Ne diydüm, ilk trafik cezam. Birkaç hafta önce turneydim ya ben. Bursa'dan Eskişehir'e gidiyorum arabayla. Ballı da yanımda. Ballı biliyorsunuz cennet papağanı bir arkadaş kendisi. Bu arada bir buçuk yıl önce ömrü hayatımda ilk kez araba sahibi oldum, Hazar Beyefendi doğasıya, araba kullanmayı bilmiyordum bile, defalarca uzun yola çıktım, şimdi yenisi için hazırlanıyorum. Hayat işte, hiçbir şey yapamazsın. Bursa'dan çıktım işte, Bilecik'i de geçtim, otoyolda elektronik tabelada bir yazı gördüm, "34 FR bilmem ne, hızınız bu kadar, teşekkür ederiz". Dedim ki "yani sağ olun, ben teşekkür ederim, sevgiler, iyi günler". Otuz kilometre kadar sonra elektronik tabelada yine plakamı gördüm, yine bir bana seslenmevar, "34 FR bilmem ne, hızınız bu kadar, teşekkür ederiz". Dedim "yani eyvallah, eksik olmayın, ikidir, alakadar oluyorsunuz, teşekkür ederim, sağ olun". Otuz kilometre kadar sonra baktım elektronik tabela bana ihtar ediyor yine, ihtar etmek, göz kırpmak anlamında kullanılan, hiç de yaygın olmayan, bilenin bildiği, bilmeyenin ise bilmediği bir laf, "34 FR bilmem ne, hızınız bu kadar, teşekkür ederiz". O noktada patladım artık, "lan" dedim, "koca otoyolda benden başka teşekkür edecek hiç kimse yok mu, hayırdır inşallah" dedim ya, "manyak mısınız sapık mısınız" dedim. Meğersem bana ceza kesmişler, hiç haberim yok. Mimlenmişim ben meğersem. Bana ceza kesildiğini de başka bir şey için internete bir şeye bakarken kendimle ilgili, orada gördüm. Hız cezası kesmişler. Çok da dikkat ediyorum ama demek ki şey olmuş. Zaten çok az aşmışım sınırı. Dedim ben bu cezayı hemen ödeyeceğim. Koşa koşa postaneye gittim. Dedim "ben ceza ödemeye geldim". "E tutanak nerede" dediler. "Tutanak mı

lazım ki" dedim. "Eve tutanak gelecek, zaten sisteme düşmemiştir bile ceza henüz" dediler. Eve döndüm ve başladım evdetutanak beklemeye. Ben bu cezayı hemen ödemeliyim. Hayatta en sevmediğim şey, bir yere borçluz kalmak. Devletim bana cezayı kesmiş madem, ben bu cezayı koşarak ödemeliyim. Hemen ama. Yıllar gibi süren bir üç gün sonra ben uyurken sabah gelmiş ceza, Özlem almış. Nasıl mutluyum ama. Elimde kağıtlar, koşa koşa gittim postaneye. Dedim "aha tutanak". "Ama bu tutanak değil ki" dediler. "Nasıl yani" dedim. "Tutanak başka bir şey, tutanak bu kağıdın içinde olur genelde, tutanak nerede ki, ne kadar ceza ödeyeceğinizin orada yazıyor, tutanaksız olmaz bu işler" dediler. Dedim "ben biliyorum ne kadar ceza ödemem gerektiğini". "Tutanak" dediler. Özlem'i aradım. Dedim "tutanak diyorlar bana burada, başka da bir şey demiyorlar, kafayı sıyracağım" dedim. "E adam bana sadece o kağıdı verdi, başka da bir şey vermedi" dedi. "Napacağız" dedim. "Bilmiyorum" dedi. "E iyi, eve geleyim öyleyse ben" dedim, "evde biraz ağlıyım" dedim. Eve gittim. Üç saat kadar sonra ağlamam bitince yatak odasından salona doğru geçerken dış kapının önünde yerde bir kağıt gördüm, "tutanak". Hass. ktr, resmen tutanak. Büyük ihtimalle, tutanağı getiren kişi tutanağı teslim etmeyi unuttu, daha sonra da utandı, tekrar eve kadar geldi, tutanağı kapının altından attı. Bir insan tutanak gördüğüne bu kadar sevinemez. Tutanağımla birlikte gittim postaneye. Dedim "aha tutanak". "Evet bu tutanak" dediler. Cezamı şak diye kestiler, ceza öderkenki mutluluğum karşısında şaşkına döndürdüler. Ağladım. Sevincimden ağladım.

gerisi
sende

**Burhan Sönmez'in öyküsünü tamamla
gerisisende@gmail.com adresine
yolla yayımlayalım.**

Pencerenin öbür tarafında oturan adamı gördüm. Mevsimlerin kaderini bilen yaşlılar gibi baktı bana. Uzun saçları iki yandan boynuna ölü yapraklar gibi dökülüyordu. Kiliseye doğru yürüdüm. İlk mezarlara vardım.

Yazar: Burhan Sönmez ve.....

Öyküyü tamamlayıp gerisisende@gmail.com adresine gönderebilirsiniz. Seçilen öykü gelecek ay dergimizde

sizden
gelen

Cennetimin son treni

Tahta kan vardı, gökyüzünde dolunay,
bahçede toprak kokusu. Ürkütücü bir serinlik
içinde yüzüyordu ağaçlar. Kış güllerinin
katmerlenme vaktiydi, nergislerin tazelenme
demi. Yedi kişi girmişti bahçeye.

Yedi tanıdık sima, yüzlerinde taştıkları
çaresizliği bir kenara bırakmış, hamam
mahallesinin alışık olmadığımız o sessizliğinde
omuzlarında getirdiler getirmişinde sönen
maeumiyetimi. Çocukluğumun sona erdiğinin
haberçileriymiş onlar. Duyduğum siyah beyaz
cümleler henüz anlam ifade etmiyordu,
ağıtlardan kendime oyun arıyordum. Birlikte
uyduğumuz döşeğe uyanmış, üstüne de hiç
üşenmeden benim için domates kabuklarını
soyduğu tahta bıçak bırakılmıştı. Elleri de
titremiyordu. Yanına uzanarak ayaklarını, artık
hiçbir şekil almayan ayaklarına dölüp "Haydi
babaanne yine bana dedemi anlat," demek istedim.

Okuduğu divandan kalkıp beni kucağına alan
babam, sanki düşüncelerim kalbine ekilmiş gibi,
"Bundan sonra benden dinleyeceksin babaanneni."
dedi: Auludaki incir ağacına kadar yalın ayak koştum.
Her yaz bu ağacı çevreleyen küçük bir pamuk tarlam
olur, traktör kasasına doldurduğum incirlerle bezaz
altınlar arasında saatlerce çiftçilik oynardım. Hasat
bitiminde ise babaannemin sacdan uzattığı sıcak
yaftaya tereyağını sürer, öksüz kumruların hikayesini
her defasında farklı bir son umuduyla dinlerdim.
Şimdiyse bu bereketli topraklarda kendi yazgımın ilk
sonuna gözgöşümü döküyordum.

Auludan ev kapısına uzanırken görmüştüm; tahta
kan vardı. Buradan kalkmış, benim elleri gül kokan
cennetimin son treni. Çocuk aklımla, o taşı ve evde
bulunan bütün Parkinson haplarını incir ağacın altına
gömmüştüm. O günden sonra nadase bıraktığım
topraklara, sadece dökülen incir yapraklarını temizlerken
dokunabiliyordum. Sınırlarım genişler diye hep korkuyordum.
Çünkü orası benim acılarımın keşfedilen ilk coğrafyası...

İsmail Hakkı Gürkan

Bu yazı geçen sayıda girişini Ahmet
Ümit'in yazdığı Gerisi Sendeki köşesine
gönderilenler arasından seçtiğimiz.

Anlatamam derdimi dertsiz insana
Dert çekmeyen dert kıymetini bilemez

âşık veysel

karanlıklar
ülkesindeyim
ışıklarım
hep
sende
kalmış
müslüm gürses

- İmtiyaz Sahibi: BRG Basın Yayın Reklam ve
Org. San. Tic. Ltd Şti adına Ümit Bektaş
- Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Sefer Selçuk Özbek
- Yayın Kurulu: Önder Aboş, Barış İnce, Meltem Yılmaz
- Editöryel Danışmanı: Haydar Ergülen
- Editörler: Gizem Çitak, Meral Çınar
- Sokak Ekibi: Can Binalı Aydın, Onur Tuncay, Selin Kalkan, Merve Bayra
- Reklam ve İletişim: reklam@bavuldergi.com
- Kapak İllüstrasyonu: Burak Ağdemir
- Grafik Tasarım: Erdal Bektaş
- İletişim: 0212) 260 5878 - iletisim@bavuldergi.com - reklam@bavuldergi.com
- www.bavuldukan.com
- Adres: Çarşıma Mahallesi, Barbaros Bulvarı,
Petek Apartmanı, No:73 Kat: 3 Beşiktaş
- Basılı: UNIPRINT Basım Sanayi ve Tic. A.Ş.
- Adres: Ömerli Mah. Hadimköy - İstanbul Cad. No:159
Hadimköy Arnavutköy 34555 İstanbul / TÜRKİYE
- Tel: +90 212 798 2840 / Faks : +90 212 798 2063 - www.apa.com.tr
- Genel Dağıtım: DPP (0212) 622 2110
- ISSN: 2149-8113 Aylık yaygın süreli yayındır.

f /bavuldergi

ig /bavuldergi

yt /bavuldergi

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantev.org>

